

AS SEB Pank

Aastaruanne

2016

Sisukord	Lk	Lk
Juhatuse deklaratsioon	2	
I. Sissejuhatus - üldinformatsioon	3	
1. Krediidiasutuse üldandmed	3	
2. Audiitor	3	
II. Tegevusaruanne	4	
1. Krediidiasutuse kontserni vastavalt krediidiasutuste seadusele	4	
1.1. Konsolideerimisgrupp	4	
1.2. Juhatuse ja nõukogu liikmed ning nendele kuuluvad aktsiad	5	
1.3. AS SEB Panga juhtimiskorda käsitlev teave	5	
1.4. Strateegia ja organisatsioon	6	
2. Olulised sündmused	7	
3. Tasustamise põhimõtted SEB Panga grupis	11	
4. Kapitali juhtimine	15	
5. Suhtarvud	18	
III. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne	20	
1. Konsolideeritud kasumiaruanne	20	
2. Konsolideeritud koondkasumiaruanne	20	
3. Konsolideeritud finants seisundi aruanne	21	
4. Konsolideeritud rahavoo aruanne	22	
5. Konsolideeritud omakapitali muutuse aruanne	23	
Lisad konsolideeritud finantsaruannetele	24	
1. Sissejuhatus ja raamatupidamisarvestuse põhimõtted	24	
1.1. Koostamise alused	24	
1.2. Olulised raamatupidamisarvestuslikud hinnangud	25	
1.3. Konsolideerimine	26	
1.4. Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused	27	
1.5. Raha ja selle ekvivalendid	28	
1.6. Finantsvarad	28	
1.6.1. Laenud ja nõuded	28	
1.6.2. Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	32	
1.6.3. Müügiotel finantsvarad	34	
1.7. Netoarvestused	34	
1.8. Materiaalsed ja immateriaalsed varad v.a. firmaväärtus	35	
1.9. Vara (v.a. finantsvarad) väärtuse langus	36	
1.10. Rendiarvestus - grupp kui rentnik	36	
1.11. Finantskohustused	37	
1.12. Varjatud tuletisinstrumendid	38	
1.13. Finantsgarantii lepingud	38	
1.14. Eraldised kohustustele ja võimalikele kuludele	38	
1.15. Tulude kajastamine	39	
1.16. Dividenditulu	39	
1.17. Esimese päeva kasumi ja kahjumi kajastamine	39	
1.18. Aktsiapõhised maksed	40	
1.19. Maksustamine	40	
1.20. Varahaldusteenused	41	
1.21. Uute rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite, avaldatud standardite muudatuste ning Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgenduste rakendamine	41	
2. Riskipoliitika ja -juhtimine	43	
2.1. Riskipoliitika ja -struktuur	43	
2.2. Krediidirisk	45	
2.3. Tururisk	56	
2.3.1. Välisvaluutarisk	58	
2.3.2. Intressimäära risk	60	
2.3.3. Aktsiahinna risk	61	
2.4. Riskikontsentratsioon	62	
2.5. Likviidsusrisk	64	
2.6. Operatsioonirisk	67	
2.7. Finantsvarade ja kohustuste õiglane väärtus	69	
2.8. Kapitalinõuded	72	
2.9. Sisekontrollisüsteem	73	
2.10. Kontrolli funktsioonid	73	
3. Intressitulu ja muud samased tulud	75	
4. Intressikulu ja muud samased kulud	75	
5. Komisjoni- ja teenustasutulu	75	
6. Komisjoni- ja teenustasukulu	76	
7. Netotulu valuutatehingutelt	76	
8. Netotulu õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatelt finantsvaradelt	76	
9. Muud tegevustulud	77	
10. Personalikulud	77	
11. Muud tegevuskulud	77	
12. Laenukahjumid	78	
13. Nõuded keskpangale	78	
14. Nõuded krediidiasutustele	78	
15. Nõuded klientidele	79	
16. Finantsinvesteeringud	80	
17. Muud finantsvarad	81	
18. Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised	81	
19. Investeeringud sidusettevõtjatesse	82	
20. Immateriaalne põhivara	83	
21. Materiaalne põhivara	84	
22. Võlgnevus krediidiasutustele	85	
23. Võlgnevus klientidele	85	
24. Muud finantskohustused	86	
25. Kogunenud tulevaste perioodide tulud ja viitvõlad	86	
26. Finantskohustused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	86	
27. Eraldised	87	
28. Aktsionärid	87	
29. Dividendipoliitika	88	
30. Reservid	88	
31. Tingimuslikud varad ja kohustused ning tulevikutehingud	89	
32. Sündmused peale majandusaasta lõppu	90	
33. Seotud osapooled	91	
34. Emaettevõtja esmased aruanded	93	
IV. Sõltumatu audiitori aruanne	97	
V. Juhatuse poolt kinnitatud kasumi jaotamise ettepanek	100	
VI. Nõukogu allkirjad konsolideeritud aruandele	101	

Juhatusdeklaratsioon

AS-i SEB Pank 2016.a. konsolideeritud majandusaasta aruanne koosneb järgmistest osadest ja aruannetest:

- Sissejuhatus – üldinformatsioon (lk 3)
- Tegevusaruanne (lk 4-19)
- Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne (lk 20-96)
- Sõltumatu vandeaudiitori aruanne (lk 97-99)
- Juhatus poolt kinnitatud kasumi jaotamise ettepanek (lk 100)

AS-i SEB Pank 2016.a. konsolideeritud majandusaasta aruandes esitatud andmed ja lisainformatsioon on tõene ning terviklik. AS-i SEB Pank 2016.a. konsolideeritud majandusaasta aruandes esitatud andmetest ja informatsioonist ei puudu ega ole välja jäetud midagi, mis mõjutaks nende sisu või tähendust. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt kontserni AS SEB Pank Grupp finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on järgitud Rahvusvahelise Finantsaruandluse Standardites sätestatud põhimõtteid nii nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus ja viidatud Eesti raamatupidamise seaduse paragrahvis 17. Käesolev AS-i SEB Pank 2016.a. konsolideeritud majandusaasta aruanne vastab Eesti Vabariigi seaduste nõuetele. AS SEB Pank ja panga tütarettevõtjad on jätkuvalt tegutsevad äriühingud.

2016. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande audit on läbi viidud kooskõlas Rahvusvaheliste Auditeerimise standarditega. AS-i SEB Pank 2016.a. konsolideeritud majandusaasta aruanne esitatakse ainuaktsionärile Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) kinnitamiseks. Eelmine, 2015. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne kinnitati 30.03.2016.a.

Juhatuseliikmed:

“ 9 ” märts	2017		Allan Parik
“ 9 ” märts	2017		Kari Petteri Nikkola
“ 9. ” märts	2017		Ainar Leppänen
“ 9 ” märts	2017		Eerika Vaikmäe-Koiti

I. Sissejuhatus - üldinformatsioon

1. Krediidiasutuse üldandmed

Ärinimi	AS SEB Pank
Asukoht ja aadress	Tornimäe 2, Tallinn 15010, Eesti
Registreerinud riigi nimetus	Eesti Vabariik
Registreerimise kuupäev	08.12.1995
Registrikood	10004252 (EV Äriregister)
Telefon	+372 6 655 100
Faks	+372 6 655 102
SWIFT	EEUHEE2X
e-posti aadress	info@seb.ee
Interneti kodulehekül	http://www.seb.ee

2. Audiitor

Audiitori ärinimi	AS PricewaterhouseCoopers
Audiitori registrikood	10142876 (EV Äriregister)
Audiitori asukoht ja aadress	Pärnu mnt.15, 10141 Tallinn, Eesti
Aruande bilansipäev	31.12.2016
Aruandeperiood	01.01.2016 - 31.12.2016
Aruande valuuta ja ühikud	Euro (EUR), miljonites eurodes

II. Tegevusaruanne

1. Krediidiasutuse kontsern vastavalt krediidiasutuste seadusele

1.1. Konsolideerimisgrupp

Ärinimi	Registri number	Registree- rimis- kuupäev	Aadress	Põhitegevusala	Osalus (%) ***	Soetus- maksu- muses (milj. EUR)
AS SEB Liising	10281767	03.10.97	Tallinn, Tornimäe 2	Liising	100.0%	1.8
AS Rentacar*	10303546	20.10.97	Haapsalu, Karja 27	Liising	100.0%	0.0
AS SEB Varahaldus	10035169	22.05.96	Tallinn, Tornimäe 2	Varahaldus ja fondijuhtimine	100.0%	2.7
AS Sertifitseerimiskeskus**	10747013	27.03.01	Tallinn, Pärnu mnt 141	Sertifitseerimis- ja ajatempliteenused	25.0%	1.0
						5.5

Kõik ettevõtjad on registreeritud Eesti Vabariigi Äriregistris.

* AS-i SEB Liising konsolideeritud tütarettevõtja.

** Sidusettevõtjad.

*** Kõigi investeeringute puhul võrdub osaluse protsent nii osalusega aktsiate arvust kui ka osalusega häälte arvust.

31.05.2016 müüdi sidusettevõtja Tieto Estonia Services OÜ (20% osakutest omas AS SEB Pank).

Emaettevõtja on AS SEB Pank, mille põhitegevus on pangandus (üldandmed lk 3).

Konsolideerimisgrupp Eesti krediidiasutuste seaduse mõistes ja kontsern konsolideerimises vastavalt IFRS-ile kattuvad.

Mittetulundusühing SEB Heategevusfond on konsolideerimisgruppi mitte kuuluv ühing, mis registreeriti 06.01.2006. Ühingu asutajad on AS SEB Pank ja AS SEB Elu- ja Pensionikindlustus (elukindlustusettevõtte SEB Trygg Liv Holding AB tütarettevõtja, viimane on Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) tütarettevõtja). Ühingu eesmärgiks on rahaliste vahendite kogumine ning jaotamine heategevuslikel eesmärkidel vanemliku hoolitsuseta jäänud lastega tegelevatele organisatsioonidele. Ühingu lõpetamisel antakse pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist allesjäänud vara üle samalaadsete eesmärkidega Eesti Vabariigi Valitsuse nimekirja kantud tulumaksusoodustusega mittetulundusühingule või sihtasutusele, avalik-õiguslikule juriidilisele isikule, riigile või kohalikule omavalitsusüksusele.

Mittetulundusühing Spordiklubi United on konsolideerimisgruppi mitte kuuluv ühing, mis alustas tegevust septembris 2008.a. Ühingu asutajaks on AS SEB Pank. Ühingu eesmärgiks on spordiürituste korraldamine harrastuslikul ja võistlustasemel ning oma tegevuse ja toetajate reklaamimiseks reklaamürituste korraldamine. Ühingu lõpetamisel antakse ühingu vara üle ühinguga samalaadsete eesmärkidega mittetulundusühingule või sihtasutusele või teistele isikutele põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks avalikkuse huvides.

Aruandeperioodil toimunud muudatused kontserni koosseisus ja suundumused aastaks 2017

Aruande avalikustamise hetkeks ei ole sündmusi või arengusuundi, mis võiksid mõjutada kontserni finantsstrateegiat 2017. aastal.

1.2. Juhatuse ja nõukogu liikmed ning nendele kuuluvad aktsiad

Juhatuse liikmed 2016. aasta lõpus: Allan Parik, Eerika Vaikmäe-Koit, Ainar Leppänen, Paul Niklas Larsson ja Kari Petteri Nikkola. Indrek Julge kutsuti juhatusest tagasi alates 01.03.2016. Ainar Leppänen valiti juhatuse liikmeks alates 01.05.2016. Paul Niklas Larssoni ametiaeg juhatuse liikmena lõppes 28.02.2017.

Nõukogu liikmed 2016. aasta lõpus: Riho Unt, Martin Johansson, Stefan Stignäs, Tony Kylberg, Erkkä Näsäkkälä ja Susanne Tamm. Riho Unt valiti nõukogu liikmeks 22.02.2016. David Teare ja Mark Payne lahkusid nõukogust 15.03.2016.

AS-i SEB Pank juhatuse ja nõukogu liikmed ning nende lähikondlased, samuti ülalnimetatud isikute poolt koos või üksikult kontrollitavad äriühingud ei omanud seisuga 31.12.2016 AS-i SEB Pank aktsiaid.

1.3. AS SEB Panga juhtimiskorda käsitlev teave

Juhatuse liikmete osalused nõukogudes

AS-i SEB Pank juhatuse liikmed kuuluvad SEB grupi ühingute nõukogudesse. Allan Parik ja Ainar Leppänen on AS-i SEB Liising, AS-i SEB Varahaldus ja AS-i SEB Elu- ja Pensionikindlustus nõukogu liikmed. Eerika Vaikmäe-Koit on AS-i SEB Liising nõukogu liige.

Värbamis põhimõtted juhtorgani liikme valikuks

AS SEB Pank juhendub panga juhatuse ja nõukogu liikmete värbamisel krediidasutuste seadusest ja Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) suunistest juhtorgani liikmete ja võtmeisikute sobivuse hindamise kohta.

Töökuulutused otsitava ametikoha kohta avaldatakse erinevates kanalites. Erinevate kanalite kaudu tagab panga grupp võimalikult suure hulga potentsiaalselt sobivate kandidaatide informeerituse vakantselt ametikohast ja sellele esitatud nõuetest.

Tööotsingu kuulutus avaldatakse alati ka panga grupi siseveebis. Võrdsete kandidaatide korral on eelistatud panga grupi sisesed kandidaadid.

Juhtorgani liikme värbamisel kasutatakse samuti sihtotsingut.

Panga juhatuse ja nõukogu liikmeteks valitakse isikud, kellel on krediidasutuse juhtimiseks vajalikud teadmised, oskused, kogemused, haridus, kutsealane sobivus ja laitmatu ärialane reputatsioon.

Enne isiku valimist panga juhatuse või nõukogu liikmeks esitab kandidaat pangale ülevaate oma hariduse, töökogemuse, ettevõtluses osalemise ja tema kohta karistusregistrisse kantud karistuste kohta ning kinnituse, et puuduvad sellised asjaolud, mis välistavad tema õiguse

olla krediidasutuse juht. Isiku usaldusväarsust, tema sobivust ja nõuetele vastavust kinnitavate andmete ja dokumentide esitamise korra on kehtestanud Eesti Pank.

Panga juhatuse ja nõukogu liikmete kandidaatide sobivust hindab panga nõukogu töötasukomitee, mis täidab ühtlasi krediidasutuste seadusega nõutud nomineerimiskomitee ülesandeid. Juhtorgani liikme hindamisel võetakse arvesse AS-i SEB Pank tegevuse iseloomu, ulatust ja keerukust ning ametikohaga kaasnevaid kohustusi. Komitee hindab juhtorgani liikme kandidaadi reputatsiooni ning ametikohale vastavaid kogemusi. Hindamine ja selle tulemused dokumenteeritakse.

Juhatus ja nõukogu liikmete kandidaatide esitamisel tuleb komiteel tagada juhtorgani liikmete kandidaatide teadmiste, oskuste ja kogemuste tasakaal ning juhtorganite koosseisu mitmekesisuse põhimõtete rakendamine.

Juhatus liikmete värbamise ja sobivuse hindamise protsessi koordineerib Personali- ja koolituse divisjon.

Mitmekesisuspoliitika

AS SEB Pank on seisukohal, et töötajaskonna mitmekesisus rikastab äritegevust. AS SEB Pank pakub võrdseid võimalusi ja võrdseid õigusi kõigile, sõltumata soost, rahvusest, etnilisest päritolust, vanusest, seksuaalsest orientatsioonist, soolisest identiteedist või usutunnitusest. Mitmekesisuse üldpõhimõtted kehtivad sealhulgas juhtorgani liikmete valikul.

Panga juhatuse ja nõukogu liikmete valimise tulemusena peab nõukogu ja juhatuse liikmete koosseis olema panga juhtimiseks piisavalt mitmekesine, mis võimaldab erinevate kogemuste ja teadmiste laialdasemat integreerimist juhtorganite töösse. Panga juhatuse ja nõukogu moodustamisel pöörab AS SEB Pank tähelepanu, et selle koosseis oleks lisaks teadmistele ja kogemustele piisavalt laiaesinduslik ka lähtuvalt vanusest, soost, geograafilisest päritolust, haridusest ja töökogemusest.

Riskikomitee

Panga nõukogu on 2015.a. alguses moodustanud riskikomitee. Riskikomitee koosolekud toimuvad neli korda aastas.

1.4. Strateegia ja organisatsioon

AS-i SEB Pank sajaprotsendiline omanik on börsil noteeritud emaettevõtte Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ), mis on tähelepanuväärse ajalooa Põhjamaade finantsteenuste pakkuja SEB Grupi emaettevõtte. SEB Grupp on juhtiv Põhjamaade finantsteenuste grupp. Kliendisuhetele keskenduva pangana pakub SEB Roots ja Balti riikides finantsnõustamist ning laia valikut finantsteenuseid. Taanis, Soomes, Norras ja Saksamaal keskendub pank korporatiiv- ning investeerimispangandusele, osutades täisteenust nii äriühingutele kui ka avaliku sektori asutustele. SEB äritegevuse rahvusvahelist iseloomu kinnitab tõsiasi, et pangal on esindused 20 riigis üle maailma. SEB Grupis on 15 300 töötajat.

SEB Pank on Eesti finantsgrupp, mis teenindab eraisikuid, äriettevõtteid ja avalikku sektorit ning on SEB Grupi osa. SEB Pank peab oluliseks innovaatilist mõtlemist, rahvusvahelisust ja pikaajalisi suhteid. Usume, et ettevõtlikkus ja uuenduslikud ettevõtted aitavad luua parema maailma. Võimaldame neil saavutada eesmärged ja edu nii headel kui

halbadel aegadel. Meie visioon on pakkuda oma klientidele maailmatasemel teenust. Me püüdleme selle poole, et meie kliendid tunnetaksid meid pangana, kes jagab teadmisi, tunneb põhjalikult nende vajadusi, on ennetav ning muudab nende elu lihtsamaks.

SEB Pank Grupil on enam kui 752 500 klienti, keda teenindab 1044 töötajat. Kliente teenindatakse erinevate kanalite kaudu, milleks on 22 pangakontorit, 234 pangaautomaati ning 9507 POS-terminali. Kasutusel on üle 767 100 deebet- ja krediitkaardi. Peale selle kasutab üle 77% klientidest internetipanga teenuseid.

2. Olulised sündmused

Ärikliendid

Makromajanduslik keskkond jäi pingelisest tööturust tingituna 2016. aastal endiselt katsumusterohkeks. Samas, kui kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete müügitulu kasvas esimeses kolmes kvartalis 1,7%, tõusis keskmine palk 7,6%. Vaatamata ekspordi taastumisele aeglustus ekspordikasv sellistes peamistes sektorites nagu puidutöötlemine ja metalltoodete tootmine.

2016. aastal kasvas SEB suurettevõtete laenuportfell 7% ja 2017. aastaks näeme laenu- ja liisingportfelli mõõdukat kasvu, mis vastab üldisele majanduskasvule. Samal ajal kasvasid suurettevõtete hoiused 29%.

Aastal 2016 täiendas SEB jätkuvalt oma nõustamisteenust ning klientidele veelgi suurema toetuse pakkumiseks tõime eelmisel aastal turule ühinemiste ja ülevõtmiste nõustamisteenuse. Näeme stabiilset nõudlust ettevõtete ostmisel ja müümisel ning just see sai põhjuseks, miks me antud nõustamisteenuse välja töötasime.

SEB jätkas traditsiooni, korraldades kolmandat aastat järjest suurettevõtete finantsjuhtidele foorumi ning viies neljandat korda läbi finantsjuhtide uuringu Balti suurettevõtete seas. Uuringu eesmärgiks oli kaardistada Balti suurettevõtete järgmise aasta prognoosid ja väljakutsed.

2016. aastal toetas SEB jätkuvalt klientide investeringuid tootmisseadmete täiustamisse, parendamisse ja ülevõtmistesse.

SEB väikese ja keskmise suurusega ettevõtete (VKE-d) finantseerimisportfell kasvas 2016. aastal 0,8%. Hoiused kasvasid samal ajal 0,8%.

SEB tegevus ja tähelepanu VKE-dele, eriti alustavate ja mikroettevõtete osas püsis jätkuvalt tugev. Uuesti toodi turule ja korrigeeriti väikeettevõtete väärtuspakkumine. See loodi nii meie klientide kui partnerite vajaduste ja tagasiside põhjal konkreetsele pangapakkumisele ja ärimudeli nõustamisele, millega toetatakse kliente, kes plaanivad alustada või on juba alustanud ettevõtlusega. 2016. aasta lõpust saavad ettevõtted SEB-s avada pangakonto kontoris tulemata ehk kaugkanalis. Suhtlus pangaga toimub videokõne vahendusel. Esialgu pakume teenust nendele SEB klientidele, kellel on juba erakliendi internetipanga leping. Tulevikus avame teenuse ka uutele klientidele.

2016. aasta oktoobris-novembris korraldasime kolmes Balti riigis väikese ja keskmise suurusega ettevõtete sektoris küsitluse. SEB tutvustab Eesti, Läti ja Leedu tulemusi 2017. aasta esimeses kvartalis.

SEB soovib toetada oma kliente teel olla veelgi innovaatilisemad. Oleme juba kolm aastat järjest korraldanud seminar-töötuba Innovatsioonilabor väike- ja keskmise suurusega ettevõtetele, kes on huvitatud uutele turgudele laienemisest ja käibe kasvatamisest innovatsiooni abil. Üks peamistest väärtustest ettevõtetele, kes Innovatsioonilaboris osalevad, on võimalus saada väga praktilisi ideid ja nõuandeid maailmatasemel ekspertidelt, sealhulgas kuidas leida uusi kasvuvõimalusi ja olla tulevikus edukas.

Erakliendid

Erakliente on positiivselt mõjutanud tugev tööjõuturg. Lisaks kõrgele palgakasvule püsis ka tööhõivemäär rekordiliselt kõrgel tasemel, olles esimeses kolmes kvartalis keskmiselt 65,8%. Leibkondade ostujõudu võimendas veelgi nullilähedane inflatsioon. Sisemaine tarbijahinnaindeks kasvas 2016. aastal marginaalse 0.1% võrra.

Eraklientide laenuportfell kasvas 2016. aastal 7,0%.

Kodulaenude maht suurenes 2016. aastal 2015. aastaga võrreldes 8%. Kodulaenude uusmüük kasvas 30% ja neid väljastati 72,9 miljoni euro võrra rohkem kui 2015. aastal. Kodulaenude väljastamise kiire kasv oli tingitud jätkuvalt soodsatest tingimustest tööjõuturul. Tööhõivemäär on tõusnud rekordtasemele ja palgakasv ulatus 2016. aasta esimeses kolmes kvartalis 7,1%-ni. Samuti kasvatas reaaltulu mitmete sotsiaaltoetuste suurenemine.

Hoiuste maht kasvas 2016. aastal 10%, mis on suurel määral vastavuses leibkondade koguhoiuste üldise kasvuga majanduses.

SEB on kodupangaks üle 250 000 eraisikule; kasv 2016. aastal võrreldes 2015. aastaga on 2,1%. Kodupanga klientide arv suurenes 2016. aastal rohkem kui 5200 võrra.

2015. aasta jaanuarist pakuvad kõik SEB Panga kontorid paberivaba teenindust. Keskmise paberivabade tehingute arv nädalas suurenes 2016. aastal 67%, tehingute keskmine arv nädalas oli 1335. Paberivaba teenindus muudab klassikalised pangateenused klientidele mugavamaks ning ka keskkonnasõbralikumaks.

Organisatsioon

Aprillis nimetati Eerika Vaikmäe-Koit uueks ettevõtete panganduse valdkonna juhiks, asendades eelmise valdkonnajuhhi Indrek Julge. Eerika Vaikmäe-Koit omab 20-aastast kogemust SEB pangas. Varem töötas ta jaepanganduse ja tehnoloogia valdkonna juhi ametikohal.

Mais nimetati jaepanganduse ja tehnoloogia valdkonna uueks juhiks Ainar Leppänen, kes oli varasemalt AS SEB Liisingu tegevjuht. Jaepanganduse ja tehnoloogia valdkonna juhiks enne Ainar Leppäneni oli Eerika Vaikmäe-Koit.

2016. aastal sai AS SEB Pank mitu auhinda ja tunnustust

- The Banker: Parim pank
- The Banker: Parim privaatpanganduse pakkuja
- EMEA Finance: Parim pank Eestis
- Global Finance: Parim väliskaubanduse finantseerimise pank Eestis

- Loovusfestival „Kuldmuna“: Aasta turundustegu, hõbemedal terviknõustamise projekti eest
- Vastutustundliku Ettevõtluse Foorum Eestis: Hõbedane tase vastutustundliku ettevõtluse valdkonnas
- Global Finance: Parim väärtpaberiteenuste pakkuja Eestis
- Global Finance: SEB digitaalsed lahendused on parimad Eestis
- Global Finance: SEB digitaalsed lahendused on parimad Kesk- ja Ida-Euroopas
- Eesti Keele Instituut: „Selge sõnumi“ eriauhind

Sotsiaalne vastutus ja sponsorlus

SEB Pank on seadnud endale eesmärgiks olla Baltikumi parim nõustamispank, mis klientide jaoks tähendab nõustamist ja finantskirjaoskuse jagamist. Selle eesmärgi saavutamiseks toimusid 2016. aastal mitmed algatused:

- Ettevõtted saavad SEB-s avada pangakonto kontorisse tulemata ehk kaugkanalis. Suhtlus pangaga toimub videokõne vahendusel. Esiolgu pakume teenust nendele SEB klientidele, kellel on juba erakliendi internetipanga leping. Tulevikus avame teenuse ka uutele klientidele.
- SEB pangas on 80 vabatahtlikku koolitajat, kes jagavad finantskirjaoskust nii koolides kui täiskasvanutele. Näiteks 2016. aasta teises pooles viisid SEB töötajad läbi ligi 200 rahatarkuse tundi rohkem kui sajas eesti- ja venekeelses põhikoolis ning gümnaasiumis kõigis Eesti maakondades. Kokku jagati teadmisi ligi 2000 õpilasele.
- Koos teadmiste jagamisega arendab SEB samuti välja tooteid ja teenuseid, mis aitavad klientidel igapäevase majandamisega toime tulla ja rohkem säästa. Hea näitena saab välja tuua Digikassa, mis on klientide säästmisharjumisi oluliselt muutnud.
- SEB jaoks on oluline jätkusuutlik ettevõtlus. Korporatiivklientidega viiakse läbi vastutustundliku ettevõtluse teemalisi kohtumisi. Nõustades kliente pakutakse lisaväärtust, kuidas tegutseda turul jätkusuutlikult.
- SEB Grupp koostab aruande vastutustundlikust ettevõtlusest, mis on kättesaadav kodulehel www.sebgroup.com. AS SEB Pank Grupp annab sellesse aruandesse sisendi kui SEB Grupi liige. AS SEB Pank Grupi lähenemisviisi vastutustundlikule ettevõtlusele on kättesaadav kodulehel www.seb.ee.
- SEB on juba kolm aastat järjest korraldanud seminar-töötuba Innovatsioonilabor väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele, kes on huvitatud uutele turgudele laienemisest ja käibe kasvatamisest innovatsiooni abil.
- SEB osaleb nutiseadmete turvalisuse projektis „Nutikaitse 2017“ andes nõu, kuidas turvaliselt nutiseadmetes pangateenuseid kasutada.
- SEB korraldab seminare alustavatele ja sotsiaalsetele ettevõtetele.
- SEB koostab majandusalaste teadmiste levitamiseks regulaarselt majandusülevaateid: Põhjamaade majandusanalüüs, Balti leibkondade majandusanalüüs, Balti ettevõtlusbaromeeter, Balti finantsjuhtide uuring.

Jätkusuutliku panuse andmine kogukonnale:

- SEB on Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi juhatuse liige Eestis;
- SEB on Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Ettevõtlikkuse edendamise nõukoja liige;
- Vastutustundliku Ettevõtluse Foorum korraldas koos Sotsiaalministeeriumiga kohtumisi teemal „Töö- ja pereelu tasakaal“;
- SEB on Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Ettevõtlikkuse edendamise koostöövõrgustiku liige.

SEB Pank andis panuse ühiskonda:

- SEB toetas tervisesporti: SEB Maijooksul osales ligi 14 000 inimest.
- Baltimaade suurimal spordivõistlusel, SEB Tallinna maratonil, osales peaaegu 20 000 liikumisharrastajat. SEB Tallinna maraton on üks maailma 50-st kõige prestiižikamast maratonist.
- SEB Pank andis oma panuse Eesti noortetennisesse, toetades Eesti Tenniseliitu ja SEB Tallink Tennis Team'i.
- Rahvusoper Estonia kuldsponsorina andis SEB Pank 2016. aastal oma panuse ooperitraditsiooni tulevikku, andes välja viienda publikupreemia nii nais- kui ka meessolistile, kelle valisid välja ooperikülastajad. Hääletuses osales 3000 teatrisõpra.

SEB tegevused on suunatud jätkusuutlikule ühiskonnaarengule ja eesmärk on anda läbi laste, spordi, kultuuri, ettevõtlusõppe edendamise - toetamise panus tulevikku.

SEB Pank panustas 2016. aastal ettevõtluse tulevikku – Ajujaht ja Junior Achievement

SEB Pank toetab Eesti juhtivat ettevõtluskonkurssi „Ajujaht”, mille eesmärk on aidata kaasa uute edukate ideede tekkele ning parandada noorte ettevõtjate ärialaseid oskusi.

Koostöös Junior Achievement Eestiga on SEB 2016. aastal andnud tõhusa panuse ettevõtluse arendamisele Eestis. Me toetame õpilasfirmade ja miniettevõtete programme Eesti põhikoolides ja gümnaasiumides.

SEB Pank toetas 2016. aastal MTÜ SEB Heategevusfondi tegevust, mille eesmärgiks on parandada vanemliku hoolitsuseta laste heaolu.

2016. aasta jooksul anti välja mitmeid erinevaid stipendiume, näiteks õpestipendium, noore ema stipendium ja hobistipendium. Lisaks korraldati jõulupuu projekt, mille raames organiseeriti jõuluringitus 1000-le turva- ja asenduskodu lapsele. Aasta jooksul korraldati heategevusfondi abiga rohkem kui 30 eriüritust, milles osales üle 1000 lapse.

3. Tasustamise põhimõtted SEB Panga Grupis

Töötasupoliitika

SEB Panga Grupi visioon on osutada oma klientidele maailmatasemel teenust. Selleks on oluline kaasata, hoida, arendada ja premeerida õigeid inimesi. SEB Panga Grupi töötasupoliitika on raamistik pikaajalise väärtuse loomise hüvitamiseks kooskõlas aktsionäride huvidega. See tugineb tõhusal tulemustele orienteeritud töökultuuril koos kvaliteetse riskijuhtimisega, arvestades kapitali piisavust ja vajalikku likviidsust.

SEB Panga Grupp usub ja soodustab püsivat ja dünaamilist tulemustele orienteeritud töökultuuri kui pikaajalise edu saavutamise vahendit ja stimuleerib tulemuste saavutamist ning õiget käitumist.

Tulemusjuhtimise protsess – selgete ja ühiste eesmärkidele suunatud tulemusmõõdikute seadmine, eesmärkide täitmise pidev jälgimine ja tulemustele vastava tasusüsteemi loomine – on pangas kehtiva tulemusjuhtimise kultuuri alus.

SEB Panga Grupi töötasu struktuur baseerub põhisul (igakuine fikseeritud töötasu).

Lisaks võib töötasustruktuur sisaldada:

- a) tulemustasu:
  - SEB All Employee Programm (AEP);
  - lühiajaline rahaline tulemustasu (STI);
  - ühekordsed preemiad;
- b) tööandjapensionit ja muid soodustusi.

Lisaks SEB Panga Grupi tulemustasudele ja soodustustele võivad töötajad olla kaasatud Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) poolt pakutavatesse tulemustasu programmidesse vastavalt nende programmide tingimustele (näiteks pikaajalised aktsiatel põhinevad tulemustasu programmid LTI).

SEB Group Remuneration and Human Resources Committee (töötasu- ja personalikomitee) vastutab töötasupoliitika ja -tavade jälgimise eest SEB Grupis, kuhu kuulub ka SEB Panga Grupp.

AS-is SEB Pank on moodustatud töötasukomitee. Töötasukomitee vastutab tasustamist puudutavate otsuste ettevalmistamise eest ja hindab nende otsuste mõju riskijuhtimise nõuete täitmisele. Tasustamist puudutavate otsuste ettevalmistamisel arvestab töötasukomitee aktsionäride, investorite ja krediidiastutuse teiste huvirühmade pikaajalisi huve. Töötasukomitee esimehel ja liikmetel ei ole SEB Panga Grupis täidesaatvaid ülesandeid.

AS-i SEB Pank nõukogu kinnitab Töötasupoliitika. Kord aastas vaatab personali- ja koolitusdivisjoni juht töötasupoliitika üle ja teeb vajadusel ettepaneku poliitika muutmiseks konsulteerides panga kontrollifunktsioonide juhtidega. Personali- ja koolitusdivisjoni juht esitab poliitika muutmise ettepaneku töötasukomiteele ja juhatusele, kes esitab ettepaneku nõukogule kinnitamiseks.

Tulemuste mõõtmine ja riskijuhtimine

SEB Panga Grupis mõõdetakse finantstulemusi grupi, divisjoni ja äriüksuse tasandil. Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) on kehtestanud mudeli riskikapitali arvutamiseks ja jaotamiseks äripoolele. Riskikapitali jaotamine peegeldab iga ärivaldkonna

riski. Finantstulemuste riski korrigeerimine tugineb antud jaotusmudelil, lisaks võetakse arvesse olemasolevat konkurentsi ja eeldatavaid olemasolevaid ja tulevase riske. Samuti on töötasumudelil olulisteks parameetriteks individuaalne tulemus ja käitumine. Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) on kehtestanud grupiülese protsessi iga töötaja tulemuste ja käitumise hindamiseks ja kajastamiseks, kus olulisel kohal on nii kvalitatiivsete kui kvantitatiivsete isiklike eesmärkide püstitamine ja hindamine.

Tulemustasu otstarve ja parameetrid

SEB Panga Grupp usub tugevate tulemuste, soovitud käitumiste ja tasakaalustatud riskivõtmise soodustamise. Tulemustasu eesmärgiks on stimuleerida ja premeerida sooritust ning käitumist, et luua lühi- ja pikaajalist omanikuväärtust samuti on see oluline viis paindliku töötasukulu saavutamiseks. SEB Panga Grupis on tulemustasu väljamaksete määrajaks nii tegevuse tulemus kui riskid.

AEP on kogu SEB Panga Grupis kasutatav ühine kasumiosalusprogramm, mis soodustab SEB kui terviku vaadet ja omab tugevat seost pikaajalise soorituse ja aktsionäride huvidega. Kui AEP kasumiosaluse maksmine on otsustatud, siis on selles võimalus osaleda kõigil SEB Panga Grupi töötajatel vastavalt kehtivatele AEP tingimustele. AEP kasumiosaluse makse tase otsustatakse SEB Panga töötasukomitee poolt, võttes aluseks Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) aktsionäride üldkoosoleku ja Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) töötasukomitee otsused. Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) kehtestab igal aastal riikide lõikes AEP tingimused konkreetse majandusaasta kohta.

Erandina käsitletavate töötajate tasustamine

2011.a. jõustusid seaduste muudatused, millega kehtestati finantsasutuste töötajate töö tasustamise uued reeglid. Muudatuste eesmärk oli kindlustada, et kõik finantsasutused Eestis võtaksid riske kontrollitult ning kaalutletult ja et töö tasustamise korraldus toetaks hoolikalt kaalutletud riskivõtmist.

Vastavalt seadusele on AS SEB Pank defineerinud nõ. "erandina käsitletavad töötajad":

- A. tippjuhtkond (sh juhatuse liikmed);
- B. kontrollifunktsioonide vastutavad isikud;
- C. riskivõtjad, st töötajad, kellel on oluline mõju krediitiasutuse riskiprofiilile (teevad otsuseid, mis mõjutavad panga riskipositsioone), sh riskijuhid;
- D. ametikohad, kelle tasu on võrdne või ületab vastava ettevõtte juhatuse liikmete madalaimat töötasu.

AS-i SEB Pank nõukogu kinnitab erandina käsitletavate töötajate nimekirja kaks korda aastas vastavalt juhatuse ettepanekule. Muudatusi nimekirja tehakse tihedamini juhul, kui muutuvad töötajad või SEB grupi ettevõtte organisatsiooniline ülesehitus. Erandina käsitletavate töötajate nimekiri kooskõlastatakse enne kinnitamist riskikontrolli ja *Compliance* (vastavuskontrolli) osakonnaga.

Tulemustasu maksimaalsed tasemed

SEB Panga Grupp kehtestab mõistliku tasakaalu fikseeritud ja muutuva tasu vahel, kaaludes tasu väljamakse hetke riskide tekkida võimise hetkega. See tähendab, et erandina käsitletavatele töötajatele kehtivad tasustamisel teatud kindlad ülempiirid ja edasilükkamistähtjad. Tulemustasu ei tohi ületada 100% aastasest põhitasust.

Tulemustasust teatud osa väljamaksmine jaotatakse kolme kuni viie aasta peale selleks, et hinnata nii tulemustasu määramisel kasutatud tegevussooritust kui ka selle jätkusuutlikkust ja sellega seonduvaid võimalikke riske.

SEB Panga Grupp jätab endale õiguse tulemustasu maksmisest kas osaliselt või täielikult loobuda või selle suurust vähendada või nõuda makstud tulemustasu osalist või täielikku tagastamist pärast aruandeaasta majandustulemuste hindamist juhul, kui SEB Panga Grupi tulemused ei vasta kinnitatud äriliste eesmärkidele.

Edasilükatava tulemustasu struktuur

Tuginedes KAS § 57' lg 2, arvestades panga tegevuse laadi, ulatust ja keerukuse astet, tulemustasude osakaalu töötajate kogutulust ning asjaolu, et praktilistel kaalutlustel ei ole peetud võimalikuks luua programmi AS-i SEB Pank, mille 100% aktsiate omanik on Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ), aktsiate emiteerimiseks AS-i SEB Pank töötajatele, on SEB Panga Grupp otsustanud mitte rakendada tulemustasude makset krediitiasutuse aktsiate, aktsiaoptsoonide või muude sarnaste õiguste vormis ja kehtestada tulemustasude väljamaksmisele alljärgnev kord:

Edasi lükatakse nende erandina käsitletavate töötajate kategooriasse kuuluvate töötajate tulemustasu maksmine, kelle aastane tulemustasu on:

- a) 10 000 eurot või rohkem ja;
- b) ületab 40% töötaja kogu hüvitisest aastas (tingimust ei kohaldata töötajatele, kes on kantud SEB "Identified Staff List"i vastavalt Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) töötasu poliitikale), edasilükatud tulemustasu osa on vähemalt 40%. AS SEB Pank on defineerinud 70 töötajat erandina käsitletavate töötajatena, sealhulgas juhatuse liikmed.

SEB Grupis kehtiv pikaajaline aktsiatel põhinev tulemustasude süsteem on SEB Grupi ülene Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) aktsiatel põhinev programm ning see laieneb valitud juhtidele ja võtmetöötajatele. Võtmetöötajate ringi otsustab AS SEB Pank juhatus ja kinnitab töötasukomitee.

Tasustamine (miljonites eurodes)

2016	Tasu				Töötajate arv			
	Erandina käsitle-				Erandina käsitle-			
	Juha- tus*	tavad töötajad	Teised töötajad	KOKKU	Juha- tus*	tavad töötajad	Teised töötajad	KOKKU
Põhitasu	0.8	2.8	21.4	25.0	10	70	1 081	1 161 **
Tulemustasu	0.2	0.4	2.5	3.1	8	90	973	1 071
<i>sisaldab:</i>								
<i>Lühiajaline rahaline tulemustasu (k.a. AEP)****</i>	<i>0.1</i>	<i>0.3</i>	<i>2.0</i>	<i>2.4</i>				
<i>Pikaajaline aktsiatel põhinev tulemustasu</i>	<i>0.1</i>	<i>0.1</i>	<i>0.5</i>	<i>0.7</i>				
Tulemustasu edasilükatav osa	0.2	0.2	1.4	1.8				
Ühekordsed preemiad	1.1	3.3	24.7	29.1				
Koondamishüvitis ***				0.3				42
Kokku lepitud kuid seni väljamaksmata koondamishüvitis				-				
* panga ja tütarettevõtjate juhatuste liikmed								
** Sealhulgas mitte aktiivseid töötajaid oli 117.								
*** Suurim koondamishüvitis oli 36555 eurot.								
**** AEP = All Employee Program								

2015	Tasu				Töötajate arv			
	Erandina käsitle-				Erandina käsitle-			
	Juha- tus*	tavad töötajad	Teised töötajad	KOKKU	Juha- tus*	tavad töötajad	Teised töötajad	KOKKU
Põhitasu	0.8	3.2	20.2	24.2	8	75	1 108	1 191 **
Tulemustasu	0.1	0.4	2.1	2.6	9	94	986	1 089
<i>sisaldab:</i>								
<i>Lühiajaline rahaline tulemustasu (k.a. AEP)****</i>	<i>0.0</i>	<i>0.3</i>	<i>1.9</i>	<i>2.2</i>				
<i>Pikaajaline aktsiatel põhinev tulemustasu</i>	<i>0.1</i>	<i>0.1</i>	<i>0.2</i>	<i>0.4</i>				
Tulemustasu edasilükatav osa	0.2	0.3	1.1	1.6				
Ühekordsed preemiad	1.0	3.8	23.3	28.1				
Koondamishüvitis ***				0.1				31
Kokku lepitud kuid seni väljamaksmata koondamishüvitis				-				
* panga ja tütarettevõtjate juhatuste liikmed								
** Sealhulgas mitte aktiivseid töötajaid oli 122.								
*** Suurim koondamishüvitis oli 23454 eurot.								
**** AEP = All Employee Program								

Tasustamine divisjonides

2016	Põhitasu		Tulemustasu	
	Tasustamine	Töötajad*	Tasustamine	Töötajad
Korporatiivpanganduse divisjon	2.5	85	0.3	72
Jaepanganduse divisjon	10.5	649	1.1	601
Muud	12.0	427	1.4	398
Kokku	25.0	1 161	2.8	1 071

2015	Põhitasu		Tulemustasu	
	Tasustamine	Töötajad	Tasustamine	Töötajad
Korporatiivpanganduse divisjon	2.5	80	0.3	76
Jaepanganduse divisjon	10.4	678	1.1	607
Muud	11.3	433	1.3	406
Kokku	24.2	1 191	2.7	1 089

*Täistööajaga töötajad

4. Kapitali juhtimine

AS SEB Pank Grupi kapitalipoliitika määratleb, kuidas peaks kapitali juhtimine toetama ärilisi eesmärke. Aktsionäride tulu nõuet tuleks tasakaalustada järelevalveorganite poolse kapitalinõudega ja omakapitaliga, mis on vajalik Grupi äritegevuse läbiviimiseks.

Aktivate ja Passivate Juhtimise Komitee (APJK) ja finantsjuht vastutavad üldise ärilise planeerimisega seotud protsessi eest, hindamaks kapitali vajadusi seoses Grupi riskiprofiiliga ja soovitud kapitalitasemete hoidmise strateegia esitamise eest. Grupi kapitaliseeritus peab olema riskipõhine ja põhinema kõikide riskide, mis Grupi tegevusega kaasnevad, hindamisel. See peab olema ettevaatav ja vastavuses lühi- ja pikaajaliste äriplaanidega, samuti oodatavate makromajanduslike arengutega. Sisemist kapitali adekvaatsuse tagamise protsessi (ICAAP) juhivad *Treasury*.

Koos kapitali adekvaatsuse pideva jälgimise ja aruandlusega juhatusele kindlustatakse sellega omakapitali, ICAAP-i ja järelevalvealaste nõuete vahelise seose juhtimine sellisel viisil, et Grupp ei seaks ohtu äritegevuse kasumlikkust ja Grupi finantsstabiilsust.

Kapitalisuhtarvud on kapitali tugevuse näitamise peamiseks vahendiks. Vaatamata heale riskijuhtimisele peab Grupp hoidma kapitalipuhvreid ootamatute kahjude katteks. SEB Grupis juhitakse kapitali keskselt, olles vastavuses ka kohalike seadusandliku ja sisemise kapitali nõuetega. Vastavalt SEB grupi kapitalipoliitikale korraldab emaettevõtja koheselt täiendava kapitali kaasamise, kui AS SEB Pank vajab kapitalisüste otsustatud kapitali taseme hoidmiseks.

Kapitali adekvaatus

(miljonites eurodes)

KAPITALIBAAS	31.12.16	31.12.15
OMAVAHENDID	945.0	904.5
1. ESIMESE TASEME OMAVAHENDID (TIER 1 KAPITAL)	945.0	904.5
1.1. ESIMESE TASEME PÕHIOMAVAHENDID (CET1)	945.0	904.5
1.1.1. Esimese taseme põhiomavahenditena (CET1) aktsepteeritavad kapitaliinstrumendid	128.8	128.8
<i>Sissemakstud kapitaliinstrumendid</i>	42.5	42.5
<i>Ülekurs</i>	86.3	86.3
1.1.2. Jaotamata kasum *	806.8	751.4
1.1.3. Muu akumuleeritud koondkasum	0.9	12.8
1.1.4. Muud reservid	19.4	19.4
1.1.5. Esimese taseme põhiomavahendite (CET1) korrigeerimine seoses usaldatavusfiltritega	0.0	-0.1
1.1.6. (-) Muu immateriaalne vara	-3.0	-1.9
1.1.7. (-) Sisereitingute meetodil põhinev krediidiriskiga korrigeerimiste puudujääk võrreldes oodatava kahjuga	-7.7	-5.5
1.1.8. Muud üleminekusätetest tulenevad esimese taseme põhiomavahendite korrigeerimised	-0.2	-0.4
2. TEISE TASEME OMAVAHENDID	0.0	0.0
Sisereitingute meetodi põhine eraldiste ülejääk võrreldes aktsepteeritava oodatava kahjuga	0.0	0.0
RISKIGA KAALUTUD VARA (RWA)	31.12.16	31.12.15
KOGURISKIPOSITSIOON	2 426.1	2 175.3
1. RISKIGA KAALUTUD VARA KREDIIDIRISKI, VASTASPOOLE KREDIIDIRISKI JA LAHJENDUSRISKI NING REGULEERIMATA VÄÄRTPABERIÜLEKANNETE PUHUL	2 285.0	2 021.1
1.1. Standardmeetod	248.8	222.7
Keskvalitsused ja keskpangad	20.3	2.9
Avaliku sektori asutused	0.7	0.6
Jaenõuded	176.9	174.0
Viivituses nõuded	1.5	1.6
Investeeringusfondide aktsiad ja osakud	6.9	6.1
Omakapitali investeeringud	3.4	13.2
Muud varad	39.1	24.3
1.2. Sisereitingute meetod (IRB)	2 036.2	1 798.4
1.2.1. Sisereitingute meetodid, kui ei kasutata makseviivitusest tingitud kahjumäära ja ümberhindlustegurite sisehinnanguid	1 737.3	1 499.7
Krediidiasutused ja investeerimisühingud	218.2	94.1
Äriühingud - VKEde	818.4	695.8
Äriühingud - eriotstarbelised nõuded	45.3	79.6
Äriühingud - muud	655.4	630.2
1.2.2. Sisereitingute meetodid, kui kasutatakse makseviivitusest tingitud kahjumäära ja/või ümberhindlustegurite sisehinnanguid	298.9	298.7
Jaenõuded - VKE-de kinnisvaraga tagatud	10.4	12.8
Jaenõuded - tagatud muu kinnisvara kui VKEde kinnisvaraga	212.4	210.5
Jaenõuded - kvalifitseeruvad uuenevad jaenõuded	0.0	2.2
Jaenõuded - muud jaenõuded VKEdele	16.4	17.6
Jaenõuded - muud jaenõuded, mis ei ole nõuded VKEdele	59.7	55.6
2. KOKKU VÄLISVALUTARISKI, KAUBARISKI JA KAUPLEMISSPORTFELLI POSITSIOONIRISKI SUMMAD	17.4	13.2
3. KOKKU OPERATSIOONIRISKI SUMMA (AMA)	123.3	135.3
4. KOGURISKIPOSITSIOON KREDIIDIVÄÄRTUSE KORRIGEERIMISE (CVA) PUHUL	0.4	5.7

* Prognoositavad dividendid on jaotamata kasumist maha arvatud.

KAPITALISUHTARVUD

	31.12.16	31.12.15
OMAVAHENDID	945.0	904.5
KOGURISKIPOSITSIOON Basel III (ilma täiendava Basel I kapitalinõuetest tuleneva kapitalinõudeta)	2 426.1	2 175.3
Omakapitali nõue (8%)	194.1	174.0
Koguomavahendite suhtarv	38.95%	41.58%
Esimese taseme omavahendite Tier 1 suhtarv	38.95%	41.58%
Esimese taseme põhiomavahendite CET1 suhtarv	38.95%	41.58%
Teise taseme omavahendite Tier 2 suhtarv	0.00%	0.00%
KOGURISKIPOSITSIOON Basel III (koos täiendava Basel I kapitalinõuetest tuleneva kapitalinõudega)	3 189.8	2 966.7
Omakapitali nõue (8%)	255.2	237.3
Koguomavahendite suhtarv	29.63%	30.49%
Esimese taseme omavahendite Tier 1 suhtarv	29.63%	30.49%
Esimese taseme põhiomavahendite CET1 suhtarv	29.63%	30.49%
Teise taseme omavahendite Tier 2 suhtarv	0.00%	0.00%

KONSOLIDEERIMISGRUPLIHKMED, KES ON KAPITALIADEKVAATSUSE ARVUTAMISEL KAASATUD

AS SEB Pank
AS SEB Lising Grupp
AS SEB Varahaldus

KAPITALINÕUED JA PUHVRIID

	31.12.16			31.12.15		
	Kogu kapital	Tier 1 kapital	CET1 kapital	Kogu kapital	Tier 1 kapital	CET1 kapital
OMAVAHENDID						
Omavahendite summa	945.0	945.0	945.0	904.5	904.5	904.5
Koguriskipositsiooni summa *	2 426.1	2 426.1	2 426.1	2 175.3	2 175.3	2 175.3
Kapitali adekvaatus	38.95%	38.95%	38.95%	41.58%	41.58%	41.58%
Kapitalinõuded kokku, k.a. puhvrid	400.3	351.8	315.4	302.4	258.9	226.2
	16.5%	14.5%	13.0%	13.9%	11.9%	10.4%
sealhulgas:						
Omavahendite baasnõuded	194.1	145.6	109.2	174.0	130.5	97.9
	8%	6%	4.5%	8%	6%	4.5%
Kapitali säilitamise puhver	60.7	60.7	60.7	54.4	54.4	54.4
	2.5%	2.5%	2.5%	2.5%	2.5%	2.5%
Süsteemse riski puhver	72.8	72.8	72.8	43.5	43.5	43.5
	3%	3%	3%	2%	2%	2%
Omavahendite ülejääk (+) kapitalinõuetest kokku, k.a. puhvrid	544.7	593.2	629.6	602.1	645.6	678.3

* Koguriskipositsioon ilma täiendava Basel I kapitalinõuetest tuleneva kapitalinõudeta

FINANTSVÕIMENDUSEMÄÄR

	31.12.16	31.12.15
Kogu riskipositsiooni näitaja finantsvõimenduse arvutuseks	6 236.4	5 708.3
sellest bilansilised kirjed	5 764.1	5 225.9
sellest bilansivälised kirjed	472.3	482.4
Finantsvõimenduse määr	15.2%	15.9%

5. Suhtarvud

(miljonites eurodes)

	31.12.16	31.12.15
Puhaskasum	84.7	75.0
Keskmine omakapital	959.2	893.6
Omakapitali tulukus (ROE), %	8.83	8.39
Varad, keskmine	5 504.7	5 208.4
Vara tootlus (ROA), %	1.54	1.44
Neto intressitulu	82.9	78.7
Intressitootvad varad, keskmine	5 376.6	5 076.9
Puhas intressimarginaal (NIM), %	1.54	1.55
Laenukahjumitega korrigeeritud neto intressitulu	84.3	82.6
Intressitootvad varad, keskmine	5 376.6	5 076.9
Laenukahjumitega korrigeeritud netointressimarginaal, %	1.57	1.63
Intressitulu	91.9	91.5
Intressitootvad varad, keskmine	5 376.6	5 076.9
Intressitootvate varade intressitootlus, %	1.71	1.80
Intressikulu	9.0	12.8
Intressikandvad kohustused, keskmine	4 441.5	4 212.3
Võõrkapitali hind, %	0.20	0.30
Hinnavahe (Spread), %	1.51	1.50
Kulude ja tulude suhe, %	40.8	43.8
Individuaalselt allahinnatud laenude osakaal portfellis, %	0.33	0.50

Selgitused

Omakapitali tulukus (ROE) = Puhaskasum/Keskmine omakapital * 100

Keskmine omakapital = (Aruandeaasta omakapital + Eelmise aasta omakapital)/2

Vara tootlus (ROA) = Puhaskasum/Varad, keskmine * 100

Varad, keskmine = (Aruandeaasta varad + Eelmise aasta varad)/2

Puhas intressimarginaal (NIM) = Neto intressitulu/Intressimäära riskiga varad, keskmine * 100

Intressitootvate varade intressitootlus = Intressitulu/Intressimäära riskiga varad, keskmine * 100

Võõrkapitali hind = Intressikulu/Intressimäära riskiga kohustused, keskmine * 100

Hinnavahe (Spread) = Intressitootvate varade intressitootlus - Võõrkapitali hind

Kulude ja tulude suhe = Tegevuskulud kokku/Tulud kokku * 100

Individuaalselt allahinnatud laenude osakaal portfellis = Individuaalselt allahinnatud laenud/Laenud klientidele ja krediidasutustele * 100

Intressimäär riskiga varad:

Nõuded keskpangale
 Nõuded krediitiasutustele
 Nõuded klientidele
 Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid
 (kõik ilma kogunenud intressideta)

Intressimäär riskiga kohustused:

Võlgnevus krediitiasutustele
 Võlgnevus klientidele
 (kõik ilma kogunenud intressideta)

Tegevuskulud kokku:

Personalikulud
 Muud tegevuskulud
 Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum ja väärtuse muutus

Tulud kokku:

Neto intressitulu
 Neto teenustasutulu
 Netotulu valuutatehingutelt
 Netotulu õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatelt finantsvaradelt
 Dividenditulu
 Netotulu investeerimistegevusest
 Kasum sidusettevõtete kapitaliosalusest
 Muud tegevustulud

Varade kvaliteet

(miljonites eurodes)

	31.12.16	31.12.15
Koguvarad	5 775.4	5 233.9
Tähtajaks tasumata nõuded ja laenud	30.8	48.5
Tähtajaks tasumata nõuded ja laenud / Koguvarad, %	0.53	0.93
Laenude ja nõuete allahindlus	24.6	29.0

III. Konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne**1. Konsolideeritud kasumiaruanne**

(miljonites eurodes)	Lisa	2016	2015
<i>Intressitulu ja muud sarnased tulud</i>	3	91.9	91.5
<i>Intressikulu ja muud sarnased kulud</i>	4	-9.0	-12.8
Neto intressitulu		82.9	78.7
<i>Komisjoni- ja teenustasutulu</i>	5	60.0	62.5
<i>Komisjoni- ja teenustasukulu</i>	6	-15.6	-17.3
Neto teenustasutulu		44.4	45.2
Netotulu valuutatehingutelt	7	4.7	5.0
Netotulu õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatelt finantsvaradelt	8	0.8	1.0
Netotulu investeerimistegevusest		16.1	-0.6
Muud tegevustulud	9	1.2	1.5
Personalikulud	10	-38.4	-36.6
Muud tegevuskulud	11	-19.5	-17.1
Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum ja väärtuse muutus	20, 21	-3.9	-3.8
Kasum enne laenukahjumeid		88.3	73.3
Laenukahjumid	12	1.4	3.9
Kasum enne tulumaksu		89.7	77.2
Tulumaks		-5.0	-2.2
Puhaskasum		84.7	75.0
Ainuaktsionärile kuuluv kasumi osa		84.7	75.0

2. Konsolideeritud koondkasumiaruanne

(miljonites eurodes)	Lisa	2016	2015
Puhaskasum		84.7	75.0
Muu koondkasum/kahjum			
Kirjed, mida edaspidi võidakse kasumiaruandesse ümber klassifitseerida:			
Müügivalmis finantsvarade ümberhindlus	16	-11.9	12.1
Kokku muu koondkasum/kahjum		-11.9	12.1
Kokku koondkasum		72.8	87.1
Emaettevõtja ainuaktsionär (kokku)		72.8	87.1
Kokku koondkasum jätkuvalt tegevuselt		72.8	87.1

Aastaruande lisad lehekülgedel 24 - 96 on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.

3. Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

(miljonites eurodes)

	Lisa	31.12.16	31.12.15
VARAD			
Sularaha kassas		41.7	42.5
Nõuded keskpangale	13	250.9	615.0
Nõuded krediitiasutustele	14	983.3	392.5
Nõuded klientidele	15	4 337.5	4 096.3
Kauplemiseks hoitavad finantsvarad	16	23.4	28.3
Soetamisel määratletud õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaperid	16	86.7	0.0
Müügiootel finantsvarad	16	9.3	18.3
Muud finantsvarad	17	18.3	24.3
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised	18	11.8	4.7
Investeeringud sidusettevõtjatesse	19	0.8	0.8
Immateriaalne põhivara	20	2.9	1.9
Materiaalne põhivara	21	8.8	9.3
VARAD KOKKU		5 775.4	5 233.9
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
Võlgnevus krediitiasutustele	22	992.4	888.6
Võlgnevus klientidele	23	3 687.0	3 316.1
Muud finantskohustused	24	68.6	58.7
Kogunenud tulevaste perioodide tulud ja viitvõlad	25	17.9	9.0
Finantskohustused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	26	23.5	28.7
Eraldised	27	0.1	0.4
Kohustused kokku		4 789.5	4 301.5
Aktsiakapital	28	42.5	42.5
Aažio		86.3	86.3
Reservid	30	20.3	32.2
Jaotamata kasum		836.8	771.4
Omakapital kokku		985.9	932.4
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		5 775.4	5 233.9

Aastaruande lisad lehekülgedel 24 - 96 on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.

4. Konsolideeritud rahavoo aruanne

(miljonites eurodes)

	Lisa	2016	2015
I. Rahavood äritegevusest			
Saadud intressid		91.2	91.9
Makstud intressid		-8.9	-14.0
Saadud teenustasu	5	60.0	62.5
Makstud teenustasu	6	-15.6	-17.3
Neto väärtpaberitulud ja muud tegevustulud		7.2	7.4
Personalikulud ja muud tegevuskulud		-56.7	-53.0
Makstud tulumaks		-5.0	-2.2
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust		72.2	75.3
Äritegevusega seotud varade muutus:			
Tähtajalised nõuded pankadele ja kohustuslik reserv keskpangas		-49.4	-1.5
Laenud ja nõuded klientidele		-240.4	-130.0
Muud varad		-0.7	3.7
Äritegevusega seotud kohustuste muutus:			
Võlgnevused krediitiasutustele		116.3	-156.9
Võlgnevused klientidele		370.6	127.9
Muud kohustused		1.0	3.7
Rahavood äritegevusest		269.6	-77.8
II. Rahavood investeerimistegevusest			
Investeeringusportfelli väärtpaberite muutus, suurenemine-/vähenemine+		13.2	-0.9
Materiaalse ja immateriaalse vara ost	20, 21	-4.4	-5.0
Laekumine materiaalse ja immateriaalse vara müügist	20, 21	0.0	1.2
Rahavood investeerimistegevusest		8.8	-4.7
III. Rahavood finantseerimistegevusest			
Makstud dividendid		-20.0	-10.0
Rahavood finantseerimistegevusest		-20.0	-10.0
Neto raha ja selle ekvivalentide muutus		258.4	-92.5
Raha ja selle ekvivalentid perioodi alguses		1 012.5	1 105.0
Välisvaluuta kursimuutuste mõju rahale ja selle ekvivalentidele		0.0	0.0
Raha ja selle ekvivalentid perioodi lõpus		1 270.9	1 012.5
Raha ja selle ekvivalentide jääk koosneb:		31.12.16	31.12.15
Kassa		41.7	42.5
Nõuded keskpangale ilma kohustusliku reservita		210.0	578.0
Likviidsed hoiused teistes krediitiasutustes		932.5	391.9
Likviidsed võlakirjad		86.7	0.1
		1 270.9	1 012.5

Kõik raha ekvivalentid on Grupi poolt lühiajaliselt realiseeritavad.

Aastaruande lisad lehekülgedel 24 - 96 on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.

5. Konsolideeritud omakapitali muutuse aruanne

(miljonites eurodes)

	Aksia- kapital (lisa 28)	Üle- kurss (aazio)	Reservid (lisa 30)	Jaota- mata kasum	Oma- kapital kokku
Aasta algus 01.01.2015	42.5	86.3	20.1	705.9	854.8
Makstud dividend	0.0	0.0	0.0	-10.0	-10.0
Muud	0.0	0.0	0.0	0.5	0.5
Puhaskasum	0.0	0.0	0.0	75.0	75.0
Muu koondkasum:					
Müügioteel finantsvarade väärtuse muutus	0.0	0.0	12.1	0.0	12.1
Kokku muu koondkasum	0.0	0.0	12.1	0.0	12.1
Kokku koondkasum	0.0	0.0	12.1	75.0	87.1
Saldo seisuga 31.12.2015	42.5	86.3	32.2	771.4	932.4
Aasta algus 01.01.2016	42.5	86.3	32.2	771.4	932.4
Makstud dividend	0.0	0.0	0.0	-20.0	-20.0
Muud	0.0	0.0	0.0	0.7	0.7
Puhaskasum	0.0	0.0	0.0	84.7	84.7
Muu koondkasum/kahjum:					
Müügioteel finantsvarade väärtuse muutus	0	0	-11.9	0	-11.9
Kokku muu koondkahjum	0	0	-11.9	0	-11.9
Kokku koondkasum/kahjum	0.0	0.0	-11.9	84.7	72.8
Saldo seisuga 31.12.2016	42.5	86.3	20.3	836.8	985.9

Aastaruande lisad lehekülgedel 24 - 96 on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.

Lisad konsolideeritud finantsaruannetele

1. Sissejuhatus ja raamatupidamisarvestuse põhimõtted

AS SEB Pank (reg. nr. 10004252) on Tallinnas (Eestis), Tornimäe 2 registreeritud krediidasutus, mille ainuaktsionäriks on Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ), asukohamaa Rootsi, kes on ka lõplikku kontrolli teostav osapool (lisa 28).

AS SEB Pank grupis oli 2016. aasta lõpus 1044 töötajat (2015: 1069). AS-i SEB Pank 2016. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne on avaldamiseks heaks kiidetud AS-i SEB Pank juhatuse poolt ja esitatakse kinnitamiseks ainuaktsionärile.

Ärinimi	Registri number	Registree- rimis- kuupäev	Address	Põhitegevusala	Osalus (%)	Soetus- maksu- muses (milj. EUR)
AS SEB Liising	10281767	03.10.97	Tallinn, Tornimäe 2	Liising	100.0%	1.8
AS Rentacar	10303546	20.10.97	Haapsalu, Karja 27	Liising	100.0%	0.0
AS SEB Varahaldus	10035169	22.05.96	Tallinn, Tornimäe 2	Varahaldus ja fondijuhtimine	100.0%	2.7
AS Sertifitseerimiskeskus	10747013	27.03.01	Tallinn, Pärnu mnt 141	Sertifitseerimis- ja ajatempliteenused	25.0%	1.0
						5.5

Arvestus- ja esitusvaluuta

AS SEB Pank ja tütarettevõtjate arvestusvaluutaks on euro. 2016. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud eurodes.

Kasutajate mugavuseks on käesolev konsolideeritud raamatupidamise aruanne koostatud miljonites eurodes kui ei ole teisiti näidatud.

1.1. Koostamise alused

Käesolev AS SEB Pank kontserni (Grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS – International Financial Reporting Standards). Käesoleva konsolideeritud aruande koostamisel rakendatud peamised raamatupidamisarvestuse põhimõtted on toodud allpool. Kui ei ole teisiti näidatud, on neid põhimõtteid kohaldatud järjepidevalt kõikide esitatud aastate kohta.

Majandustehinguid on kirjendatud soetusmaksumuse printsiibil nende tekkimise momendil, välja arvatud mõnedel juhtudel, kus alljärgnevates arvestuspõhimõtetes on kirjeldatud teisiti (so. finantsvarad õiglases väärtuses). Raamatupidamise aruanded on koostatud tekkepõhise arvestusprintsiibi kohaselt. Grupp liigitab oma kulud vastavalt nende olemusele.

Kirjete esitamise viisi või klassifitseerimise muutmisel konsolideeritud raamatupidamisaruandes on ümber klassifitseeritud ka vastavad eelmiste perioodide summad, v.a. juhul kui raamatupidamisarvestuse põhimõtetes on teisiti sätestatud.

Käesoleva aruande koostamise hetkeks on välja antud uusi rahvusvahelisi finantsaruandluse standardeid ning nende tõlgendusi, mis muutuvad Grupile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2016 või hiljem algavate perioodide aruannetele. Antud peatüki lõpus on

esitatud nende standardite ülevaade ja Grupi juhtkonna hinnang uute standardite ja tõlgenduste võimaliku mõju kohta finantsaruannetele esmakordse rakendamise perioodil (lisa 1.21). Lisa 1.21 annab samuti ülevaate uutest IFRS standarditest, nende täiendustest ja tõlgendustest, mis muutuvad Grupile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2017 või hilisematel perioodidel ja mida Grupp ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

1.2. Olulised raamatupidamisarvestuslikud hinnangud

Konsolideeritud finantsaruannete esitamine vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, eeldab teatud oluliste juhtkonnapoolsete raamatupidamisarvestuslike hinnangute ning eelduste tegemist, mis mõjutavad aruande kuupäeva seisuga raporteeritavate varade ja kohustuste jääke ning tingimuslike varade ja kohustuste esitamist ning aruandeperioodil kajastatud tulusid ja kulusid. Kuigi mitmed aruandes esitatud finantsnäitajad põhinevad juhtkonna teadmistel ja hinnangul, mis on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, võib tegelik tulemus nendest hinnangutest oluliselt erineda. Täpsem hinnangute ülevaade on toodud vastavate arvestuspõhimõtete või lisade all.

Olulisi hinnanguid on kasutatud eelkõige järgmistes valdkondades:

- a) Laenude allahindlused, sh. tagatiste õiglase väärtuse hindamine (lisa 2.2)
- b) Varade ja kohustuste õiglase väärtus (lisa 2.7)

Antud hinnanguid kaalutakse pidevalt ajaloolise kogemuse ja muude tegurite põhjal, sh. ootused tuleviku sündmuste kohta, mida on antud tingimustes mõistlikeks hinnatud. Muutused hinnangutes võivad omada olulist mõju selle perioodi finantsaruannetele, mille hinnanguid muudeti. Juhtkond usub, et aluseks olevad eeldused on kohased ning nende põhjal koostatud Grupi majandusaasta finantsaruanded kajastavad Grupi finantsseisundit ja majandustulemusi õigesti ning õiglaselt.

Arengud globaalsetel finantsturgudel

Aastal 2016 tuli investeerimiskeskond ümber defineerida. Läbi sai alanevate intressimäärade ja olematu inflatsiooni ajastu. Läbi sai ka ajastu, mil turud sõltusid jõuliselt poliitilisest riskist. Nii suhteliselt ootamatud brittide otsus Euroopa Liidust lahkuda kui ka Ameerika Ühendriikide uus president tõestasid seda, et kui makrotasandi uudised isegi mõõdukalt paranevad, siis ei suuda poliitilised uudised turgude jaoks liiga suuri probleeme tekitada. Turud lähtuvad makrouudistest.

Turgudele paigutuste tegemisel möödunud aasta samas lihtne ei olnud. Esiteks tõi aasta algus riskantsete varade järsu korrektsiooni. Kuigi sellest taastumine oli tugev, ei olnud korrektsiooni üle elanutel kokkuvõttes tootluse mõistes hea aasta. Teiseks oldi riskide kuhjumise tõttu (Brexit, USA valimised) justkui õigustatult mõnevõrra konservatiivsemad. See lähenemine paraku end eelmisel aastal ära ei tasunud.

Tulevikus peame jätkama tegutsemist n-ö ümber defineeritud keskkonnas. On tõenäoline, et fookusest jääb välja fiskaalne konservatiivsus ning orienteeritus globaliseerumisele. Ilmselt tekib mitme protsessi kaudu surve kasvatada palku kasumimarginaalide arvelt. See protsess on ka Eesti ettevõtjale teada-tuntud (ning mitte just meeldiv). Lisaks ei taha maailma tõsisemad tarbijad enam oma võlakoorimat kasvatada – pigem vastupidi. Kui kõik need muutused kokku panna, siis heidavad need finantsturgude üle tulevatel aastel tumeda varju.

Mõju klientidele/laenusajatele

Majanduskasv püsib mõõdukas ja sellest tulenevalt on ettevõtete investeerimisaktiivsus madal. Hoolimata sellest on klientide puhvid riskidega hakkama saamiseks piisavad. Ettevõtetele avaldab negatiivset mõju tööjõukulude pidev kasv ja seetõttu on üldine efektiivsus ja kasumlikkus langemas. Pikemas plaanis on oluline, et kulude kasv oleks kooskõlas tootlikkuse kasvuga.

Madal inflatsioon, madal tööpuudus ja stabiilselt kõrge sissetulekute kasv on soodustanud eraklientide deposiitide ja kinnisvara soetamiseks võetud laenude kasvu. Siiski on eraklientide laenukoormus mõõdukas ja maksevõime puhvid kõrged.

Grupi juhtkonna poolt tehtud rahavoogude plaanid ning monetaarsete ja mittemonetaarsete varade väärtuse hindamine kohanenud majanduskeskkonnas annavad põhjust eeldada stabiilset väljavaadet. Varade väärtuse languse hindamiseks koostatud rahavoogude planeerimisel tehtud eeldused on turuolukorrale vastavalt üle vaadatud.

Mõju laenu tagatisele (eriti kinnisvara)

Laenude allahindluse määramisel on arvesse võetud juhtkonna hinnanguid nende varade väärtuse osas bilansipäeva seisuga, võttes arvesse rahavoogusid, mis võivad tekkida tagatiseks oleva vara müügist, millest on maha arvatud tagatise omandamise ja müümisega seotud kulud. Paljude tagatisvarade turg Eestis, eriti kinnisvaraturg, on stabiliseerunud ja mõõduka kasvupotentsiaaliga. Realiseeritavate tagatiste turuhinna määramisel on kasutatud Grupi tasemel heaks kiidetud pikaajalise diskonteeritud rahavoo teenimise võime alusel arvatud potentsiaalset turuväärtust.

1.3. Konsolideerimine

AS SEB Pank Grupi konsolideeritud finantsaruanded sisaldavad ematettevõtja AS SEB Pank ja tema tüarettevõtjate finantsaruandeid seisuga 31.12.2016. Konsolideeritud tüarettevõtjad on toodud leheküljel 4 (vt. tabel 1.1).

Konsolideerimisel liidetakse panga ja tüarettevõtjate finantsseisundi aruanded ja kasumiaruanded rida-realt, elimineerides omavahelised saldod, käibed ja realiseerimata tulu Grupi ettevõtjate vahelistelt tehingutelt. Elimineeritud on ka realiseerimata kahjumid, v.a. kui tehing viitab loovutatud vara väärtuse langusele. Konsolideeritud on kõikide nende ettevõtjate aruanded, milles AS SEB Pank omab kontrolli. Konsolideerimisel kasutatud tüarettevõtjate aruanded on koostatud kooskõlas ematettevõtja arvestuspõhimõtetega.

Tüarettevõtjad

Tüarettevõtjad on need investeerimisobjektid, sh struktureeritud üksused, mida kontsern kontrollib, sest kontsernil (i) on õigus juhtida investeerimisobjekti neid tegevusi, mis oluliselt mõjutavad nende tulu, (ii) on risk seoses või õigused muutuvale tulule oma osaluselt investeerimisobjektis ja (iii) on õigus teostada investeerimisobjekti üle oma mõjuvõimu, et mõjutada investorite tulu suurust. Sisuliste õiguste, sh sisuliste hääleõiguste olemasolu ja mõju arvestatakse siis, kui hinnatakse seda, kas kontsernil on mõjuvõimu teise juriidilise isiku üle. Selleks, et õigus oleks sisuline, peab osaluse omanikul olema tegelik võimalus seda õigust teostada, kui tuleb teha otsuseid investeerimisobjekti vastavate tegevuste suunamise üle. Kontsernil võib olla mõjuvõimu investeerimisobjekti üle ka siis, kui tal ei ole investeerimisobjektis hääleteenamust. Sellisel juhul hindab kontsern oma hääleõiguse suurust vastavalt teiste hääleomanike osaluste suuruse ja jaotuse suhtes, et teha kindlaks, kas tal on *de-facto* mõjuvõim investeerimisobjekti üle. Teiste investorite kaitsvad

õigused, nagu need, mis on seotud põhjalike muudatustega investeerimisobjekti tegevustes või kohalduvad ainult erandlike asjaolude korral, ei takista kontsernil teostamast kontrolli investeerimisobjekti üle. Tütarettevõtjate tegevus kajastub konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest ja kajastub seal kuni kontrolli lõppemiseni.

Sidusettevõtjad

Sidusettevõtja on ettevõtja, mille üle Grupp omab olulist mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui Grupp omab ettevõtjas 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Investeeringud sidusettevõtjatesse kajastatakse algselt soetusmaksumuse meetodil. Grupi investeeringud sidusettevõtjatesse hõlmavad omandamisel kindlaks määratud firmaväärtust (miinus kogunenud allahindlus). Investeeringud sidusettevõtjatesse kajastatakse kapitaliosaluse meetodil, mille kohaselt on suurendatud Grupi investeeringut sidusettevõtja Grupile kuuluva ostujärgse kasumiosa võrra ja vähendatud sidusettevõtja kahjumi või kasumijaotuse Grupile kuuluva osa võrra. Sidusettevõtja Grupile kuuluv kasumi- või kahjumiosa kajastatakse aruandeaasta konsolideeritud kasumis või kahjumis sidusettevõtjate kapitaliosaluse tulemina. Grupi ostujärgse osaluse liikumised muudes koondtuludes kajastatakse eraldi muude koondtulude all. Kui Grupi kahjumiosa sidusettevõtjas on võrdne või ületab tema osalust sidusettevõtjas, sh. muud tagamata laekumised, lõpetab Grupp edasise kahjumi kajastamise, v.a. juhul, kui ta on võtnud kohustusi või teinud makseid sidusettevõtja eest.

Grupi ja tema sidusettevõtjate vaheline realiseerimata tehingutulu elimineeritakse ulatuses, millises Grupil on osalus sidusettevõtjas. Samuti elimineeritakse realiseerimata kahjumid, v.a. kui tehing tõendab võõrandatud vara allahindlust. Grupi poolt kehtestatud põhimõtetele vastavuse tagamiseks on vajadusel muudetud raamatupidamisarvestuse põhimõtteid.

Emaettevõtja eraldiseisvad raamatupidamisaruanded – esmased aruanded

Emaettevõtja eraldiseisvates esmastes aruannetes, mis on lisatud käesolevasse konsolideeritud aruandesse (vt. lisa 34), on investeeringud tütarettevõtjate ja sidusettevõtjate aktsiatesse kajastatud soetusmaksumuses, millest on maha arvatud allahindlused vara väärtuse langusest.

1.4. Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale arvestusvaluuta euro (emaettevõtja ja tütarettevõtjate arvestusvaluuta on euro). Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja -kohustused hinnatakse bilansipäeval ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate Euroopa keskpanga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused, mida mõõdetakse õiglases väärtuses hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa Keskpanga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksud, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursi alusel.

1.5. Raha ja selle ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena rahavooaruandes kajastatakse kassas olevat sularaha, kasutatavad nõudmiseni hoivuseid keskpangas, vabalt kasutatavad hoivuseid teistes krediidasutustes ning lühiajalised likviidsed ja kauplemisväärtpabereid, mis on koheselt realiseeritavad.

1.6. Finantsvarad

SEB Pank Grupp klassifitseerib oma finantsvarasid ja -kohustusi vastavalt nende omadustele ning nende kohta avaldatavale informatsioonile. Kehtiv klassifikatsioon on toodud järgnevas tabelis:

Kategooria (defineeritud IAS 39 järgi)		Klass (määratletud Grupis)		
Finantsvarad	Laenuid ja nõuded	Laenuid ja nõuded krediidasutustele		
		Laenuid ja nõuded klientidele	Laenuid eraisikutele	Eluasemelaenuid
				Muud eraisikulaenuid
		Laenuid ettevõtetele	Laenuid ettevõtetele	Laenuid ettevõtetele
			Laenuid avalikule sektorile	
	Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	Kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid	Võlakirjad	
			Aksiad	
			Tuletisväärtpaberid – välja arvatud riskimaandamisarvestus	
		Soetamisel määratletud õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaberid	Võlakirjad	
	Aksiad			
Müügiootel finantsvarad	Investeeringus väärtpaberid – võlakirjad	Noteeritud		
		Noteerimata		
	Investeeringus väärtpaberid – aksiad	Noteeritud		
		Noteerimata		

Finantsvarad on varad, mida võib klassifitseerida sularahaks, lepinguliseks õiguseks saada teiselt ettevõtjalt sularaha või muud finantsvara, lepinguliseks õiguseks vahetada teise ettevõtjaga finantsinstrumente potentsiaalselt soodsatel tingimustel või teise ettevõtja aktsiateks.

Juhtkond määrab investeeringute klassifikatsiooni nende esialgsel arvele võtmisel. Grupp ei ole klassifitseerinud aruandeperioodil ühtegi finantsvara kategooriasse „Lõpptähtajani hoitavad“.

1.6.1. Laenuid ja nõuded

Laenuid ja nõuded

Laenuid ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratud maksetega mittetuletisinstrumentid, mida ei noteerita aktiivsel turul. Need tekivad siis, kui SEB Pank

Grupp annab raha, kaupu või teenuseid võlgnikule, ilma kavatsuseta sellest tuleneva debitoorse võlgnevusega kaubelda.

Laenud võetakse finantsseisundi aruandes arvele õiglasel väärtuses, koos tehingukuludega väärtuspäeval, kui raha laenusajale välja makstakse või kui on tekkinud makse nõudeõigus ning kajastatakse kuni nende tagasi maksamiseni või mahakandamiseni, vaatamata sellele, et osa nendest võib olla kantud läbi laenu allahindluse kuludesse. Tähtajaks tasumata e. tähtaega ületanud laen on laen, mille graafikujärgne osa- või intressimakse ei ole tähtajaks laekunud. Laenude allahindlus näidatakse miinusmärgiga vastaval varakirjel. Laenud on finantsseisundi aruandes kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Tekkepõhiselt arvestatud ja laekumata laenuintressid kajastatakse finantsseisundi aruandes vastaval varakirjel. Arvelduslaenu ja krediitkaartide puhul on finantsseisundi aruandes kajastatud laenuvõtja tegelik limiidi kasutus. Kasutamata krediidilimiit on kajastatud tingimusliku kohustusena.

Pöördrepo tehingud

Väärtpaberid, mis ostetakse tagasimüügilepingute alusel (pöördrepod) kajastatakse laenude ja ettemaksetena vastavalt kas teistele pankadele või klientidele. Müügi ja tagasiostu hinna vahet käsitletakse intressina ja arvestatakse tekkepõhiselt lepingute eluea jooksul kasutades efektiivse intressi meetodit. Klientidele laenatud väärtpabereid hoitakse ka raamatupidamisaruannetes.

Liisingnõuded

Kapitalirendinõuete hulka kuuluvad kapitalirendi-, tarbijafaktooringu- ning järelmaksutehingud ja arvete tasumise kokkulepped. Kapitalirenditehinguks loetakse liisingtehingut, mille korral kõik olulised vara kasutamisest tulenevad riskid ja hüved lähevad liisingfirmalt rentnikule üle. Vara juriidiline omandiõigus võib kliendile üle minna rendiperioodi lõppedes.

Kapitalirendilepinguist tulenevaid nõudeid kajastatakse nende liisingmaksete ajaldatud nüüdisväärtuses, millest on lahutatud nõuete põhiosa tagasimaksed pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks. Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Rendilepingute sõlmimisega kaasnevad esmased otsekulutused, mis jäävad rendileandja kanda, võetakse arvesse rendi sisemise intressimäära ja kapitalirendinõude arvestusel ning kajastatakse tulu vähendusena rendiperioodi jooksul. Nõuete allahindlus näidatakse miinusmärgiga vastaval varakirjel.

Nõue kliendi vastu kajastatakse alates lepingujärgse vara kliendile üleandmise hetkest. Tehingute puhul, mille osas lepingu objektiks olev vara ei ole veel tarnimisaja pikkuse tõttu kohale jõudnud ja üle antud, kajastatakse nende lepingute osas rentnikelt laekunud summad finantsseisundi aruandes kohustuste poolel ostjate ettemaksetena real „Viitvõlad ja ettemakstud tulud“. Liisingettevõtja poolt tasutud summad ettemaksetena vara eest hankijatele kajastatakse finantsseisundi aruandes varade poolel real „Viitlaekumised ja ettemakstud kulud“.

Faktooringu ja laofinantseeringu nõuded

Faktooringutehinguteks loetakse finantseerimistehinguid, mille korral liisingfirma finantseerib oma koostööpartnereist müüjaid nende varaliste nõudeõiguste omandamise

kaudu. Liisingfirma soetab müüjalt nõude tulevikus ostja poolt ostu-müügi lepingute alusel tasumisele kuuluvate summade osas.

Faktooring on nõuete üleandmine (müük), kus sõltuvalt faktooringlepingu tingimustest on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõigusetu faktooring). Juhul kui liisingettevõtja ei omanda kõiki nõudega seotud riske ja hüvesid, siis kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut (s.t. nõude tagatisel antud laenu) ning nõuet kajastatakse finantsseisundi aruandes kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Juhul kui tagasiostukohustust ei ole ning kontroll nõude ja temaga seotud riskide ja hüvede üle tulevad kliendilt üle liisingettevõtjale nõude üleandmise hetkel, kajastatakse tehingut nõude soetamisena. Soetatud nõuded võetakse arvele nende õiglases väärtuses ja kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumuses. Faktooringu nõuete ja kohustuste kajastamise lõpetamisel järgitakse IAS 39 nõudeid ja hindamine tehakse iga spetsiifilise lepingu tüübi ja seisundi põhjal.

Laofinantseeringu tehinguteks loetakse finantseerimistehinguid, mille korral liisingfirma finantseerib oma koostööpartnereid andes neile laenu panditud laovarude tagatisel. Faktooringu ja laofinantseeringu nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, millest on lahutatud nõuete põhiosa tagasimaksed. Nõuete allahindlus näidatakse miinusmärgiga vastaval varakirjel. Nõue ostja vastu tekib ostu-müügi lepingu faktooringu ehk nõude soetamise hetkest.

Laenude ja nõuete hindamine

Grupp hindab järjepidevalt, kas on olemas objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara või finantsvarade grupi väärtus on langenud. Finantsvara või finantsvarade grupi väärtus on langenud ja allahindlusest tulenev kahju on tekkinud vaid juhul, kui on olemas objektiivsed tõendid halvenemisest ühe või mitme sündmuse tõttu pärast vara esialgset arvelevõtmist („kahjujuhtum”) ja sellel kahjujuhtumil on mõju finantsvara või finantsvarade rühma tuleviku eeldatavatele rahavoogudele, mida on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Näited objektiivsetest tõenditest selle kohta, et on toimunud üks või rohkem sündmusi, mis võivad tulevasi rahavoogusid mõjutada:

- laenajal/emitendil on olulised finantsraskused,
- pank teeb laenajale/emitendile (võlakirjade puhul) järeleandmisi, mida pank tavapuhkudel ei teeks,
- lepingu rikkumine, nt intressi või põhiosamakse tasumata jätmine,
- tõenäosus, et laenaja/emitent läheb pankrotti või läbib mõne muu majandusliku ümberkorralduse,
- tagatise väärtus langeb

Laenude hindamisel on konservatiivselt arvestatud mitmesuguste riskidega. Ettevõtluslaenude hindamisel on AS-is SEB Pank kasutusel kliendinõuete klassifitseerimise süsteem, mis on vastavuses AS-i SEB Pank ematettevõtjas Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ)-s kasutatavate põhimõtetega. Nõuete hindamise aluseks on juriidilisest isikust ettevõtja majanduslik seisund, majandusharu olukord, laenuvõtja usaldusväärsus, tema juhtkonna kompetents, laenulepingus fikseeritud kohustuste täitmise õigeaegsus ning muud tegurid, mis kõik kokku aitavad hinnata laenuõude väärtust ja laenuportfellis tekkinud kahju summat. Füüsilisest isikust laenusajate puhul hinnatakse laenulepingus fikseeritud kohustuste

täitmise õigeaegsust, maksevõimet ja tagatise, vanust, haridust, tööstaaži, säästmisharjumusi ja muid krediidiriski mõjutavaid tegureid.

Esmalt hindab Grupp, kas on olemas objektiivseid tõendeid halvenemise kohta individuaalselt nende finantsvarade suhtes, mis individuaalselt on olulised ja individuaalselt või ühiselt nende finantsvarade suhtes, mis ei ole individuaalselt olulised. Kui Grupp teeb kindlaks, et individuaalselt hinnatud (olulise või mitteolulise) finantsvara suhtes ei ole olemas objektiivseid tõendeid halvenemise kohta, kaasab ta vara sarnaste krediidiriski tunnustega finantsvarade rühma ja hindab nende allahindlust grupipõhiselt. Varasid, mis on individuaalselt hinnatud ja mille allahindlusest tulenev kahju tuleb jätkuvalt kajastada, ei kaasata grupipõhisesse hindamisse. Grupipõhise allahindluse otstarbel grupeeritakse finantsvarasid homogeensete krediidiriski tunnuste põhjal (s.t. Grupi hindamisprotsessi alusel, mis võtab arvesse varade liiki, majandusharu, tagatise liiki, maksepraktikat ja muid asjakohaseid tegureid). Nimetatud tunnused on olulised selliste varagruppide tuleviku rahavoo hindamiseks.

Grupipõhiselt hinnatud laenugruppide tuleviku rahavoogu hinnatakse varade lepinguliste rahavoogude põhjal Grupis ja nende varade ajalooliste kahjumite põhjal, mille krediidiriski tunnused sarnanevad Grupis olemasolevatele varadele. Ajaloolisi laenukahjumeid korrigeeritakse kehtivate vaadeldavate andmete põhjal, kajastamaks hetke tingimuste mõju, mis ei mõjutanud seda perioodi, millel ajaloolised kahjumid tuginevad ja kõrvaldamaks nende möödunud perioodide neid mõjusid, mis hetkel ei esine. Grupp vaatab regulaarselt üle tuleviku rahavoogude hindamise meetodeid ja eeldusi, et vähendada võimalikke erinevusi kahjuhinnangute ja tegelike kahjude vahel.

Hinnanguliste laenukahjumite arvestamiseks on hinnatud laenude ja intressinõuete laekumise tõenäosust järgnevatel perioodidel ning eeldatavate laekumiste diskonteeritud nüüdisväärtust, mis on diskonteeritud finantsvara esialgselt kehtinud intressimääraga ning samuti diskonteeritud eeldatavaid laekumisi tagatiste realiseerimisest (v.a. tulevased laenukahjumid, mis ei ole realiseerunud), mis kõik koos aitavad hinnata tekkinud laenukahjumi suurust. Kahjumi suurust mõõdetakse kui vahet vara bilansilise maksumuse ja eeldatava tuleviku rahavoo nüüdisväärtuse vahel (hüvitatav summa). Vara bilansilist maksumust vähendatakse allahindluskonto abil ja kahjumi summa kajastatakse kasumiaruandes. Eri- ja ühisallahindlused (riskiklassipõhiselt grupeeritud laenude hindamise põhjal leitud hinnanguline tekkinud kahjum) moodustatakse individuaalselt hinnatud laenudele ning grupipõhised allahindlused homogeensetele laenugruppidele.

Juhul kui järgmisel perioodil allahinnatud kahjumi summa väheneb ja vähenemist saab objektiivselt seostada sündmusega, mis tekkis pärast allahindluse kajastamist (nagu laenusaaja riskiklassi paranemine), kantakse eelnevalt kajastatud allahindlusest tulenev kahju tagasi, korrigeerides allahindluse kontot. Tagasikande summa kajastatakse kasumiaruande real „Laenukahjumid” tuluna.

Kui laen on ebatõenäoliselt laekuv, kantakse see maha laenu vastava allahindluse arvelt. Sellised laenud kantakse maha pärast kõikide nõutavate protseduuride läbiviimist ja kahjusumma kindlakstegemist. Laenud, mida hinnatakse ühiselt või individuaalselt ja mille tähtaega on pikendatud, ei loeta enam tähtaja ületanud laenudeks, vaid tavalisteks laenudeks.

Intressitulud laenudelt kajastatakse kasumiaruande real „Intressitulu“.

Laenu, mille väärtus on langenud

Laen tuleb liigitada laenuks, mille väärtus on langenud, kui on oht, et lepingujärgseid makseid ei tehta ja oodatavad laekumised, mis võidakse saada tagatise realiseerimisest, ei kata rahuldavas ulatuses ei laenu põhiosa ega kogunenud intressi sh viiviseid, st eeldatavatest tuleviku rahavoogudest (sealhulgas tagatise realiseerimisest) hüvitatav summa, mis on diskonteeritud esialgse efektiivse intressimääraga (kui laen on ujuva intressimääraga, siis kasutatakse hetkel kehtivat intressimäära, mis on korrigeeritud periodiseeritud teenustasudega), on väiksem kui vastav bilansiline maksumus. Sellistel juhtudel loetakse kogu laenusaja kohustust panga ees ebatõenäoliseks, välja arvatud juhul, kui ei ole muid põhjuseid, mis viitaksid teistsugusele hinnangule.

1.6.2. Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad hõlmavad:

- kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid
- soetamisel määratletud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaberid

Kauplemisväärtpaberid

See rühm hõlmab väärtpabereid, mis on soetatud või hangitud peamiselt edasimüügi või tagasiostmise eesmärgil lähitulevikus või kui need on osa iseseisvast finantsinstrumentide portfelist, mida hallatakse ühiselt ja mille kohta on olemas tõestus hiljutisest lühiajalisest tegelikust kasumi teenimisest, ja tuletisväärtpabereid.

Väärtpaberid, mis on soetatud või hangitud peamiselt edasimüügi või tagasiostmise eesmärgil lähitulevikus

See rühm hõlmab aktsiaid ja võlakirju, mis on soetatud kauplemise eesmärgil. Kauplemisväärtpaberid võetakse tehingupäeval algselt arvele õiglasest väärtuses, arvestamata tehingukulusid. Edaspidi kajastatakse neid õiglasest väärtuses.

Aktiivsel turul noteeritud kauplemisväärtpaberid hinnatakse õiglasest väärtuses, kusjuures aluseks võetakse antud päeval keskmine noteering, kuna kauplemisportfelliga võimaldatakse kauplemist eesmärgiga toetada klienditehinguid ning varad ja kohustused tasakaalustavad tururiski.

Parim tunnistus õiglasest väärtusest on samaväärsete varade või kohustuste noteeritud hinnad aktiivselt turul. Noteeritud hindu ei saa ilma tõenditeta tähelepanuta jätta. Samas tuleb harvadel juhtudel turuhindu ka korrigeerida, kui see mõõtmispäeval õiglast väärtust ei kajasta.

Aktiivsel turul noteerimata aktsiad/võlakirjad hinnatakse ümber õiglasest väärtusesse tunnustatud turuosalise poolt antud viimase noteeringu alusel eeldusel, et aktsiaid/võlakirjad on regulaarselt noteeritud ja hindade volatiilsus on olnud sarnastele instrumentidele kehtivas tavapärases vahemikus. Kui noteeringutest ei tulene hinda või noteeringud pole piisavalt regulaarsed või instrumentide hinnanoteeringud ei jää tavapärasesse vahemikku, siis hinnatakse aktsiaid/võlakirjad ümber õiglasest väärtusesse, võttes aluseks kogu kättesaadava informatsiooni emitendi kohta, et hinnata finantsinstrumendi hinda õiglase väärtuse määramiseks sarnaste turul saadaolevate instrumentide hinnaga. Aktiivsel turul noteerimata kauplemisvõlakirjade puhul diskonteeritakse rahavood turu intressimääradega, millele on lisatud emitendi risk. Fondiosakute puhasväärtuse ostukurssi kasutatakse õiglase väärtuse hindamiseks.

Igal juhul, kui konkreetset finantsinstrumendil puudub aktiivne turg, leiab Grupp sellele õiglase väärtuse kasutades hindamismeetodeid. Nendeks võivad olla viimased sõltumatute osapoolte vahelised turutingimustel tehtud tehingud, diskonteeritud rahavoo analüüs, võrdlus teise, sarnaste omadustega tootega, viide hiljutistele tehingutele seni, kuni majandustingimustes olulisi muutusi ei ole toimunud või teised turuosalejate poolt tavapäraselt kasutatavad hindamismeetodid.

Kauplemisväärtpaperite realiseerumata ja realiseerunud tuleml kajastatakse kasumiaruandes real „Netotulu õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatelt finantsvaradelt”.

Dividenditulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud kauplemisväärtpaperiteks, kajastatakse kasumiaruandes real “Netotulu õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatelt finantsvaradelt“ siis, kui ettevõtjal on tekkinud õigus dividende saada.

Tuletisväärtpaperid

Tuletisinstrumendid (forward-, swap- ja optsioonitehingud) võetakse arvele õiglases väärtuses, arvestamata tehingukuludid, tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaperid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse finantsseisundi aruandes varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustusena, kui turuväärtus on negatiivne. Finantsseisundi aruandes varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidelt ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid.

Valuuta forwardid, valuuta ja intressi swapid hinnatakse tuleviku rahavoogude diskonteerimisega, kasutades efektiivset intressimäära. Vastav intressitulu ning realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse kasumiaruande real „Netotulu õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatelt finantsvaradelt“.

Aktiivse turu olemasolul hinnatakse valuuta- ja aktsiaoptsioonitehingud ümber turuväärtusele, kasutades turuhinda. Kui usaldusväärset turuhinda ei ole, baseerub optsioonide õiglase väärtus Black-Scholes'i mudelil.

Soetamisel määratletud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaperid määratakse siia kategooriasse lõplikult nende esmasel arvelevõtmisel. Juhtkond määrab väärtpaperid siia kategooriasse seetõttu, et finantsvarade rühma hallatakse ja nende tulemust hinnatakse õiglases väärtuses vastavalt kehtestatud riskijuhtimise ja investeerimisstrateegiale.

Aruandeperioodil on see väärtpaperite klass kaasatud likviidsete võlakirjade portfelli. Investeeringu eesmärk on hoida kohalikke likviidseid reserve likviidsetes väärtpaperites, mida saab rahalise likviidsuse loomiseks keskpangas pantida. Selle finantsvarade rühma kajastamine ja mõõtmine toimub järjepidevalt vastavalt eespool nimetatud kauplemisväärtpaperite poliitikale.

Intressitulud laenudelt kajastatakse kasumiaruande real „Intressitulu”. Nende väärtpaperite ümberhindamisest saadud realiseeritud ja realiseerimata tulem kajastatakse kasumiaruande real „Tulu õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvaradelt”.

1.6.3. Müügiotel finantsvarad

Väärtpaperid on klassifitseeritud kui müügiotel finantsvarad kui nad ei kuulu ühte eespool nimetatud kategooriatest: kauplemiseesmärgil soetatud või muud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaperid. Müügiotel finantsvara on mõeldud määramata tähtajaga hoidmiseks, mida võidakse müüa vastavalt likviidsusvajadusele või muutustele intressimäärades, valuutavahetuskurssides või aktsiahindades või nad on mõeldud strateegilisel eesmärgil pikaajaliseks hoidmiseks.

Nimetatud väärtpaperid võetakse tehingupäeval arvele õiglasest väärtuses. Edaspidi kajastatakse neid Grupi aruannetes õiglasest väärtuses. Juhul kui õiglane väärtus ei ole usaldusväärset hinnatav, kajastatakse need väärtpaperid soetusmaksumus. Müügiotel väärtpaperite õiglasest väärtuse muutusest tulenev realiseerumata tulu/kulu kajastatakse koondkasumiaruandes real ”Müügivalmis finantsvarade ümberhindlus”.

Grupp hindab järjepidevalt, kas on olemas objektiivseid tõendeid, et müügiotel finantsvara väärtus on langenud. Müügiotel aktsiainvesteeringute puhul loetakse väärtpaperi õiglasest väärtuse olulist või pikaajalist langust alla tema soetusmaksumuse vara väärtuse langust määravaks teguriks. Võlainstrumendi väärtus loetakse langenuks, kui instrumendilt laekuv eeldatud rahavoog muutub. Sellise tõendi esinemisel müügiotel vara kohta eemaldatakse kumulatiivne kahju – mõõdetuna kui vahe soetusmaksumuse ja hetke õiglasest väärtuse vahe, millest on maha arvatud väärtuse langusest tulenev kahju selle finantsvara kohta, mis eelnevalt on kajastatud kasumi või kahjumina – koondkasumiaruandest ja kajastatakse kasumiaruandes. Omakapitali instrumentide väärtuse langusest tingitud kahju, mis on kajastatud kasumiaruandes, ei kanta tagasi läbi kasumiaruande. Kui järgmisel perioodil müügiotel olevaks klassifitseeritud võlainstrumendi õiglane väärtus tõuseb ja tõusu võib objektiivselt seostada sündmusega, mis toimus pärast väärtuse langusest tingitud kahju kajastamist kasumis või kahjumis, kantakse väärtuse langusest taastamine tagasi läbi kasumiaruande.

Varade müügist saadav kasum/kahjum kajastatakse koondkasumi vähenemisenä ulatuses, mille võrra on varasemalt kajastatud väärtuse tõus samalt instrumendilt ja ülejäänud osa kasumiaruandes.

Müügiotel finantsvarade efektiivse intressi meetodiga arvestatud intress ja valuutakursi muutusest tulenev kasum ja kahjum kajastatakse kasumiaruandes. Dividendid müügiotel omakapitaliinstrumentidelt kajastatakse kasumiaruandes, kui grupil on tekkinud õigus dividende saada.

1.7. Netoarvestused

Finantsvarade ja -kohustuste vahel tehakse netoarvestusi ja netosumma kajastatakse finantsseisundi aruandes ainult juhul, kui selleks eksisteerib juriidiline õigus ning on kavas nimetatud summad realiseerida samaaegselt või netobaasil.

1.8. Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad, v.a. firmaväärtus

Põhivarana on finantsseisundi aruandes kajastatud maa, hooned, infotehnoloogiaseadmed, kontoriseadmed ja muud pikaajalise kasutusega varad. Immateriaalsed varad on eraldi identifitseeritavad mitterahalised mittefüüsilised varad ja mille hulka hetkel kuulub soetatud tarkvara ja muu immateriaalne vara.

Materiaalsed põhivarad ja immateriaalsed varad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a. tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta.

Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara finantsseisundi aruandes kajastamise kriteeriumitele (s.h. tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Materiaalsed põhivarad ja piiratud kasuliku elueaga immateriaalsed varad kajastatakse edaspidi nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Amortisatsiooni hakatakse arvutama alates kasutuselevõtmise kuust ja arvestades kuni bilansiline maksumus jõuab vara jääkväärtuseni või kui seda loetakse ebaoluliseks, siis amortiseeritakse vara täielikult. Varade puhul, millel on oluline jääkväärtus, amortiseeritakse vara kasuliku tööea jooksul kuludesse vaid soetusmaksumuse ja jääkväärtuse vahe. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset amortisatsioonimeetodit.

Amortisatsiooni arvestuse aluseks on vara kasulik tööiga, millest lähtuvalt on kujundatud amortisatsiooninormid. Hooned amortiseeritakse 20-50 aasta jooksul (kapitaliseeritud remondikulud vastavalt rendilepingu pikkusele), piiratud kasutusega immateriaalne vara amortiseeritakse 3-10 aasta jooksul, muud pikaajalsed materiaalsed põhivarad 3-7 aasta jooksul, maad ja kunstiväärtusi ei amortiseerita. Igal bilansipäeval hinnatakse amortisatsiooninormide, meetodite ja jääkväärtuste asjakohasust.

Põhivara kulum ja väärtuse langus on näidatud kasumiaruande real „Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum, amortisatsioon ja väärtuse muutus“.

Vara müügist saadav kasum ja kahjum määratakse kindlaks võrreldes müügitulu bilansilise maksumusega. Need kajastatakse kasumiaruandes muude tegevustulude/kulude all.

Kulude kapitaliseerimine

Rendipindade remondiväljaminekud kapitaliseeritakse materiaalse põhivara ja kantakse kuludesse lineaarselt nende eeldatava kasuliku eluea (viie aasta) või järelejäänud renditähataja jooksul, sõltuvalt sellest, milline on lühem.

Arenguväljaminekud

Tarkvaraprogrammide arendamise või ülalhoiuga seotud kulud kajastatakse kuluna nende kandmisel. Arendusväljaminekuid kapitaliseeritakse juhul kui:

- vara on tehniliselt võimalik kasutusele võtta;

- juhtkonnal on kavatsus vara arendus lõpule viia ja kasutusele võtta;
- Grupil on võimekus loodavat vara kasutada;
- vara abil luuakse tulevikus tõenäoliselt usaldusväärset mõõdetavat majanduskasu;
- tehnilised, rahalised ja muud vahendid on piisavad arenduse lõpule viimiseks;
- arenduskulud on võimalik usaldusväärset mõõta.

Tarkvara arendamise kuludena kajastatakse otseselt seotud töötajate ning väliskonsultantide kulud. Kapitaliseeritud arenduskulud kajastatakse immateriaalse varana ja amortiseeritakse alates hetkest, mil vara on valmis kasutamiseks.

IT arendusprojektiga ning vastavate kulude kapitaliseerimisega jätkatakse 2016. aastal.

1.9. Vara (v.a. finantsvarad) väärtuse langus

Piiramatu kasuliku elueaga vara ei amortiseerita, vaid kontrollitakse kord aastas selle vara võimalikku väärtuse langust, võrreldes selle bilansilist maksumust kaetava väärtusega. Amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglase väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada. Muud varad, v.a. finantsvarad ja firmaväärtus, mille väärtus alla hinnati, vaadatakse igal aruandekuupäeval üle võimaliku tagasikandmise eesmärgil.

1.10. Rendiarvestus – grupp kui rentnik

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirenti kajastatakse finantsseisundi aruandes rendilepingu jõustumise kuupäeval vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama (efektiivse intressimäära meetod). Kapitalirenti tingimustel renditud materiaalsed pikaajalised varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud varaga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna. Grupp kasutab kasutusrenti peamiselt hoonete/ruumide rentimiseks. Rendikulud kajastatakse kasumiaruande real „Muud tegevuskulud”.

1.11. Finantskohustused

Kehtiv klassifikatsioon on toodud järgnevas tabelis:

Kategooria (defineeritud IAS 39 järgi)		Klass (määratletud Grupis)	
Finantskohustused	Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustused	Krediidiasutuste deposiidid	
		Klientide deposiidid	Ettevõtted
			Avalik sektor
			Kodumajapidamised
	Emiteeritud väärtpaberid		
	Allutatud laenud		
Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantskohustused	Kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid (ei rakendata riskimaandamisarvestust)		
	Soetamisel määratletud õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaberid – emiteeritud võlakirjad		
Tingimuslikud kohustused	Tingimuslikud laenukohustused		
	Garantiid ja muud finantskohustused		

Krediidiasutuste ja klientide deposiidid

Deposiidid võetakse arvele väärtuspäeval õiglasest väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud, ning edaspidi mõõdetakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades efektiivse intressimäära meetodit ja kajastatakse ridadel „Võlgnevus krediidiasutustele“ ja „Võlgnevus klientidele“, tekkepõhiselt arvestatud intressid kajastatakse vastavatel kohustuse kirjel. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruande real „Intressikulu“.

Võetud laenud, võlakirjad ja emiteeritud väärtpaberid

Võlakohustused võetakse esialgselt arvele õiglasest väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud (laekumisel saadud raha summas, vähendatuna tehingukulude võrra). Võetud laene ja emiteeritud võlakirju kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit; laekunud summade (millest on maha arvatud tehingukulud) ja lunastusväärtuse vahe kajastatakse kasumiaruandes instrumendi tähtaja jooksul kasutades efektiivset intressimäära.

Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt oodatavat tulevast rahavoogu läbi tähtaja bilansilise väärtuseni. Tehingukulude amortisatsiooni kajastatakse kasumiaruandes koos intressikuludega. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruandes real „Intressikulu“.

Juhul, kui võetud laenudel on kasutamata limiit, siis kajastatakse seda tingimusliku varana.

Lühiajalised ja lahkumishüvitised töötajatele

Töötajate lühiajalised hüvitised on töötajatele makstavad hüvitised (v.a. lahkumishüvitised), mis kuuluvad maksmisele kaheteist kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötajad osutavad hüvitiste maksmise aluseks olevaid teenuseid. Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad selliseid väljamakseid nagu palgad ja sotsiaalkindlustusmaksed ning töölepingu ajutise peatamisega seotud hüvitisi (nagu puhkusetasu).

Lahkumishüvitised kuuluvad väljamaksmisele, kui grupp lõpetab töösuhte lepingu lõpetamiseks ettenähtud etteteatamistähtaega järgimata või töösuhte töötajaga lõpetatakse

koondamise tõttu või poolte kokkuleppel töösuhte lõpetamisel lepitakse kokku hüvitise maksmises. Grupp võtab lahkumishüvitise arvele, kui on võtnud endale kohustuse lõpetada töötajaga töösuhte koondamise tõttu või on kokku leppinud töösuhte lõpetamises poolte kokkuleppel koos hüvitise maksmisega. Hüvitised, mis kuuluvad maksmisele hiljem kui 12 kuud pärast bilansipäeva, diskonteeritakse nüüdisväärtusesse.

1.12. Varjatud tuletisinstrumendid

Varjatud tuletisinstrumendid eraldatakse tavaliselt põhilepingust ja kajastatakse sarnaselt teiste tuletisinstrumentidega (lisa 1.6.2). Varjatud tuletisinstrumente ei eraldata, kui nende majanduslik iseloom ja riskid on tihedalt seotud põhilepingu majanduslike tunnuste ja riskidega. Kuid mõnedel juhtudel võidakse jätta eraldamata ka põhilepinguga tihedalt mitteseotud varjatud tuletisinstrumendid.

Kombineeritud instrumendid (nt. indeksiga seotud deposiidid) liigendatakse nii, et põhileping kajastatakse deposiidina ja hinnatakse amortiseeritud soetusmaksumuses kasutades efektiivse intressimäära meetodit ja varjatud tuletisinstrumendid kajastatakse ja mõõdetakse õiglasel väärtuses.

1.13. Finantsgarantii lepingud

Finantsgarantii lepingud on lepingud, mis nõuavad garantii andjalt ettenähtud maksete tegemist garantii saajale talle tekitatud kahju hüvitamiseks, kui konkreetne võlgnik ei ole teinud makseid tähtaegselt, vastavalt võlakohustuse tingimustele. Selliseid finantsgarantiisid antakse klientide nimel krediidasutustele, finantsasutustele, ettevõtetele ja teistele asutustele laenude, muude panga rahaliste vahendite ja kohustuste tagamiseks teistele pooltele.

Finantsgarantiid võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses (lepingu väärtus) garantii andmise päeval. Seejärel kajastatakse panga antud garantiist tulenevaid kohustusi garantii jääkväärtuses. Kasumiaruandes kajastatakse garantii eluea jooksul garantiilt lineaarselt teenitud teenustasutulu. Juhtudel, kus teenustasusid rakendatakse järelejäänud kohustuse osas perioodiliselt, kajastatakse need tuluna proportsionaalselt vastava kohustuse perioodi jooksul. Iga aruandeperioodi lõpul kajastatakse kohustused kas i) lepingu väärtuses aruande koostamise hetkel või ii) lepingu väärtuses ja täiendavalt eraldisena bilansis. Garantiikohustuse tasumiseks väljamakstavad summad kajastatakse finantsseisundi aruandes kuupäeval, mil selgub, et garantii kuulub väljamaksmisele.

1.14. Eraldisel kohustustele ja võimalikele kuludele

Eraldistena kajastatakse finantsseisundi aruandes tõenäolisi kohustusi, mis on avaldunud enne bilansikuupäeva toimunud sündmuse tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldiste kajastamisel finantsseisundi aruandes lähtutakse juhtkonna hinnangust eraldiste täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse finantsseisundi aruandes summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapooltele.

Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse

summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline. Eraldiste kulu ja eraldiste bilansilise maksumuse muutuste kulu kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

1.15. Tulude kajastamine

Intressitulu- ja kulu

Intressitulu ja -kulu on kajastatud kasumiaruandes kõikide intressikandvate finantsvarade- ja kohustuste osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Intressitulu sisaldab ka sarnast tulu intressikandvatelt finantsinstrumentidelt, mis on klassifitseeritud õiglasel väärtusel läbi kasumi või kahjumi (nt. kauplemisvõlakirjad jms).

Efektiivse intressimäära meetod on finantsvara või -kohustuse korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või -kohustuse bilansilise väärtuseni. Efektiivse intressimäära arvutamisel hindab Grupp rahavooge arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevase krediidikahjumeid. Arvutusse kaasatakse kõik lepingulised olulised pooltevahelised tasutud või saadud teenustasud, mis on efektiivse intressimäära lahutamatuks osaks, tehingukulud ja kõik muud täiendavad maksed või mahaarvamised.

Kui finantsvara või rühm sarnaseid finantsvarasid on vara väärtuse languse tõttu alla hinnatud, kajastatakse neilt tekkivat intressitulu kasutades sama intressimäära, millega diskonteeriti tuleviku rahavoogusid leidmaks vara väärtuse langusest tekkinud kahju.

Komisjoni- ja teenustasutulu

Tulud kajastatakse grupi tavapärase tegevuse raames osutatud teenuste eest saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel. Teenustasu tulu ja komisjonitasu tulu kajastatakse tekkepõhiselt vastavate teenuste osutamisel (nt. pangakaartide teenustelt). Laenude/liisingute väljaandmistasusid, mida peetakse oluliseks, kajastatakse kui ettesaadud tulu ja nende osas korrigeeritakse vastava laenu/liisingu efektiivset intressimäära.

Portfellihoolduse ja muud nõustamistasud, kui ka varahalduse ja väärtapaberihalduse tasud kajastatakse vastavate teenuselepingute alusel, tavaliselt tekkepõhiselt. Investeeringufondidega seotud valitsemistasud kajastatakse teenuse osutamise perioodi jooksul. Tulemusega seotud tasud või tasu koostisosad (nt. edukustasud) kajastatakse siis, kui vastavad tulukuse näitajad on täidetud.

Muud teenustasutulud ja muud tulud kajastatakse tekkepõhiselt vastavate tehingute toimumise hetkel.

1.16. Dividenditulu

Dividendid kajastatakse kasumiaruandes siis, kui Grupil on tekkinud õigus dividende saada.

1.17. Esimese päeva kasumi ja kahjumi kajastamine

Parim tunnistus õiglasest väärtusest esialgsel kajastamisel on tehingu hind (s.t. antud või saadud instrumendi õiglasel väärtuse hinnang), v.a. juhul, kui selle instrumendi õiglast väärtust on võimalik võrrelda samas instrumendis toimunud turutehingutega (s.t. ilma

muudatuste või ümberpakendamisteta) või kui väärtuse hindamine tugineb hindamismeetodil, mille muutujateks on vaid turul vaadeldavad andmed.

Esimese päeva kasum kajastatakse ainult juhul kui see tugineb hindamismeetodil, mille aluseks on võrreldavad turu andmed. Muudel juhtudel lükkub esimese päeva kasum edasi ja jagatakse tehingu eluea peale.

Edasilükatud esimese päeva kasumi ja kahjumi kajastamise ajastamine määratakse individuaalselt. See kas amortiseeritakse tehingu eluea jooksul, lükatakse edasi, kuni instrumendi õiglast väärtust on võimalik kindlaks teha kasutades turul vaadeldavaid sisendeid, või realiseeritakse läbi arvelduse. Seejärel mõõdetakse finantsinstrumenti (eraldatud varjatud tuletisinstrumenti) õiglasel väärtuses ning korrigeeritakse edasilükatud esimese päeva kasumi ja kahjumiga. Edasised õiglase väärtuse muutused kajastatakse kohe kasumiaruandes ilma edasilükatud esimese päeva kasumi ja kahjumi tagasikandmiseta.

1.18. Aktsiapõhised maksed

Grupi töötajad saavad kompensatsiooni aktsiapõhiste motivatsiooniprogrammide kaudu, mis põhinevad Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) aktsiatel, näiteks Performance Share Program (PSP), Share Saving Program (SSP) ja Share Matching Program (SMP) ning Share Deferral Program (SDP). Performance Share Programmis, Share Matching Programmis ja Share Deferral Programmis saavad osaleda ainult võtmetöötajad. Share Saving Program oli mõeldud kõigile töötajatele, kes programmis osaleda soovisid. Uut Share Saving Programmi alates 2013. aastast enam ei avatud, samuti ei avatud 2014 aastal ka uut Performance Share Programmi ja Share Matching Programmi. Nende programmide osas, mille kvalifikatsiooniperiood endiselt kestab, jätkub ka kulude kirjendamine seni, kuni programm lõppeb. Nende programmidega seotud kulude ja vajaduse korral ka kogunenud sotsiaalmaksu kirjendamine toimub vastavalt Grupis kehtestatud korrale.

Grupp osaleb omakapitalil põhinevate aktsiapõhiste maksete tehingutes vastutasuks teenetele, mida tema teatud töötajad talle osutavad. Saadud teenete õiglase väärtus mõõdetakse aktsiate omandamise päeval eraldatud aktsiate või aktsiaoptsoonide õiglase väärtuse alusel. Nende teenete maksumus, mida töötaja on osutanud eraldatud aktsiate või aktsiaoptsoonide vastu, kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes selle perioodi jooksul, mil teeneid saadi ja mida nimetatakse rakendamisperioodiks.

1.19. Maksustamine

Ettevõtte tulumaks

Vastavalt kehtivale seadusandlusele ei maksustata Eestis ettevõtjate jooksva aasta kasumit, mistõttu ei teki erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuse vahel ning seega ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustusi.

Alates 1. Jaanuar 2015 maksustatakse kasum selle jaotamisel dividendina maksumääraga 20/80 netodividendina väljamakstud summalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, mil dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Maksukulu kajastatakse ainult juhul kui maksustatavad sündmused (kasumi jaotamine dividendina või muud omakapitali vähendavad väljamaksed) aset leiavad.

1.20. Varahaldusteenused

Grupp tegutseb varahaldusteenuste pakkumise ja fondide juhtimisega. Selliseid varasid, mille on Grupile hallata andnud kolmandad osapooled ja neist tekkivat tulu, ei võeta pangagrupi finantsseisundi aruandes arvele. Varahaldusteenustelt saadud komisjonitasu näidatakse komisjoni- ja teenustasutulu hulgas.

1.21. Uute rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite, avaldatud standardite muudatuste ning Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgenduste rakendamine

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 1.01.2016 alanud aruandeaastal või hiljem, on eeldatavasti mõju Grupile.

“Avalikustamise projekt” – IAS 1 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Standardit muudeti, et selgitada olulisuse mõistet ning seda, et ettevõtte ei pea avalikustama IFRS standardite poolt nõutavat infot, kui avalikustatav informatsioon ei ole oluline – ja seda ka juhul kui IFRS standard sisaldab nimekirja konkreetsetest avalikustamise nõuetest või kirjeldab neid nõudeid kui miinimumnõudeid. Standard sisaldab ka finantsaruannetes avalikustatavate vahesummade kohta uut juhendmaterjali, mille järgi need vahesummad peavad olema (a) kokku arvutatavad IFRS kohaselt kajastatud ja mõõdetud kirjetest ja summadest; (b) esitatud ja nimetatud viisil, et on selge ja arusaadav, millistest kirjetest vahesumma koosneb; (c) järjepidevad perioodide lõikes ning (d) mitte esitatud rõhutatumalt kui IFRS standardite poolt nõutavate alamsummade ja summade kirjed. Grupi hinnangul ei ole uue standardi mõju finantsaruandele oluline.

Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Grupile kohustuslikuks alates 1.01.2017 või hilisematel perioodidel ja mida Grupp ei ole rakendanud.

IFRS 9, „Finantsinstrumendid“: klassifitseerimine ja mõõtmine (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande, ja varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
- Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelist finantsvarade haldamisest ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfelliga, kus ettevõtte hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglases väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglases väärtuses läbi kasumiaruande (näiteks derivatiivid). Varjatud („embedded“) derivatiive ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.

<p>Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only   Initsiaalid/initials <u>G. O</u>   Kuupäev/date <u>09.03.2017</u>   PricewaterhouseCoopers, Tallinn</p>
--

Pärast lepinguliste rahavoogude ja ärimudeli esialgset hindamist eeldab SEB, et grupi enamiku finantsvarade mõõtmisalus IFRS 9 kohaldamisel ei muutu.

- Omakapitaliinstrumentid tuleb alati kajastada õiglasel väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.
- Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.
- IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediikahjumi mudeli. See on „kolmetasandiline“ lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediikvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikas tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetel tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediikahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediikahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediikahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendi- ja ostjatele nõuete osas.

SEB IFRS 9 meetodika asendab varasema Baseli sisereitingute meetodite kasutamise oodatava krediikahjumi mõõtmiseks. IFRS 9 mudelite lahendus nõuab kohandumist üheaastaselt kahjumihorisonidilt ja läbi tsükli kestvalt modelleerimiselt elueapõhisele kahjumihorisonidile ja point-in-time modelleerimisele. SEB kavatab kasutada ettevõttesiseselt koostatud makromajanduslikke prognoose oodatava krediikahjumi mõõtmisele kaasatava ettevaatava teabe alusena.

SEB hindab, et oodatava krediikahjumi mudel suurendab üleminekul tõenäoliselt laenude allahindlusi võrreldes olemasoleva tekkinud kahjumi mudeliga. Hetkel ei ole veel selge, kuidas hakkavad reguleerivad ametiasutused käsitlema raamatupidamisliku laenude allahindluse ja oodatava krediikahjumi regulatiivse kapitalinõude kontseptsiooni omavahelist seost. Vastavalt kehtivatele eeskirjadele lahutatakse regulatiivse oodatava kahjumi ja IAS 39 kohase laenude allahindluse vahe 1. taseme omavahenditest, kusjuures mis tahes ülejääk lisatakse tagasi 2. taseme omavahenditele. Euroopa Komisjon on teinud ettepaneku IFRS 9 täiendavate sätete juurutamise järkjärgult viieaastase perioodi jooksul.

- Riskimaandamisarvestuse nõudeid muudeti, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada kas IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamisinstrumentidele, kuna standard ei käsitle hetkel makro-riskimaandamisarvestust.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“, muudatus standardi IFRS 15 jõustamise osas (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

Uue standardi põhiprintsiibi kohaselt kajastatakse müügitulu siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle, ning müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Koos müüdüd kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ning lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb reeglina allokeerida eraldi elementidele. Kui saadav tasu võib teatud põhjustel muutuda, kajastatakse müügituluna miinimumsumma, kui sellega ei kaasne olulist tühistamise/tagasimaksmise riski. Klientidega lepingute saamise tagamiseks tehtud

kulutused tuleb kapitaliseerida ja amortiseerida selle perioodi jooksul, mil leping tekitab tulusid. Grupp hindab muudatuse sisu ja mõju Grupi finantsaruandele. Olulist mõju ei ole oodata.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“, muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Muudatused ei muuda standardi põhiprintsiipe, vaid selgitavad, kuidas neid printsiipe tuleks rakendada. Muudatused selgitavad, kuidas tuvastada teostamiskohustusi (lubadust kliendile üle anda kaupa või osutada teenust) lepingus; kuidas määrata, kas ettevõtte on müügituleku põhiosutaja (principal) (kauba või teenuse pakkuja) või agent (vastutav kauba või teenuse pakkumise korraldamise eest); ning kuidas määrata, kas müügitulu litsentsi andmise eest tuleb kajastada konkreetsel ajahetkel või perioodi jooksul. Neile selgitustele lisaks sisaldavad muudatused kaks täiendavat lihtsustust eesmärgiga vähendada ettevõtte kulusid ja keerukust standardi esmakordsel rakendamisel. Grupp hindab standardi täienduse mõju Grupi finantsaruandele. Olulist mõju ei ole oodata.

IFRS 16 „Rendilepingud“ (rakendub 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Uus standard sätestab rendilepingute arvelevõtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning – juhul kui rendimakseid tehakse üle perioodi – ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. Rendilevõtjad peavad (a) arvele võtma varad ja kohustused kõikide üle 12-kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul kui renditav vara on väikese väärtusega; ning (b) kajastama kasumiaruandes kulumit renditavadelt varadelt ja intressikulu rendikohustustelt. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega, ehk et rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt. Grupp hindab uue standardi mõju finantsaruandele.

“Avalikustamise projekt” – IAS 7 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2017 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Muudetud standard IAS 7 nõuab finantseerimistegevusest tekkinud kohustuste alg- ja lõppsaldo vahel toimunud liikumiste avalikustamist. Grupp hindab uue standardi mõju finantsaruandele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Grupile.

2. Riskipoliitika ja -juhtimine

2.1. Riskipoliitika ja -struktuur

Riskide juhtimine on panga põhitegevus ja on seetõttu aluseks pikaajalisele kasumlikkusele ja stabiilsusele. Risk on tihedalt seotud äritegevusega ja äriarendusega ning seeläbi klientide vajadustega. Erinevatest riskidest, mida SEB Panga Grupp võtab klientidele finantslahenduste ja toodete pakkumisel, on krediidirisk kõige olulisem.

Riski üldise taseme, mida SEB Panga Grupp on valmis võtma, kehtestab nõukogu. Oma üldistes riskitaluvuse seisukohavõttudes toob nõukogu välja nii pikaajalise väljavaate SEB

Panga Grupi riskitaseme, üldise finantseerimisstruktuuri ja vajalike likviidsuspuhvrite kui ka kapitalieesmärkide kohta. Riskitaluvuse tasemed ja limiidid kehtestatakse Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) nõukogu riskitaluvuse seisukohavõtude alusel ja need vaatab regulaarselt üle riskiorganisatsioon, juhatus ja nõukogu. Riskitaluvuse raamistik vaadatakse üle kord aastas seoses äriplaneerimisega.

SEB Panga Grupi kasumlikkus sõltub otseselt võimest mõõta, juhtida ja hinnata riske, millega ta kokku puutub, hoides samal ajal adekvaatset kapitali taset ettenägematute sündmuste tarbeks. SEB Panga Grupi finantsstabiilsuse tagamiseks identifitseeritakse, jälgitakse ning juhitakse riskide ja kapitaliga seotud küsimusi varajases staadiumis. Samuti moodustavad need olulise osa pikaajalisest strateegilisest planeerimisest ja operatiivsetest äriplaneerimise protsessidest, mida viiakse läbi kogu SEB Panga Gruppis.

Risk on defineeritud SEB Panga Gruppis kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast finantstulemusest. SEB Panga Grupp on avatud finantsinstrumentidest tulenevatele finantsriskidele, milleks on krediidirisk, likviidsusrisk ja tururisk ning operatsiooniriskile.

Riskijuhtimine koosneb kõikidest tegevustest, mis on seotud riski võtmise, riski maandamise, riskianalüüsi, riskikontrolli ja järelkontrolliga. SEB Panga Gruppis kehtib kolmetasandiline riskijuhtimise süsteem. Juhatusel alluvad äriüksused ehk nn esimene kaitseliin on otseselt vastutavad enda tegevusega kaasnevate riskide juhtimise eest. Esialgsed riskihindamised kliendisuhete loomisel ja enne tehingute teostamist kindlustavad õigete otsuste langetamise. Äriüksused tagavad tehingute õige hinnastamise ja edasiste riskide juhtimise kogu tehingu eluea jooksul. Äriüksused peavad tagama, et nende tegevus oleks vastavuses kehtivate reeglitega.

Riskikontrolli ja *Compliance* (vastavuskontroll) funktsioonid kuuluvad nn teise kaitseliini ja on äritegevusest sõltumatud. Siseauditi funktsioon moodustab nn kolmanda kaitseliini. Kontrollifunktsioonide täpsem kirjeldus on toodud p 2.10.

Nõukogu kohustus on kindlustada, et kehtestatud riskijuhtimissüsteemid oleksid SEB Panga Grupi profiili ja strateegiat arvestades piisavad.

Nõukogu Riskikomitee eesmärk on toetada nõukogu SEB Panga Grupi tegevuse korraldamisel ja juhtimisel nii, et kõik SEB Panga Grupi tegevustes sisalduvad riskid oleksid tuvastatud ja määratletud ning samas ka mõõdetud, jälgitud ja kontrollitud vastavalt sisemistele ja välistele reeglitele ning jälgida SEB Panga Grupi riskijuhtimissüsteemi ning üldist olemasolevat ja tulevast riskitaluvust, riskivalmidust ja strateegiat ning selle strateegia elluviimist.

AS-i SEB Pank juhatus vastutab riskide juhtimise, kontrolli ja kooskõlastamise peamiste põhimõtete juurutamise eest ja otsustab üldise aktsepteeritava riski taseme. Juhatusel järelevalve, selge otsustamisstruktuur, kõrgel tasemel riskiteadlikkus töötajate hulgas, ühised definitsioonid ja põhimõtted ning kontrollitud riskide võtmine kehtestatud limiitide piires on SEB Panga Grupi riskide ja kapitali juhtimise nurgakivid.

Juhatusel alluvusse on loodud erinevad komiteed, kellele on antud otsustusõigus sõltuvalt riskitüübist. Aktiivate ja Passiivate Juhtimise Komitee (APJK) pädevusse kuulub otsuste langetamine ja nõustamine riske, kapitali ning varasid ja kohustusi puudutavate teemade osas. Komitee teostab ka järelevalvet, et kõik SEB Panga Grupi tegevustega seotud riskid on tuvastatud, mõõdetud ja kontrollitud vastavalt sisemistele ja välistele nõuetele.

Operatsiooniriskide haldamist suunab ja koordineerib operatsiooniriski komitee.

<p>Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks   Initialled for the purpose of identification only   Initsiaalid/initials <u>   G.O   </u>   Kuupäev/date <u>   09.03.2017   </u>   PricewaterhouseCoopers, Tallinn</p>

Uue toote kinnitamise komitee tegeleb uute toodete või toodete muutmise ettepanekutega seotud riskide kindlaksmääramisega ja tootealaste ettepanekute kinnitamisega, et tagada SEB Panga Grupi toodete ja teenuste kõrge kvaliteet.

Krediidikomiteed vastutavad krediidiotsuste langetamise eest vastavalt nõukogu poolt kinnitatud krediidijuhistele.

Riskiprofiil

	Risk on tuvastatud, mõõdetud ja juhitud	Risk on kontrollitud sisemiste liimidega	Risk on kaasatud regulatiivsesse kapitali-arvestusse	Riskiprofiili hindamine
KREDIIDIRISK				
Krediidirisk on risk saada kahjumit tulenevalt laenuaaja poolsest kohustuste täitmatajätmisest SEB Panga Grupi ees. See mõiste hõlmab ka vastaspoole riski, mis tuleneb kauplemisest, riigiriskist ja arveldusriskist.				Ettevõtete krediidiportfelli riski loetakse mõõdukaks arvestades, et see grupp hõlmab peamiselt tugevaid lepingupooli erinevatest majandusharudest. Riskikontsentratsiooni jälgitakse tähelepanelikult. Eluasemelaenuid koosnevad peamiselt Eesti leibkondadele antud hüpoteegiga tagatud laenudest, mille riski loetakse madalaks. Kinnisvarahalduse portfelli koosneb peamiselt ärikinnisvarast. Samas, kui ärikinnisvara on üldiselt kõrgema riskiga, koosneb SEB Panga Grupi portfelli tugevatest lepingupooltest, kellel on kindel finantseerimisstruktuur. Kogu krediidirisk on viimastel aastatel oluliselt vähenenud.
Krediidirisk	✓	✓	✓	
Vastaspoole risk	✓	✓	✓	
Kontsentratsioonirisk	✓	✓	✓	
TURURISK				
Tururisk on risk saada tulevikus kahjumit või väiksemat puhastulu intressimäärade, valuutakurside, laenumarginaalide, toorme- ja aktsiahindade muutuste tagajärjel, sisaldades hinnariski seoses varade müügi või positsioonide sulgemisega.				SEB Panga Grupi riskiisu tururiski suhtes on üldiselt madal. Struktuurne tururisk ja puhas intressitulurisk pangaportfellis tekib, kuna kliendid vajavad erinevaid tähtaegu ja valuutasid. Kauplemisportfelli tururisk on samuti klientide tehingutest tulenev.
Kauplemisportfell	✓	✓	✓	
Pangaportfell	✓	✓	✓	
OPERATSIONIRISK				
Operatsioonirisk on risk saada kahju sisemiste protsesside ja süsteemide ebapiisavusest või oodatud viisil mittetoimimisest (nt IT süsteemide rikked, pettus, muud sisekontrolli puudused), inimlikest vigadest või välistest sündmustest (loodusõnnetused, kuriteod jne). Operatsioonirisk hõlmab ka õiguslikku riski ja nõuetele vastavuse riski.				Operatsiooniriskid on omased kogu äritegevusele. Kõiki operatsiooniriske ei ole võimalik ega kuluefektiivne kõrvaldada ning seetõttu on väiksemad kahjud SEB Panga Grupi tegevuste tavapärane osa. Pank tegeleb järjepidevalt operatsiooniriskist tulenevate kahjude vähendamise ning eriti suurte kahjujuhtumite ennetamisega.
Protsessid, jms	✓	✓	✓	
LIKVIIDSUSRISK				
Likviidsusrisk on risk, et SEB Panga Grupp ei suuda refinantseerida oma olemasolevaid varasid või ei suuda katta täiendavat likviidsusvajadust. Likviidsusrisk hõlmab ka riski, et SEB Panga Grupp on sunnitud oma maksekohustuste täitmiseks võtma laenu ebasoodsa intressiga või müüma oma varasid kahjumiga.				Esmane finantseerimisallikas on kliendihoiused, mis on suuresti stabiilsed vähendades sõltuvust turult saadavast finantseeringust. SEB-l on mitmekesine finantseerimisbaas, mis kindlustab maksekohustuste täitmise nende tähtajal. Likviidsete varade piisavuse tagavad erinevad riskihaldusvahendid, sh stressitestid.
Likviidsusrisk	✓	✓		
ÄRIRISK				
Äririk on oht saada väiksemat tulu, mis on põhjustatud vähenenud mahtudest, hinnasurvest või konkurentsist. Äririiski mõiste hõlmab projektriski, st riske, mis on seotud suurte tehingutega nagu ülevõtmised, suured IT projektid, ümberkujundamised, sisseostmine, jms.				Äririk on äritegevuse oluline osa ja SEB Panga Grupp tegeleb järjepidevalt ning erineval viisil äri, strateegiliste ja maialealaste riskide maandamisega, nt ennetava kulude juhtimise teel. Kõikide ärivaldkondade suhtes koostatakse regulaarseid strateegilisi ülevaateid, mille tulemusena võidakse teha investeerimisalaseid- või osalusest loobumise otsuseid. Panga IT arenduste meetoodika on ärgas samm-sammuline protsess, mis peab tagama paindlikkuse säilimise.
Tegevused	✓			

2.2. Krediidirisk

Mõiste

Krediidirisk on risk saada kahjumit tulenevalt laenuaaja ebaõnnestumisest lepinguliste kohustuste täitmisel SEB Panga Grupi ees. Mõiste hõlmab ka vastaspoole riski, mis tuleneb kauplemistegevusest, riigiriski ja arveldusriski. Samuti võetakse arvesse krediidi kontsentratsiooniriski.

Peamine risk SEB Panga Grupis on krediidirisk, mis tuleneb panga laenutegevusest ning hõlmab nõudeid klientidele, kelle hulgas on ettevõtted, finants- ja riigiasutused ning

erisikud. Lisaks krediidiportfellile koosneb SEB Panga Grupi krediidiriskile avatud riskipositsioonidest, võlainstrumentidest ja repotehingutest.

Riskijuhtimine

Krediidipoliitika ja otsustusprotsess

SEB Panga Grupi krediidipoliitika peamine põhimõte on, et laenuandmine peab tuginema krediidianalüüsil ning olema vastavuses laenusaaaja rahavoo ja laenu tagasimaksmise võimega. Klient peab olema pangale tuntud ja laenu otstarve peab olema täielikult arusaadav.

Krediidiotsuse tegemise aluseks on kliendi krediidivõimelisuse hindamine ja krediidi liik. Hinnatavateks teguriteks on kliendi kehtiv ja oodatav finantsseisund ja kaitse eritingimuste ning tagatiste näol. Krediidiotsuse tegemisel võetakse arvesse nii soovitud teingut kui kliendi kogu tegevust pangas. Protsess sõltub kliendi tüübist (nt jaeklient, ettevõtte või institutsioon), riskitasemest ning tehingu suurusest ja liigist. Eriti oluline on sõltumatu ja professionaalne krediidianalüüs suurettevõtete puhul. Erasisikute ja väikeettevõtete krediidiotsus tehakse sageli krediidiskoori arvutamise mudeli põhjal. Riskivõtmise üle otsustamine toimub kollegiaalselt krediidikomiteedes või otsustamisõigust omavate isikute poolt vastavalt panga juhatuse poolt kinnitatud otsustamislimiitidele.

SEB Panga Grupi krediidipoliitikad kajastavad SEB Panga Grupi seisukohti vastutustundliku ettevõtluse osas, mida kirjeldatakse vastutustundliku ettevõtluse poliitikas, keskkonnapoliitikas ja vastutustundliku ettevõtluse krediidipoliitikas. Krediidiandmise protsessis toetavad meie dialoogi kliendiga nii põhiseisukohad kliimamuutuse, lapstööjõu ja puhta vee kohta kui ka majandusharude poliitikad.

Riski maandamine

SEB Panga Grupp kasutab mitmeid meetodeid krediidiriski maandamiseks. Kasutatavad meetodid sõltuvad sobivusest tootele ja kõnealusele kliendile, selle õiguslikust täitmisele pööratavusest ning kogemusest ja võimest juhtida ning kontrollida konkreetset tehnikat. Kõige olulisemateks krediidiriski maandamise tehnikateks on tagatisvara pantimine ja garantiid. Kõige levinumad panditavad varad on kinnisvara, kommertspant ning väärtpaberid. Peamisteks garantiandjateks on riik, kohalikud omavalitsused ning krediidasutused, kelle krediidikvaliteeti hinnatakse samade meetodite ja sagedusega, kui samadesse kliendigruppidesse kuuluvate laenusaaajate krediidikvaliteeti. Kauplemitsehingutes kasutatakse vastaspoole avatud neto riskipositsiooni maandamiseks sageli igapäevaseid tagatislepinguid. Suurettevõtete krediidirisk maandatakse tihti piiravate eritingimuste kehtestamisega krediidilepingutes.

Limiidid ja jälgimine

Üksikute klientide või kliendigruppide krediidiriski haldamiseks kehtestatakse limiit, mis kajastab maksimaalset riski, mida SEB Panga Grupp on valmis aktsepteerima.

SEB Panga Grupp jälgib oma krediidiriski kvaliteeti pidevalt. Kõik üldlimiidid ja riskiklassid vaatab vähemalt kord aastas üle vastav krediidiotsustusorgan (krediidikomitee, mis koosneb vähemalt kahest juhatuse kinnitatud krediidijuhiste kohaselt volitatud pangatöötajast).

Eraisikute ja väikeettevõtjate – jaeportfelli – regulaarseks jälgimiseks on kasutusel käitumiskoori mudelid. Need mudelid põhinevad laenude analüüsimisel kasutatavatel

taotlusskoori arvutamise mudelitel. Kliendihalduritel on kohustus väikeettevõtete finantsandmeid uuendada vähemalt 1 kord aastas. Käitumisskoor arvutatakse igakuiselt kõikidele eraisikute ja väikeettevõtjate laenudele.

Kliendihalduritel on kohustus tagatisvara väärtuse hinnangud vähemalt üks kord aastas üle vaadata ja vajadusel korrigeerida. Korporatiivklientide tagatiste väärtus vaadatakse üldjuhul üle krediitkomiteede poolt iga-aastase kliendi ülevaatuse käigus. Eluasemete ja hoonestamata maade tagatiste väärtusi korrigeeritakse Maa-ameti hinnastatistika põhjal arvutatud indeksitega.

Nõrku või allahinnatud kohustusi jälgitakse tihedamalt ning nende teenimisvõime, väljavaade, võla teenindamise võime ja võimalik allahindluse vajadus vaadatakse üle vähemalt kord kvartalis. Eesmärk on teha aegsasti kindlaks need krediitkohustused, mille kahjumirisk on kõrgem ning leida koos klientidega lahendus, mis võimaldaks neil täita oma rahalisi kohustusi ning SEB Panga Grupil vältida või vähendada krediitkahjumeid.

Laene, mille lepingulisi tingimusi on finantsraskuste tõttu kliendi kasuks muudetud, nimetatakse leevendatud laenudeks. Leevendusmeetmed ulatuvad laenu maksepuhkusest (kõige tavalisem meede) laenu refinantseerimiseni uutel tingimustel ja võla kustutamiseni. Muudatused lepingutingimustes võivad olla nii märkimisväärsed, et laen võidakse lugeda ka allahinnatuks. Leevendusmeetmed ja laenu leevendamiseks liigitamise otsustab vastav krediidiotsustusorgan.

Probleemsete laenudega ning bilansist välja kantud nõuete tagasi saamisega tegeleb kõrgendatud äririski divisjon, kasutades selleks erinevaid spetsiaalseid meetodeid: läbirääkimised klientidega, saneerimine, täite- ja pankrotimenetlus. Kõrgendatud äririski divisjoni spetsialistid kaasatakse probleemsete laenudega (või potentsiaalsete probleemsete laenudega) tegelemisse juba varajases staadiumis tagamaks võimalikult positiivset lõpptulemust nii klientidele kui pangale.

Allahindluse moodustamine

Allahindlus moodustatakse individuaalselt hinnatud laenude ja portfelli põhisel hinnatud laenude võimalike krediitkahjumite katmiseks. Ettevõtetele, kinnisvara- ja riigiasutustele antud laene hinnatakse peamiselt individuaalselt ning kindlaks määratud allahinnatud laenudele (individuaalselt hinnatud laenud) moodustatakse eriallahindlus.

Laenud, mida ei ole individuaalselt alla hinnatud ja millel on sarnased krediidiriski tunnused, grupeeritakse ning nende väärtuse langust hinnatakse ühiselt. Eraisikute ja väikeettevõtete laenude väärtus leitakse suures osas portfelli põhisel (portfelli põhisel hinnatud laenud).

Krediidiportfelli analüüs ja stressi-testid

Riskiorganisatsioon vaatab regulaarselt üle ja hindab kogu krediidiportfelli majandusharu, geograafilise jaotuse, riskiklassi, toote liigi, suuruse ja muude parameetrite alusel. Riskide kontsentreerumist nii riikidesse ja majandusharudesse kui ka suurtesse üksikutesse kliendigruppidesse analüüsitakse põhjalikult nii otseste kui kaudsete riskipositsioonide osas ja tagatiste, garantiide ning tuletistehingute vormis.

SEB Panga Grupi iga-aastase sisemise kapitaliadekvaatsuse hindamise protsessi (ICAAP) osana viiakse regulaarselt läbi krediidiportfelli stressiteste, sh pöördstressiteste. Konkreetsete sektorite või alamportfelli erianalüüsi ja stressiteste viiakse läbi vastavalt vajadusele.

Riski mõõtmine

Krediidiriski mõõdetakse kõikidele riskipositsioonidele nii panga- kui kauplemisportfellis.

AS SEB Pank jagab laenuportfelli kahte suurde segmenti:

A) korporatiivportfell hõlmab laene juriidilistele isikutele, kes kuuluvad kliendigrupi, mille suhtes on SEB Panga Grupp võtnud krediidiriski summas üle 500 000 EUR (2015: 500 000 EUR) ja

B) jaekliendid, mis hõlmab väikeettevõtete ja eraisikute alamsegmente.

SEB Panga Grupp kasutab sisereitingute süsteemi korporatiivklientide riski hindamiseks ning alates 2008 aasta 1. juulist ka krediidiriski katmiseks vajaliku kapitali arvutamiseks. Korporatiivkliendid krediidiriski summaga üle 500 000 EUR jagatakse kuueteistkümmesse klassi, kus 1 on parim ja 16 halvim (maksejõuetuses klientidele määratav) kvaliteediklass. Kuusteist riskiklassi jagunevad 5 äritegevuse kvaliteediklassi vahel. 2016.a. lõpu seisuga moodustas korporatiivportfell 56% kogu laenuportfelist (2015: 51%), sh nõuded krediidasutuste vastu 18% (2015: 9%).

SEB sai 2015. aasta lõpus heakskiidu SEB AB korporatiivklientide riskide klassifitseerimise süsteemi oluliseks muutmiseks. SEB Balti tütarettevõtjate, sh SEB Panga Grupi jaoks ei ole veel heakskiitu saadud.

Vastavalt riskiklassi süsteemile ei pea riskiklassi kinnitama ettevõtjatele või ettevõtjate grupele, kelle suhtes on Grupp võtnud krediidiriski kogusummas alla 500 000 EUR ehk jaeportfelli kuuluvatele väikeettevõtetele. Nende laenusajate hindamisel kasutatakse skoori arvutamise mudelit.

Väikeettevõtete skoori arvutamise mudel võtab arvesse kliendi finantsseisu kahe viimase aastaaruande põhjal, kliendi krediidialaloo pangas ja maksehäirete registri alusel, kliendi tegevuse pikaajalisuse. Mudeli väljundiks on krediidiskoor, mis väljendab riskitaset ja määrab otsustustaseme. Sõltuvalt skoorist jagatakse kliendid kvaliteediklassidesse A, B, C ja D, kus A on parim ja D halvim kvaliteediklass. Väikeettevõtted moodustasid 2016.a. lõpu seisuga 4% kogu laenuportfelist (2015: 5%).

Eraisikulaenude analüüsimisel kasutatakse krediidiskoori arvutamise ja maksevõime analüüsi mudelit (maksevõime analüüs mõõdab kliendi laenu teenindamise võimet võttes arvesse tema netosissetulekut ja elamiskulusid). Mudeli väljundiks on krediidiskoor. Skoori põhjal jagatakse kliendid kvaliteediklassidesse A, B, C ja D, kus A on parim ja D halvim kvaliteediklass. 2016.a. lõpus moodustasid eraisikud 40% koguportfelist (2015: 44%).

Korporatiivportfelli (bruto) jaotus kvaliteediklasside lõikes on toodud järgnevas tabelis.

Riskiklass	Ärikvaliteedi klass	Ettevõtjate portfelli riskiklasside viisi		% portfelist, millele on määratud riskiklass	
		31.12.16	31.12.15	31.12.16	31.12.15
1	Tavaline äritegevus	Tavaline äritegevus		89.6%	89.1%
2				4.3%	5.2%
3				3.5%	1.3%
4				1.8%	2.0%
5				0.8%	1.2%
6				0.0%	1.2%
7					
8					
9					
10					
11	Piiratud äritegevus				
12	Eraldi jälgimise all				
13	Pideva järelevalve all				
14					
15					
16	Maksejõuetus				
		Kokku		100.0%	100.0%

Jaeklientide portfelli (bruto) jaotus kvaliteediklassidesse on näidatud alltoodud tabelis.

Skoor	Ärikvaliteedi klass	Jaeportfelli käitumiskooride järgi		% skooritud portfelist	
		31.12.16	31.12.15	31.12.16	31.12.15
A	Tavaline äritegevus	Tavaline äritegevus		89.1%	86.7%
B				8.6%	10.4%
C	Eraldi jälgimise all			1.7%	2.1%
D				0.6%	0.8%
E	Maksejõuetus				
N	Klassifitseerimata				
		Kokku		100.0%	100.0%

Laenud ja nõuded klientidele ja krediidasutustele kvaliteediklasside lõikes (bruto)

(miljonites eurodes)

31.12.16	Krediidi-		Avalik sektor	Eluaseme-laenud	Muud eraisiku-		KOKKU
	asutused	Ettevõtted			laenud	laenud	
Tavaline äritegevus	983.3	1 742.7	112.7	1 694.7	246.7	4 780.1	
Piiratud äritegevus	0.0	127.6	0.0	0.0	0.0	127.6	
Eraldi jälgimise all	0.0	173.0	0.0	112.1	22.4	307.5	
Pideva järelevalve all	0.0	55.0	0.0	0.0	0.0	55.0	
Maksejõuetus	0.0	26.6	0.0	35.3	1.2	63.1	
Klassifitseerimata	0.0	15.8	0.0	0.0	0.0	15.8	
Kogunenud intressid	0.0	2.2	0.1	1.5	1.1	4.9	
Periodiseeritud teenustasud	0.0	-4.3	-0.1	-2.6	-1.6	-8.6	
	983.3	2 138.6	112.7	1 841.0	269.8	5 345.4	

31.12.15	Krediidi-		Avalik sektor	Eluaseme-laenud	Muud eraisiku-		KOKKU
	asutused	Ettevõtted			laenud	laenud	
Tavaline äritegevus	391.3	1 680.6	134.1	1 532.7	235.4	3 974.1	
Piiratud äritegevus	0.0	120.5	0.0	0.0	0.0	120.5	
Eraldi jälgimise all	1.2	102.5	0.0	132.3	24.4	260.4	
Pideva järelevalve all	0.0	45.2	0.0	0.0	0.0	45.2	
Maksejõuetus	0.0	31.6	0.0	41.2	1.8	74.6	
Klassifitseerimata	0.0	46.5	0.0	0.0	0.0	46.5	
Kogunenud intressid	0.0	1.4	0.1	1.5	1.1	4.1	
Periodiseeritud teenustasud	0.0	-4.0	-0.1	-2.0	-1.5	-7.6	
	392.5	2 024.3	134.1	1 705.7	261.2	4 517.8	

Vastaspoole risk tuletisinstrumentide lepingutes

AS SEB Pank sõlmib tuletisinstrumentide lepingud peamiselt eesmärgiga toetada kliente nende finantskohustuste haldamisel ja katab seejärel tekkinud positsioonid vastupidiste, emattevõtjaga sõlmitavate tehingutega.

Vastaspoole risk tuletisinstrumentide lepingutes on risk, et vastaspool ei suuda täita oma lepingujärgseid kohustusi, kus AS SEB Pangal on nõue vastaspoole suhtes. Nõue vastaspoolele vastab neto positiivsele kohustusele AS SEB Panga kasuks. Et tuletisinstrumenti turuväärtus kõigub kuni selle tähtajani, siis tuleb arvestada tuleviku turutingimustest tingitud ebamäärasusega ja arvutada krediidiriski ekvivalent.

Derivaatidega seotud krediidiriski käsitletakse peatükis „2.7. Finantsvarade ja kohustuste õiglase väärtus”. Seega keskendutakse krediidiriski peatükis (p 2.2.) eelkõige laenude ja krediidasutuste (teiste krediidasutuste) kohustustega seotud krediidiriskile.

Tuletisinstrumentide lepingutes sisalduv vastaspoole risk mõjutab ka kasumit ja kahjumit vastaspoole/oma krediidiriski korrigeerimise (CDA/DVA) kaudu, mis kajastab tuletisinstrumentide positsioonidega seotud krediidiriski. Need korrigeerimised sõltuvad sellistest tururiski teguritest nagu intressimäär, valuutakursid ja krediidiriski marginaal.

Tagatisega laenu

(miljonites eurodes)

31.12.16

	Krediidi- asutused	Ettevõtted	Avalik sektor	Eluaseme- laenu	Muud eraisiku- laenu	KOKKU
Kinnisvara	0.0	1 466.6	0.0	1 839.5	11.6	3 317.7
Väärtpaberid ja hoiused	0.0	3.5	0.0	0.0	0.3	3.8
Riigi, keskpanga või kohaliku omavalitsuse garantii	0.0	0.0	75.5	0.0	37.2	112.7
Krediitiasutuse garantii	983.3	0.0	0.0	0.0	0.0	983.3
Tagatiseta laenu*	0.0	12.0	0.0	0.0	66.2	78.2
Repod klientidega (tagatiseks väärtpaberid)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Faktooring (tagatiseks laekumised)	0.0	121.2	0.0	0.0	0.0	121.2
Liising (tagatiseks liisitud varad)	0.0	327.4	37.1	1.5	153.1	519.1
Muu (kommertspandid, sõidukid, käendus, muu)	0.0	207.9	0.1	0.0	1.4	209.4
Allahindlused	0.0	-15.2	0.0	-7.6	-1.8	-24.6
KOKKU**	983.3	2 123.4	112.7	1 833.4	268.0	5 320.8

31.12.15

	Krediidi- asutused	Ettevõtted	Avalik sektor	Eluaseme- laenu	Muud eraisiku- laenu	KOKKU
Kinnisvara	0.0	1 294.9	0.0	1 703.8	11.2	3 009.9
Väärtpaberid ja hoiused	0.0	1.5	0.0	0.0	0.3	1.8
Riigi, keskpanga või kohaliku omavalitsuse garantii	0.0	0.0	97.9	0.0	43.7	141.6
Krediitiasutuse garantii	392.5	0.0	0.0	0.0	0.0	392.5
Tagatiseta laenu*	0.0	62.5	0.0	0.0	66.2	128.7
Repod klientidega (tagatiseks väärtpaberid)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Faktooring (tagatiseks laekumised)	0.0	121.3	0.0	0.0	0.6	121.9
Liising (tagatiseks liisitud varad)	0.0	296.3	36.2	1.9	137.9	472.3
Muu (kommertspandid, sõidukid, käendus, muu)	0.0	247.8	0.0	0.0	1.3	249.1
Allahindlused	0	-16.3	0	-10.5	-2.2	-29.0
KOKKU**	392.5	2 008.0	134.1	1 695.2	259.0	4 488.8

* Sisaldab krediitkaardivõlgnevusi ja muid tagamata laene.

** Sisaldab laene klientidele ja krediitiasutustele (lisad 14, 15) põhitagatise tüüpide viisi.

Tagatise mõju individuaalselt hinnatud laenudele ja bilansiväliste kohustustele (bruto), (pideva järelevalve all olevad ja maksejõuetud kliendid)*

2016	Krediidi-	Laenud	Avalik	Eluaseme-	Muud	KOKKU
	asutused	ettevõtetele	sektor	laenud	eraisiku-	
Ületagatud nõuded	0	23.5	0	0	0	23.5
Alatagatud nõuded	0	58.1	0	0	0	58.1
<i>Tagatise õiglane väärtus</i>	<i>0</i>	<i>47.8</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>47.8</i>

2015	Krediidi-	Laenud	Avalik	Eluaseme-	Muud	KOKKU
	asutused	ettevõtetele	sektor	laenud	eraisiku-	
Ületagatud nõuded	0	30.8	0	0	0	30.8
Alatagatud nõuded	0	44.3	0	0	0	44.3
<i>Tagatise õiglane väärtus</i>	<i>0</i>	<i>32.5</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>32.5</i>

* Tagatise mõju ei arvestata riskiklassiga 1-12 klientide puhul, kuna eeldatakse, et need kohustused täidetakse esmasest rahavoost.

Individuaalselt allahinnatud laenud ja allahindlused

(miljonites eurodes)

	31.12.16	31.12.15
Individuaalselt allahinnatud laenud kokku	17.8	22.6
Eriallahindlused	-7.2	-9.8
Ühisallahindlused individuaalselt allahinnatud laenudele	-0.2	-0.4
Kollektiivsed allahindlused homogeensetele gruppidele	-11.1	-14.9
Muud kollektiivsed allahindlused toimunud kuid mitte identifitseeritud kahjudele	-6.1	-3.9
Allahindlused kokku	-24.6	-29.0
Eriallahindluste suhe individuaalselt allahinnatud laenudesse (Eriallahindlused / Individuaalselt allahinnatud laenud)	41%	43%
Allahinnatud laenude osakaal portfellis (Individuaalselt allahinnatud laenud / Laenud klientidele ja krediitiasutustele)	0.33%	0.50%

Kõik individuaalselt allahinnatud laenude vastaspoolel on Eesti residendid.

Laenud ja nõuded klientidele ja krediidasutustele klasside lõikes (miljonites eurodes)

31.12.16	Krediidi- asutused	Ettevõtted	Avalik sektor	Eluaseme- laenud	Muud eraisiku- laenud	KOKKU
1) Tähtaega mitte ületanud ja mitte allahinnatud	983.3	2 101.3	112.7	1 789.8	264.1	5 251.2
Tavaline äritegevus	983.3	1 739.6	112.7	1 691.9	245.4	4 772.9
Piiratud äritegevus	0.0	124.7	0.0	0.0	0.0	124.7
Eraldi jälgimise all	0.0	166.0	0.0	89.8	18.7	274.5
Pideva järelevalve all	0.0	52.3	0.0	0.0	0.0	52.3
Maksejõuetus	0.0	2.9	0.0	8.1	0.0	11.0
Klassifitseerimata	0.0	15.8	0.0	0.0	0.0	15.8
2) Tähtaega ületanud aga mitte allahinnatud	0.0	21.6	0.0	52.3	6.2	80.1
3) Individaalselt allahinnatud	0.0	17.8	0.0	0.0	0.0	17.8
4) Kogunenud intressid	0.0	2.2	0.1	1.5	1.1	4.9
5) Perioodiseeritud teenustasud	0.0	-4.3	-0.1	-2.6	-1.6	-8.6
Kokku bruto	983.3	2 138.6	112.7	1 841.0	269.8	5 345.4
Spetsiifilised allahindlused	0.0	-7.2	0.0	0.0	0.0	-7.2
Kollektiivsed allahindlused	0.0	-6.3	0.0	0.0	0.0	-6.3
Grupi allahindlused (homogeensed)	0.0	-1.7	0.0	-7.6	-1.8	-11.1
Kokku neto allahindlused	983.3	2 123.4	112.7	1 833.4	268.0	5 320.8

31.12.15	Krediidi- asutused	Ettevõtted	Avalik sektor	Eluaseme- laenud	Muud eraisiku- laenud	KOKKU
1) Tähtaega mitte ületanud ja mitte allahinnatud	392.5	1 982.0	133.9	1 649.0	255.2	4 412.6
Tavaline äritegevus	391.3	1 675.5	133.9	1 530.5	234.1	3 965.3
Piiratud äritegevus	0.0	118.3	0.0	0.0	0.0	118.3
Eraldi jälgimise all	1.2	95.2	0.0	107.7	21.1	225.2
Pideva järelevalve all	0.0	42.9	0.0	0.0	0.0	42.9
Maksejõuetus	0.0	3.6	0.0	10.8	0.0	14.4
Klassifitseerimata	0.0	46.5	0.0	0.0	0.0	46.5
2) Tähtaega ületanud aga mitte allahinnatud	0.0	22.3	0.2	57.2	6.4	86.1
3) Individaalselt allahinnatud	0.0	22.6	0.0	0.0	0.0	22.6
4) Kogunenud intressid	0.0	1.4	0.1	1.5	1.1	4.1
5) Perioodiseeritud teenustasud	0.0	-4.0	-0.1	-2.0	-1.5	-7.6
Kokku bruto	392.5	2 024.3	134.1	1 705.7	261.2	4 517.8
Spetsiifilised allahindlused	0.0	-9.8	0.0	0.0	0.0	-9.8
Kollektiivsed allahindlused	0.0	-4.3	0.0	0.0	0.0	-4.3
Grupi allahindlused (homogeensed)	0.0	-2.2	0.0	-10.5	-2.2	-14.9
Kokku neto allahindlused	392.5	2 008.0	134.1	1 695.2	259.0	4 488.8

Laenude kvaliteet klasside lõikes (miljonites eurodes)

31.12.16	Muud					KOKKU
	Krediidi- asutused	Ettevõtted	Avalik sektor	Eluaseme- laenud	eraisiku- laenud	
Normaalsed laenud	983.3	2 122.9	112.7	1 842.1	270.3	5 331.3
Allahinnatud laenud	0.0	17.8	0.0	0.0	0.0	17.8
Kogunenud saadavad intressid	0.0	2.2	0.1	1.5	1.1	4.9
Periodiseeritud teenustasud	0.0	-4.3	-0.1	-2.6	-1.6	-8.6
	983.3	2 138.6	112.7	1 841.0	269.8	5 345.4
Spetsiifilised allahindlused	0.0	-7.2	0.0	0.0	0.0	-7.2
Kollektiivsed ja grupi allahindlused	0.0	-8.0	0.0	-7.6	-1.8	-17.4
	983.3	2 123.4	112.7	1 833.4	268.0	5 320.8

31.12.15	Muud					KOKKU
	Krediidi- asutused	Ettevõtted	Avalik sektor	Eluaseme- laenud	eraisiku- laenud	
Normaalsed laenud	392.5	2 004.3	134.1	1 706.2	261.6	4 498.7
Allahinnatud laenud	0.0	22.6	0.0	0.0	0.0	22.6
Kogunenud saadavad intressid	0.0	1.4	0.1	1.5	1.1	4.1
Periodiseeritud teenustasud	0.0	-4.0	-0.1	-2.0	-1.5	-7.6
	392.5	2 024.3	134.1	1 705.7	261.2	4 517.8
Spetsiifilised allahindlused	0.0	-9.8	0.0	0.0	0.0	-9.8
Kollektiivsed ja grupi allahindlused	0.0	-6.5	0.0	-10.5	-2.2	-19.2
	392.5	2 008.0	134.1	1 695.2	259.0	4 488.8

Laenusaja poolset viivitused maksete tasumisel võivad viia selleni, et finantsvara on võlgnevuses, kuid ei ole klassifitseeritud ebatõenäoliselt laekuvaks. Seetõttu üldjuhul ei loeta ebatõenäolisteks selliseid laene ja nõudeid, mille võlgnevuses olevate päevade arv on väiksem kui 60 päeva, välja arvatud juhul, kui on olemas vastupidisele olukorrale viitav informatsioon. Samuti ei ole kõik ebatõenäolised laenud ja nõuded tähtaega ületanud.

Tähtajaks tasumata nõuded ja laenud klasside lõikes (miljonites eurodes)

	Krediidi- asutused	Ettevõtted	Avalik sektor	Eluaseme- laenud	Muud eraisiku- laenud	Kogunenud saadavad intressid	KOKKU
31.12.16							
< 30 päeva	0.0	13.3	0.0	34.0	4.3	0.1	51.7
sh. allahinnatud	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0		0.0
30 < 60 päeva	0.0	4.8	0.0	4.1	0.5	0.0	9.4
sh. allahinnatud	0.0	2.9	0.0	0.0	0.0		2.9
üle 60 päeva	0.0	20.6	0.0	14.2	1.4	0.0	36.2
sh. allahinnatud	0.0	14.1	0.0	0.0	0.0		14.1
	0.0	38.7	0.0	52.3	6.2	0.1	97.3
31.12.15							
< 30 päeva	0.0	13.9	0.2	35.6	4.2	0.1	54.0
sh. allahinnatud	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0		0.1
30 < 60 päeva	0.0	2.5	0.0	4.2	0.8	0.0	7.5
sh. allahinnatud	0.0	1.0	0.0	0.0	0.0		1.0
üle 60 päeva	0.0	28.1	0.0	17.5	1.4	1.5	48.5
sh. allahinnatud	0.0	21.2	0.0	0.0	0.0		21.2
	0.0	44.5	0.2	57.3	6.4	1.6	110.0

Tabelis on toodud tasumata nõuete jääk (neto), kus seisuga 31.12.16 ja 31.12.15 on tasumata kas põhiosa, intressimaksed või teenustasud.

Maksimaalne krediidiriski subjektiks olev võlakohustus arvestamata hoitavaid tagatise või muid krediitkvaliteeti parandavaid kokkuleppeid (miljonites eurodes)

	31.12.16	31.12.15
Nõuded krediitiasutustele ja keskpangale	1 234.2	1 007.5
Nõuded klientidele	4 337.5	4 096.3
Kauplemiseks hoitavad finantsvarad		
Tuletisväärtpaberid	23.3	28.3
Soetamisel määratletud õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaberid		
Võlakirjad	0.0	0.0
Müügioteel finantsvarad		
Aksiad	9.3	18.3
Muud varad	30.2	29.0
	5 634.5	5 179.4
Laenudega seotud bilansivälised kohustused ja garantiid	1 096.3	1 074.1
Maksimaalne võlakohustus	6 730.8	6 253.5

Riskide kontsentreerumine

	31.12.16		31.12.15	
	Arv/ Summa	% neto- omavahen- ditest	Arv/ Summa	% neto- omavahen- ditest
Suure riskikontsentratsiooniga klientide arv	4	-	4	-
Suure riskikontsentratsiooniga klientide võlakohustused (milj. EUR)	294.4	31.15	358.1	39.60
Juhatuselise liikmete ja krediitiasutusega seotud isikute võlakohustused (milj. EUR)	2.2	0.23	2.0	0.22
	296.6	31.39	360.1	39.82
Omavahendid kapitali adekvaatsuse arvutamiseks (vt. Lisa 2.8)	945.0		904.5	

Riskikontsentratsioon sisaldab nõudeid (laenud, intressinõuded, väärtpaperinõuded) keskpangale, krediitiasutustele ja klientidele ning bilansiväliseid kohustusi keskpangale, krediitiasutustele ja klientidele, mis võivad muutuda nõueteks.

Kliendi riskikontsentratsioonist on maha arvatud:

- nõuded lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse konsolideeritud järelevalve alla kuuluvatele ema- ja tütarettevõtjatele;
- riigi tagatud õppelaenud (krediidirisk 0%);
- nõuded ja bilansivälised kohustused keskpangale, keskvalitsusele ja keskvalitsuse asutustele mis kuuluvad 0%-ga krediidiriski gruppi.

Suure riskikontsentratsiooniga võlakohustuse mõiste on määratletud krediitiasutuste seaduses ja see on ühe osapoolte või omavahel seotud osapoolte võlgnevus grupi ees, mis ületab 10% grupi neto omavahenditest, s.o. seisuga 31.12.2016 94.5 milj. EUR (90.5 milj. EUR 31.12.2015), lisa 2.8. Võlakohustuste hulka kuuluvad kõik instrumendid, millega grupile kaasneb krediidirisk. Ühe osapoolte või omavahel seotud osapoolte võlakohustuse limiidiks on 25%. 31.12.2016 seisuga oli grupil 4 suure riskikontsentratsiooniga võlakohustust (31.12.2015.a. 4 suure riskikontsentratsiooniga võlakohustust). Ühegi omandisuhete kaudu seotud osapoolte grupi võlgnevus ei ületanud 25% piirmäära SEB Pank Grupis.

2.3. TururiskMõiste

Tururisk on risk saada kahju bilansilistest ja bilansivälisest positsioonidest, mis tuleneb turuhindade negatiivsetest liikumistest. Tururisk võib tuleneda muutustest intressimäärades, valuutakurssides, krediidiriski marginaalides, toorme- ja aktsiahindades, volatiilsuses, inflatsioonis ja turu likviidsuses. Siin tehakse selget vahet kauplemistegevuse, st kauplemisportfelli riskidega seotud tururiski ja struktuurse turu- ja puhaintressitulu riskide, st pangaportfelli riskide vahel. Kusjuures kauplemisportfelli osas rakendatakse igapäevaselt õiglase väärtuse meetodit, pangaportfellis olevad positsioonid kajastatakse tavaliselt amortiseeritud soetusmaksumuses.

Riskijuhtimine

Kauplemisportfelli tururiskid tulenevad panga kliendist ajendatud kauplemistegevusest. Likviidsusportfell, mida haldab treasury osakond, on osa panga likviidsuspuhvrist ja see koosneb investeringutest panditavatesse ja kõrge likviidsusega võlakirjadesse.

Pangaportfelli tururisk tuleneb bilansilistest mittevastavustest valuutades, intressi tähtaegades ja intressimäära perioodides. Üldine vastutus nende riskide juhtimise eest lasub treasury osakonnal.

Nõukogu määrab, kui suur tururisk on aktsepteeritav, kehtestades üldise tururiski taluvuse, riskilimiidid ja üldised suunised. Tururiski taluvus ja limiidid määratakse nii kauplemisportfelli kui pangaportfelli jaoks.

SEB Panga Grupi riskiisu tururiski suhtes on madal. SEB Panga Grupp hindab tururiske kasutades erinevaid riskihindamise ja -juhtimise vahendeid vastavalt riskitüübile. Oluliseks osaks riskide ennetamisel on riskiaktivate hajutamine ja positsioonide mahtude limiteerimine.

Erinevate instrumentide portfelli riskide kontrolli ja monitooringu põhialuseks on komiteede poolt kinnitatud maksimaalsed limiidid, mis on vastavuses Eesti Panga poolt kehtestatud piirmääradega.

Riskiorganisatsioon mõõdab, kontrollib ja raporteerib igapäevaselt SEB Panga Grupi erinevate üksuste võetud tururiski. Riskikontrolli funktsioon jälgib nii limiitidest kinnipidamist ja turuhindu sulgemisel kui ka vastavust hindamisstandarditele ja uute toodete turule kasutuselevõttu. Tururiskide aruanne esitatakse vähemalt kord kuus aktivate ja passivate juhtimise komiteele (APJK) ning kvartaalselt juhatusele ja nõukogule.

Riski mõõtmine

Tururiski hindamisel kasutab SEB Panga Grupp meetmeid, mis võtavad arvesse kahjumeid normaalsetes turutingimustes ning meetmeid, mis keskenduvad äärmuslikele turutingimustele. Tururiski normaalsetes turutingimustes mõõdetakse "Value at Risk" (VaR) meetodikaga ja erimeetmetega, mis sobivad vastavat tüüpi riskidele. Neid meetmeid täiendatakse stressitestide ja stsenaariumianalüüsides, milles hinnatakse võimalikku kahju äärmuslikes turutingimustes. Et ükski mõõtmisviis ei saa katta kõiki riske igal ajahetkel, kasutatakse mitmeid lähenemisviise ja tulemusi hinnatakse hinnangu andmise teel ja kogemuste põhjal.

Value at Risk ja stressiolukorra Value at Risk

VaR väljendab maksimaalset võimalikku kahju, mis võib tekkida teatud tõenäosuse tasemel etteantud perioodi jooksul. SEB Panga Grupp kasutab VaR-i mõõtmiseks, piiramiseks ja raporteerimiseks ajaloolisel simulatsioonil põhinevat VaR mudelit 99% tõenäosuse taseme ja kümnepäevase ajaperioodiga. Mudel koondab kõikide riskitüüpide tururiski ja katab suurt hulka riskitegureid kõikides varaklassides. SEB Panga Grupp kasutab ka stressiolukorra VaR meetodit, kus VaR arvutatakse olemasoleva portfelli kohta, kasutades turuandmeid ajaloolisest, rahutust ajaperioodist, mis hõlmab Lehman Brothers'i pankrotti. VaR mudelit kontrollitakse järeletestimise analüüsiga.

SEB Panga Grupi VaR mudeli piiratus seisneb selles, et see kasutab ajaloolisi andmeid võimalike turumuutuste hindamiseks. Seega ei pruugi ta prognoosida kõiki tulemusi, eriti kiirelt muutuv turul. Samuti ei arvesta VaR riski vähendamiseks ettevõetud tegevusi, sest mudel eeldab, et portfell on muutumatu.

Value at Risk (10 päeva)
(miljonites eurodes)

	Miimum	Maksimum	31.12.16	Keskmine 2016	Keskmine 2015
Kauplemisportfell	0.00	0.12	0.04	0.03	0.04
Pangaportfell	0.29	2.08	0.29	0.88	0.32

Stressitesti ja stsenaariumianalüüs

Stsenaariumianalüüs ja stressitesti on riskijuhtimise raamistiku osad, mis täiendavad VaR meetodikat. Konkreetsemalt testivad need portfelle kasutades pigem stsenaariume kui neid, mis on olemas VaR-i simulatsiooniaknas, ning hõlmavaid pikemaid ajahorisonte. SEB Panga Grupp testib oma portfelle rakendades neile äärmuslikke turutegurite liikumisi, mida on minevikus täheldatud (ajaloolised stsenaariumid), kui ka äärmuslikke liikumisi, mis võiksid tulevikus ette tulla (oletatavad või tulevikku suunatud stsenaariumid). Seda liiki analüüs annab juhtkonnale pildi võimalikust mõjust, mida suured turuliikumised üksikutes riskitegurites kui ka laiemates turustsenaariumides võivad portfellile avaldada.

Spetsiifilised riskinäitajad

VaR-i ja stressitesti täiendatakse spetsiifiliste riskinäitajatega, mh intressiriski puhul Delta1%-ga ja valuutariski puhul valuutavahetuslimiitidega üksikutele kui ka koondtasandil valuutadele.

Lisaks on kõikidele turuväärtuses hinnatavate finantsinstrumentide riske käsitlevatele üksustele kehtestatud vastav üleliigse kahjumi piirang. Üleliigse kahjumi piirang näitab ära maksimaalse kahjumi, mida üksus võib kanda enne, kui rakendatakse riskimaandamismeetmeid.

2.3.1. Välisvaluutarisk

Välisvaluutarisk tuleneb nii SEB Panga valuutatehingutest kui sellest, et SEB Panga Grupi tegevusi viiakse läbi erinevates valuutades. SEB Panga Grupi peamine eesmärk välisvaluutariski võtmisel on võimaldada oma klientidele sujuvat kauplemist välisvaluutadega ning juhtida efektiivselt klientide tehingutest tekkivaid rahavooge. Koos klienditehingute rahavoogudega juhib SEB Panga Grupp struktuurset välisvaluutariski, mis tuleneb bilansistruktuurist ja tuludest.

Valuutapositsioonist tulenevat tururiski mõõdetakse sisemiselt üldise VaR raamistiku abil. Täiendavalt on APJK kehtestanud valuutapositsioonidele limiidid üksikute valuutade lõikes kui ka koondtasandil pikkade või lühikeste positsioonide summana sõltuvalt sellest, kumb on absoluutväärtuses suurem. Avatud positsioonide juhtimine on Markets osakonna ülesandeks, positsioonide analüüsimist ning limiitide jälgimist teostab riskiosakond.

Järgnev tabel võtab kokku SEB Panga Grupi valuutariski bilansikuupäeva seisuga.

Välisvaluuta positsioon (miljonites eurodes)

31.12.16	Muud				KOKKU
	EUR	USD	SEK	valuutad	
VARAD					
Sularaha ja nõuded keskpangale	288.2	1.8	0.9	1.7	292.6
Nõuded krediitiasutustele	688.2	231.8	21.1	42.2	983.3
Nõuded klientidele	4 322.2	13.5	0.7	1.1	4 337.5
Väärtpaberid	23.4	89.3	0.0	7.5	120.2
Muu vara, immateriaalne põhivara, materiaalne põhivara	36.4	3.2	1.1	1.1	41.8
VARAD KOKKU	5 358.4	339.6	23.8	53.6	5 775.4
KOHUSTUSED					
Võlgnevus krediitiasutustele	951.3	35.1	4.8	1.2	992.4
Hoiused	3 335.1	301.6	11.9	38.4	3 687.0
Muud kohustused, finantskohustused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, eraldised	90.7	14.0	3.5	1.9	110.1
KOHUSTUSED KOKKU	4 377.1	350.7	20.2	41.5	4 789.5
Neto bilansiline positsioon	981.3	-11.1	3.6	12.1	985.9
FX tuletistehingud (nõuded nimiväärtuses)	105.5	36.0	2.2	62.0	205.7
FX tuletistehingud (kohustused nimiväärtuses)	109.0	24.7	4.8	67.2	205.7
Kogu positsioon	977.8	0.2	1.0	6.9	985.9
31.12.15					
VARAD					
Sularaha ja nõuded keskpangale	652.6	1.5	2.6	0.8	657.5
Nõuded krediitiasutustele	18.6	354.6	0.0	19.3	392.5
Nõuded klientidele	4 078.4	16.7	0.5	0.7	4 096.3
Väärtpaberid	40.6	0.1	0.1	6.6	47.4
Muu vara, immateriaalne põhivara, materiaalne põhivara	33.7	2.7	2.9	0.9	40.2
VARAD KOKKU	4 823.9	375.6	6.1	28.3	5 233.9
KOHUSTUSED					
Võlgnevus krediitiasutustele	858.6	23.5	0.2	6.3	888.6
Hoiused	2 919.9	343.5	13.8	38.9	3 316.1
Muud kohustused, finantskohustused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, eraldised	74.8	14.6	5.1	2.3	96.8
KOHUSTUSED KOKKU	3 853.3	381.6	19.1	47.5	4 301.5
Neto bilansiline positsioon	970.6	-6.0	-13.0	-19.2	932.4
FX tuletistehingud (nõuded nimiväärtuses)	105.1	30.4	20.9	110.4	266.8
FX tuletistehingud (kohustused nimiväärtuses)	150.6	24.3	6.8	84.8	266.5
Kogu positsioon	925.1	0.1	1.1	6.4	932.7

FX tuletistehingud (nõuded nimiväärtuses ja kohustused nimiväärtuses) sisaldavad valuutaga seotud derivatiive ja on kajastatud lepingulises nimiväärtuses. Valuuta netopositsioon oli alla 2% neto omakapitali taseme, 18.9 milj. EUR 31.12.2016 (18.1 milj. EUR 31.12.2015).

2.3.2. Intressimäärä risk

Intressimäärä risk viitab võimalusele, et SEB Panga Grupi varade, kohustuste ja intressiga seotud tuletisinstrumentide väärtust mõjutavad negatiivselt muutused intressimäärades või muud asjakohased riskitegurid.

Suurem osa SEB Panga Grupi intressimäärä riskist on struktuurne ja tekib pangatoimingute käigus, kui varade ja kohustuste, sh tuletisinstrumentide intressi fikseerimise perioodide vahel on mittevastavus.

Intressiriski mõõtmiseks kasutab SEB Panga Grupp VaR mudelit ning Delta 1% meetodikat.

SEB Panga Grupp kasutab intressimäärä riskiga varade (Finantsvarade) ja intressimäärä riskiga kohustuste (Finantskohustuste) struktuurist tuleneva mittevastavuse riski hindamisel Delta 1% meetodikat. Delta 1% on defineeritud kui turuväärtuse muutus, mis tuleneb ebasoodsast intressimäärade ühe- protsendilisest paralleelsest nihkumisest kõikide valuutade intressimäärade ja perioodide lõikes. Delta 1% meetod võimaldab efektiivselt hinnata intressimäärade muutuste mõju intressimäärä riskiga varadele ja kohustustele. Delta 1% limiiti jälgitakse vastavalt negatiivse või positiivse netopositsioonina, olenevalt kumb on suurem. Delta 1% tuleb hoida juhatuse poolt kehtestatud limiidi piires. Intressiriski juhtimisega tegeleb igapäevaselt *Treasury* ning selle mõõtmise ja analüüsimisega riskiosakond.

Aasta lõpu seisuga oli Delta 1% -7.44 miljonit eurot (2015.a.: -7.54 miljonit eurot). 2016 a. keskmine Delta 1% oli -8.5 miljonit eurot (2015.a.: -6.6 miljonit eurot). SEB Panga Grupi negatiivne Delta 1% tähendab, et intressimäärä riskiga varade keskmine kestus on pikem kui intressimäärä riskiga kohustuste keskmine kestus ja SEB Panga Grupil on suurem risk intressimäärä tõusu suhtes. Suurima osa Delta 1% moodustavad varade poole pealt laenuid ja kohustuste poole pealt deposiidid ja emattevõtjalt saadud finantseering, mis tasakaalustavad laenudest tuleneva mittevastavuse. Allpoololevas tabelis „Intressimäärä riskiga varad ja kohustused intressi fikseerimise perioodi järgi“ on toodud täiendavat informatsiooni intressitundlikkuse kohta.

SEB Panga Grupp on hoidnud varade-kohustuste mittevastavust suhteliselt madalal tasemel. Varade-kohustuste mittevastavuse juhtimise paindlikkus on tagatud võimalusega kohandada finantseerimist emattevõtjalt.

Järgnev tabel võtab kokku SEB Panga Grupi intressimäärä riski. SEB Panga Grupi finantsvarad ja kohustused on toodud bilansilises maksumuses, klassifitseeritud lepingulise intressi fikseerimise või tähtaja järgi, sõltuvalt, milline toimub varem.

Intressimäärade riskiga varad ja kohustused intressi fikseerimise perioodi järgi (miljonites eurodes)

31.12.16

	Kuni 1 kuu	1-3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Finants- seisundi aruanne
FINANTSVARAD								
Nõuded keskpangale	250.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	250.9	250.9
Nõuded krediidiasutustele	937.5	37.9	7.8	0.0	0.0	0.0	983.2	983.3
Nõuded klientidele	1 257.1	1 636.7	1 214.2	38.2	108.7	86.4	4 341.3	4 337.5
FINANTSVARAD KOKKU	2 445.5	1 674.6	1 222.0	38.2	108.7	86.4	5 575.4	5 571.7
FIMANTSKOHUSTUSED								
Võlgnevused krediidiasutustele	274.6	253.6	347.7	3.9	104.4	8.2	992.4	992.4
Võlgnevused klientidele	3 502.8	66.6	101.2	2.7	4.0	9.0	3 686.3	3 687.0
FINANTSKOHUSTUSED KOKKU	3 777.4	320.2	448.9	6.6	108.4	17.2	4 678.7	4 679.4

**Kokku vahe intressi fikseerimise
perioodide järgi, bilansiline
positsioon**

	-1 331.9	1 354.4	773.1	31.6	0.3	69.2	896.7	892.3
Tuletistehingud varad	52.6	34.7	12.0	111.6	3.0	0.6	214.5	23.3
Tuletistehingud kohustused	52.6	34.7	12.2	112.1	3.7	0.6	215.9	23.6

**Kokku vahe intressi fikseerimise
perioodide järgi**

	-1 331.9	1 354.4	772.9	31.1	-0.4	69.2	895.3	892.0
--	-----------------	----------------	--------------	-------------	-------------	-------------	--------------	--------------

31.12.15

	Kuni 1 kuu	1-3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Finants- seisundi aruanne
FINANTSVARAD								
Nõuded keskpangale	615.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	615.0	615.0
Nõuded krediidiasutustele	390.5	1.6	0.4	0.0	0.0	0.0	392.5	392.5
Nõuded klientidele	1 445.9	1 428.2	1 017.4	34.3	81.3	92.7	4 099.8	4 096.3
FINANTSVARAD KOKKU	2 451.4	1 429.8	1 017.8	34.3	81.3	92.7	5 107.3	5 103.8
FIMANTSKOHUSTUSED								
Võlgnevused krediidiasutustele	204.6	252.4	400.3	3.5	18.1	9.7	888.6	888.6
Võlgnevused klientidele	3 127.5	35.6	116.4	20.8	3.3	12.5	3 316.1	3 316.1
FINANTSKOHUSTUSED KOKKU	3 332.1	288.0	516.7	24.3	21.4	22.2	4 204.7	4 204.7

**Kokku vahe intressi fikseerimise
perioodide järgi, bilansiline
positsioon**

	-880.7	1 141.8	501.1	10.0	59.9	70.5	902.6	899.1
Tuletistehingud varad	0.2	0.5	3.0	2.9	4.2	1.1	11.9	28.3
Tuletistehingud kohustused	0.2	0.5	3.0	2.9	4.2	1.1	11.9	28.7

**Kokku vahe intressi fikseerimise
perioodide järgi**

	-880.7	1 141.8	501.1	10.0	59.9	70.5	902.6	898.7
--	---------------	----------------	--------------	-------------	-------------	-------------	--------------	--------------

Tabel ei sisalda faktooringu kohustusi, laenude teenustasusid ja deposiitide diskonteerimist.

2.3.3. Aktsiahinna risk

Aktsiahinna risk tekib aktsiate ja nendega seotud instrumentidega turutegemisel ja kauplemisel.

Tururiski mõõdetakse VaR mudeli abil. 2016 a. oli kümne päeva keskmine aktsiaportfelli VaR 0.01 miljonit eurot (0.03 miljonit eurot 2015 a. jooksul). Kauplemisportfelli maht on sisemiselt piiratud nominaallimiitidega ja tururiski (VaR) limiidiga.

2.4. Riskikontsentratsioon

(miljonites eurodes)

Finantsvarade ja kohustuste jaotumine riikide lõikes

31.12.16	Sularaha, nõuded keskpangale, laenu- ja nõuded krediidiasutustele				Kokku varad	Võlgnevused krediidiasutustele	Võlgnevused klientidele	Muud kohustused	Kokku kohustused	Tingimuslikud kohustused
	Laenu- ja nõuded krediidiasutustele	Laenu- ja nõuded klientidele	Väärtpaberid	Muud varad						
Rootsi	912.1	0.8	1.5	1.1	915.5	918.1	11.9	23.2	953.2	1.5
Eesti	292.8	4 314.6	29.6	34.7	4 671.7	47.3	3 357.5	85.4	3 490.2	1 060.7
Suurbritannia	32.5	2.0	0.0	0.2	34.7	1.2	18.0	0.4	19.6	0.0
Venemaa	0.5	0.1	0.0	0.1	0.7	0.5	26.6	0.0	27.1	0.0
Saksamaa	1.0	0.6	0.0	0.0	1.6	3.1	3.5	0.0	6.6	5.0
USA	7.9	0.5	2.4	1.2	12.0	1.4	13.5	0.0	14.9	0.0
Kanada	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.9	0.0	1.0	0.0
Jaapan	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1	0.0	0.5	0.0	0.5	0.0
Soome	0.0	3.8	0.0	0.0	3.8	0.0	7.0	0.1	7.1	3.6
Läti	0.4	8.0	0.0	2.8	11.2	19.1	3.7	0.0	22.8	0.5
Leedu	12.9	0.0	86.7	0.1	99.7	0.0	3.7	0.1	3.8	0.3
Luksemburg	1.7	0.0	0.0	0.0	1.7	0.8	0.0	0.0	0.8	0.0
Holland	0.0	0.2	0.0	0.0	0.2	0.0	0.7	0.0	0.7	14.3
Muu Lääne-Euroopa	3.3	5.9	0.0	0.4	9.6	0.8	46.0	0.2	47.0	6.5
Muu Ida-Euroopa	3.0	0.0	0.0	0.0	3.0	0.0	5.4	0.0	5.4	0.0
Muud riigid	7.8	0.8	0.0	1.2	9.8	0.0	188.1	0.7	188.8	3.9
	1 275.9	4 337.5	120.2	41.8	5 775.4	992.4	3 687.0	110.1	4 789.5	1 096.3

31.12.15	Sularaha, nõuded keskpangale, laenu- ja nõuded krediidiasutustele				Kokku varad	Võlgnevused krediidiasutustele	Võlgnevused klientidele	Muud kohustused	Kokku kohustused	Tingimuslikud kohustused
	Laenu- ja nõuded krediidiasutustele	Laenu- ja nõuded klientidele	Väärtpaberid	Muud varad						
Rootsi	13.5	0.5	1.7	0.5	16.2	791.1	17.2	27.8	836.1	1.5
Eesti	658.3	4 074.3	33.6	37.0	4 803.2	7.7	2 975.4	68.4	3 051.5	1 055.8
Suurbritannia	0.7	1.3	12.1	0.1	14.2	3.2	28.2	0.1	31.5	0.0
Venemaa	0.2	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0
Saksamaa	348.2	3.4	0.0	0.0	351.6	7.3	1.4	0.0	8.7	1.8
USA	1.4	0.2	0.0	0.0	1.6	0.0	17.0	0.0	17.0	0.0
Kanada	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.6	0.0	0.7	0.0
Jaapan	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	0.0	0.5	0.0
Soome	4.4	0.9	0.0	0.0	5.3	0.0	9.3	0.0	9.3	3.4
Läti	0.0	0.0	0.0	0.6	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Leedu	4.8	8.4	0.0	0.2	13.4	67.9	4.1	0.1	72.1	0.4
Luksemburg	1.9	0.0	0.0	0.2	2.1	0.6	0.1	0.2	0.9	0.0
Holland	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.0	0.0	2.0	0.0
Muu Lääne-Euroopa	7.9	6.0	0.0	0.3	14.2	1.5	26.5	0.1	28.1	7.0
Muu Ida-Euroopa	6.1	0.9	0.0	0.1	7.1	9.2	45.9	0.1	55.2	0.0
Muud riigid	2.6	0.4	0.0	1.2	4.2	0.0	187.8	0.0	187.8	4.2
	1 050.0	4 096.3	47.4	40.2	5 233.9	888.6	3 316.1	96.8	4 301.5	1 074.1

Siin sisaldavad tingimuslikud kohustused garantiisid ja pante, laenukohustusi, valmisolekulaene ja teisi tühistatavaid tehinguid ning need on kajastatud lepingulises summas, mille üksikasjad on toodud lisa 31. väärt-paberid sisaldavad kauplemiseks hoitavad finantsvarasid, finantsvarasid õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, müügivalmis finantsvarasid, investeeringuid sidusettevõtjatesse.

Finantsvarade ja kohustuste jaotumine majandusharude lõikes

31.12.16	Finantsseisundi aruandes		Tingimus- likud kohus- tused
	Sularaha ja laenu- keskpangale, krediidi- asutustele ja klientidele	Väärtpaberid	
Rahandus	1 302.3	9.2	39.0
Kinnisvara	784.5	0.0	55.9
Hulgi- ja jaekaubandus	397.1	0.0	194.6
Tööstus	243.8	0.0	128.5
Põllumajandus, kalandus, metsamajandus	176.2	0.0	12.3
Energeetika, gaasi- ja auruvarustus	132.7	0.0	111.4
Veondus, laondus	113.0	0.0	32.5
Mäetööstus	70.7	0.0	51.0
Avalik haldus ja riigikaitse	57.7	86.7	268.8
Majutus ja toitlustus	42.9	0.0	0.3
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	40.1	0.0	5.7
Ehitus	39.7	0.0	64.4
Tervishoid ja sotsiaaltöö	38.0	0.0	7.4
Haldus- ja abitegevused	33.7	0.0	7.2
Info ja side	21.5	1.0	6.5
Kunst, meelelahutus, vaba aeg	12.2	0.0	2.0
Haridus	9.2	0.0	5.9
Veevarustus, kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus	6.3	0.0	2.0
Muu riigi, sotsiaal- ja isikuteenindus	5.7	0.0	0.8
Eraisikud	2 110.7	0.0	100.1
Tuletisväärtpaberid	0.0	23.3	0.0
Allahindlused	-24.6	-	-
	5 613.4	120.2	1 096.3

31.12.15	Finantsseisundi aruandes		
	Sularaha ja laenud keskpangale, krediidi- asutustele ja klientidele	Väärtpaberid	Tingimus- likud kohus- tused
Rahandus	1 066.3	18.3	16.8
Kinnisvara	692.3	0.1	27.6
Hulgi- ja jaekaubandus	292.4	0.0	215.6
Tööstus	275.2	0.0	144.9
Põllumajandus, kalandus, metsamajandus	172.4	0.0	8.9
Energeetika, gaasi- ja auruvarustus	149.2	0.0	107.9
Veondus, laondus	124.5	0.0	33.3
Mäetööstus	74.6	0.0	65.0
Avalik haldus ja riigikaitse	70.4	0.0	262.5
Ehitus	49.4	0.0	68.7
Info ja side	48.9	1.0	10.6
Majutus ja toitlustus	43.9	0.0	0.6
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	43.8	0.0	6.2
Tervishoid ja sotsiaaltöö	43.3	0.0	6.5
Haldus- ja abitegevused	27.3	0.0	6.5
Haridus	13.5	0.0	5.8
Kunst, meelelahutus, vaba aeg	8.7	0.0	1.7
Veevarustus, kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus	5.8	0.0	1.4
Muu riigi, sotsiaal- ja isikuteenindus	6.6	-0.3	0.7
Eraisikud	1 966.8	0.0	82.9
Tuletisväärtpaberid	0.0	28.3	0.0
Allahindlused	-29.0	-	-
	5 146.3	47.4	1 074.1

2.5. Likviidsusrisk

Mõiste

Likviidsusrisk on risk, et SEB Panga Grupp ei ole võimeline refinantseerima olemasolevaid varasid või katma täiendava likviidsuse vajadust. Likviidsusrisk toob kaasa ka riski, et SEB Panga Grupp on sunnitud laenama ebasoodsate määradega või on sunnitud oma maksekohustuste täitmiseks varasid kahjudega müüma.

Likviiduse juhtimine ja riski mõõtmine

Likviidsusrisiki juhtimisel juhendatakse panga nõukogu poolt kinnitatud likviidsusstrateegiast. Panga juhatus vastutab likviidsusrisiki strateegia elluviimise eest ja on kehtestanud likviidsusrisiki juhtimise poliitika ja eeskirjad. SEB Panga Grupi likviidsusrisiki juhtimise eesmärk on kindlustada, et SEB Panga Grupp omaks kontrolli oma likviidsusrisiki üle, sh omaks piisavalt likviidseid varasid oma likviidsuskohustuste täitmiseks kõikides ettenähtavates olukordades ilma olulisi kulusid kandmata.

Likviidsusrisiki juhitakse nõukogu kehtestatud limiitide kaudu.

Treasury osakond vastutab igapäevase likviidsuse juhtimise ja finantseerimise eest. SEB Panga Grupis läbiviidav likviidsuse juhtimise protsess hõlmab järgmist:

- igapäevane finantseerimine, mida juhitakse tuleviku rahavoogude jälgimise teel tagamaks nõuete täitmise, sisaldades vahendite uuendamise nende tähtaegumisel või klientidele laenamisel;
- väga likviidsete varade portfelli hoidmine kohustusliku reservi nõude täitmiseks;
- likviidsuslünkade jälgimine võrdluses sisemiste limiitidega ja
- võlgade kontsentratsiooni ja tähtaja profiili jälgimine.

Riskiosakond tegeleb igapäevaselt likviidsusriski mõõtmise, analüüsimise, stresstestimise ning raporteerimisega.

SEB Panga Grupi likviidsusriski juhtimise aluseks on Eesti Panga kohustusliku reservi nõue ning sisemised likviidsuslimiidid, mis määratakse panga juhatuse poolt. Erinevate riskijuhtimise tegevuste abil, sh stresstestimine, tagatakse piisavate likviidsete varade olemasolu.

Likviidsusriski mõõtmisel kasutatakse lisaks rahavoogudel põhinevatele meetoditele ka bilansistruktuuril põhinevaid moodsikuid. Likviidsusriski mõõdetakse tavapärasel turutingimustel ning likviidsuskriisi olukorras.

Struktuurne likviidsusrisk

Kindla struktuurse likviidsuspositsiooni säilitamiseks peab kohustuste poole struktuur tuginema varade koosseisul. Mida pikemaajalisemad laenud ja muud mittelikviidsed varad, seda rohkem stabiilseid finantseeringuid on vaja. SEB Panga Grupis mõõdetakse seda pikaajaliste kohustuste ja likviidsete varade suhtarvuga (*Core Gap Ratio*), mis on põhimõtteliselt samaväärne Baseli komitee kogu stabiilse netorahastamise kordajaga (NSFR), st stabiilse rahastamise (üle 1 aastase tähtajaga) ja mittelikviidsete varade (üle 1 aastase tähtajaga) suhtarvuga. Sisemise *Core Gap Ratio* ja välise NSFR-i erinevus seisneb selles, et *Gore Gap Ratio* arvutatakse ja selle parameetrid määratakse üksikasjalikumal tasandil, sisemise statistika põhjal, mille tulemuseks on olemasolevate stabiilsete rahaliste vahendite ja nõutavate stabiilsete rahaliste vahendite erinevad kaalud.

Toimetulekuperiood likviidsuskriisi olukorras

Tugevat stressi saab modelleerida kombineerides pankadevahelise rahaturu seiskumise eeldused hoiuste väljavoolu ja kohustuste kasutuselevõtmiste, jms eeldustega. Tulemus kajastub järelevalveasutuse poolt määratletud likviidsuse katekordajas (LCR), kus stressistsenaariumi puhul on modelleeritud neto väljavool 30-päevase perioodi jooksul seotud kogu likviidsete varade summaga. SEB Panga Grupp mõõdab ka aega, mis kuluks likviidsete varade ammendumiseks tõsise stressistsenaariumi korral, mida väljendatakse toimetulekuperioodina likviidsuskriisi olukorras.

Sisemise likviidsuse adekvaatsuse hindamise protsess

Likviidsusriski ei maandata peamiselt kapitaliga. Kuid panga kapitali ja likviidsuspositsiooni vahel on tugevad seosed. Seetõttu täiendab pangasisese likviidsuse adekvaatsuse hindamise protsess (ILAAP) ICAAPi. ILAAP on välja töötatud eesmärgiga tuvastada võimalikud puudujäägid SEB pikaajalise soovitud likviidsuse adekvaatsuse tasemes arvestades, et tõhus likviidsuse juhtimine on kestev täiustamise protsess.

**Likviidsusrisiki
mõõtmise näitajad**

	2016	2015
Core Gap ratio	111%	107%
Laenude-hoiuste suhe	118%	123%
Likviidsuse kattekordaja	187%	495%

SEB Panga Grupi peamiseks finantseerimisallikaks on jaeklientide hoised, mis on oma olemuselt suures osas stabiilsed. Pikaajalise likviidsuse juhtimisel annab AS-ile SEB Pank täiendavat kindlust kuulumine rahvusvahelisse pangandusgruppi. Likviidsust juhitakse koostöös SEB Grupi *Treasury*'ga. Läbi emattevõtte on AS-i SEB Pank parem juurdepääs rahvusvahelistele rahaturgudele kui iseseisvalt.

Järgnev tabel kajastab SEB Panga Grupi poolt finantskohustuste alusel tasumisele kuuluvaid rahavoogusid järelejäänud lepingulise tähtaja järgi bilansikuupäeva seisuga. Tabelis toodud summad on lepingulised diskonteerimata rahavood.

Likviidsusrisk (järelejäänud tähtaegade järgi)

(miljonites eurodes)

31.12.15	Nõudmi- seni ja vähem						Kokku	Finants- seisundi aruandes
	kui 1 kuud	1-3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta		
Võlad pankadele	74.7	52.1	549.8	4.5	305.9	8.2	995.2	992.4
Võlad klientidele	3 492.5	67.0	101.7	3.1	5.3	20.7	3 690.3	3 687.0
Muud võõrvahendid	83.1	1.4	1.1	0.5	0.4	0.0	86.5	86.5
Tühistamatud bilansivälised kohustused	1 096.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1 096.3	0.0
Bruto arvestusega								
Tuletistehingud - sissetulek	-88.5	-36.0	-19.0	-111.6	-3.0	-0.6	-258.7	-23.2
Tuletistehingud - väljaminek	88.5	36.0	19.2	112.1	3.7	0.6	260.1	23.4
	4 746.6	120.5	652.8	8.6	312.3	28.9	5 869.7	4 766.1

31.12.15	Nõudmi- seni ja vähem						Kokku	Finants- seisundi aruandes
	kui 1 kuud	1-3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta		
Võlad pankadele	89.7	2.4	464.2	307.4	18.7	9.7	892.1	888.6
Võlad klientidele	3 116.7	35.7	117.3	21.6	4.7	25.5	3 321.5	3 316.1
Muud võõrvahendid	67.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	67.8	67.7
Tühistamatud bilansivälised kohustused	1 074.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1 074.1	0.0
Bruto arvestusega								
Tuletistehingud - sissetulek	-139.1	-31.8	-21.1	-2.9	-111.0	-1.1	-307.0	-27.4
Tuletistehingud - väljaminek	139.0	31.6	21.1	2.9	111.0	1.1	306.7	25.8
	4 348.2	37.9	581.5	329.0	23.4	35.2	5 355.2	4 270.8

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials G. O
Kuupäev/date 09.03.2017
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Nende kohustuste täitmiseks on grupil olemas järgmised varad: raha, kontojääk keskpangas, laenuid ja nõuded krediitiasutustele ning laenuid ja nõuded klientidele. Tavapärase äritegevuse raames osa klientidele antud kuni üheaastase tähtajaga laene pikendatakse. SEB Panga Grupp suudab tasuda ka ootamatuid rahalisi väljaminekuid vabastades vahendeid väärtpaberite müügiga. Välisvaluutas varade ja kohustuste näitamisel on kasutatud bilansipäeva Euroopa Keskpanga kurssi.

2.6. Operatsioonirisk

Mõiste

Operatsioonirisk on risk saada kahju sisemiste protsesside, inimeste tegevuse või süsteemide ebaadekvaatsusest või mittetoimimisest oodatud viisil (nt IT süsteemide rikked, vead, pettus, muud sisekontrolli puudused) või välistest sündmustest (loodusõnnetused, kuriteod jne). Mõiste hõlmab seadustele vastavust, õiguslikku ja finantsaruandlust, infoturvet, turva- ja projektiriski, kuid ei hõlma strateegilist ja maineriski.

Riskijuhtimine

Operatsioonirisk on omane kogu SEB Panga Grupi äritegevusele ja vastutus operatsiooniriskide juhtimise eest lasub kogu panga kõikidel juhtidel. SEB Panga Grupi eesmärk on säilitada tugev riskikultuur madala operatsiooniriski ja kahjude tasemega tõhusa sisekontrollikeskkonna kaudu, kindlustades riskimaandusvahendite ja -protsesside struktuurse ja järjepideva kasutamise.

Kõiki uusi või muudetud tooteid, protsesse ja/või süsteeme ning ka ümberkorraldusi hinnatakse grupiülese uute toote kinnitamise protsessiga (UTHP). Eesmärk on tuvastada võimalikud operatsiooniriskid ja kindlustada ennetavate meetmete rakendamine, et kaitsta SEB Panga Gruppi tahtmatu riskivõtmise eest, mida organisatsioon ei suuda koheselt hallata.

Kõik äriüksused, kelle tegevuses sisaldub märkimisväärne risk, viivad regulaarselt läbi riski ja kontrolli enesehindamist (RCSA) vastavalt grupiülesele metoodikale. Hindamised on mõeldud oluliste operatsiooniriskide tuvastamiseks ja maandamiseks SEB Panga Grupi erinevates äri- ja tugiprotsessides. Organisatsiooni kõik äriüksused on kohustatud selles igakülgsele osalema. RCSA raamistikku kasutatakse SEB Panga Grupi operatsiooniriski profiili analüüsimiseks ja kõrge tulemuslikkuse ja tulemuste saavutamisele kaasaaitamiseks.

SEB Panga Grupp kindlustab, et organisatsioon on valmis reageerima ja toimima olulise teenuste katkemise ajal, tehes selleks kindlaks kriitilise tähtsusega tegevused ning säilitades uuendatud ja kontrollitud talitluspidevuse plaanid grupiüleises süsteemis.

Kõik töötajad on kohustatud riski sisaldavatest sündmustest järgmisele tasandile teatama ja need registreerima nii, et riske oleks võimalik nõuetekohaselt kindlaks teha, hinnata, jälgida, maandada ja nendest aru anda. SEB Panga Grupp kasutab grupiülest IT rakendust riske sisaldavate sündmuste ja muude operatsiooniriski andmete registreerimiseks ja analüüsimiseks.

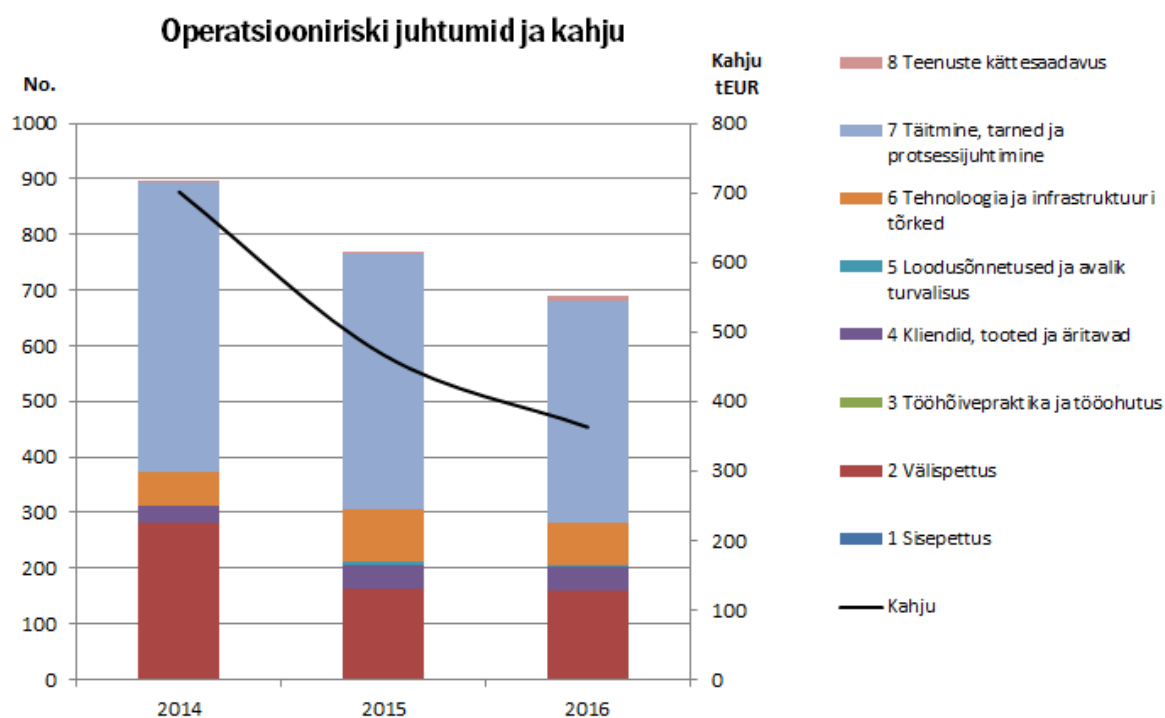
SEB Panga Grupp viib regulaarselt läbi koolitusi olulistes valdkondades, sh infoturvet, pettuste ennetamine, rahapesuvastane võitlus, tunne oma klienti kord ja SEB ärietika koodeks. SEB Panga Grupil on ka ametlik rikkumistest teatamise kord, mis julgustab töötajaid teatama rikkumistest ja ebaetilise või ebaseaduslikust käitumisest.

<p>Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only   Initsiaalid/initials <u>   G.O   </u>   Kuupäev/date <u>   09.03.2017   </u>   PricewaterhouseCoopers, Tallinn</p>

SEB Panga Grupi operatsiooniriskide mõõtmise ja neist teatamise eest vastutab riskiosakond. Riskitaset analüüsitakse ning vastav aruanne esitatakse igakuiselt APJK-le ning kvartaalselt juhatusele ja nõukogule. 2016. aastal moodustasid operatsiooniriskist tulenevad kahjud kokku 363 000 eurot (2015. aastal 467 000 eurot).

Riski mõõtmine

SEB Panga Grupp kasutab operatsiooniriski kapitalinõude arvutamisel operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudelitel põhinevat meetodit (AMA). 2016. aasta lõpus moodustas operatsiooniriski kapitalinõue 9,6 miljonit eurot (2015: 10,8 miljonit eurot).

2.7. Finantsvarade ja kohustuste õiglane väärtus (miljonites eurodes)

A) Finantsvarad, mida mõõdetakse õiglases väärtuses

	31.12.16				31.12.15			
	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Kokku	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Kokku
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande								
Kauplemiseks hoitavad finantsvarad	0.0	23.3	0.0	23.3	0.1	28.3	0.0	28.4
Aksiad	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1
Tuletisväärtpaberid	0.0	23.3	0.0	23.3	0.0	28.3	0.0	28.3
Soetamisel määratletud õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaberid								
Võlakirjad	86.7	0.0	0.0	86.7	0.0	0.0	0.0	0.0
Võlakirjad	86.7	0.0	0.0	86.7	0.0	0.0	0.0	0.0
Müügiootel finantsvarad	6.9	0.0	2.4	9.3	6.1	0.0	12.2	18.3
Investeeringuväärtpaberid - aksiad	6.9	0.0	2.4	9.3	6.1	0.0	12.2	18.3
KOKKU VARAD	93.6	23.3	2.4	119.3	6.2	28.3	12.2	46.7
Finantskohustused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande								
Finantskohustused kauplemiseks	0.0	23.6	0.0	23.6	0.0	28.7	0.0	28.7
KOKKU KOHUSTUSED	0.0	23.6	0.0	23.6	0.1	28.7	0.0	28.7

2015. aastal teavitas Visa Inc kavatsusest omandada Visa Europe (liikmetele kuuluv organisatsioon), et luua ühtne ülemaailmne Visa ettevõtte. Tehing kiideti heaks Euroopa Komisjoni poolt 3. juunil 2016. Tehing hõlmab kombinatsiooni rahaliselt makstavast tasust ja aktsiatest. SEB Pank oli Visa Europe põhiliige.

Tehingu käigus ostis VISA Inc liikmespankadelt nende osaluse Visa Europe juures. Vastavalt tehingu tingimustele said müüjad hüvitisena proportsionaalse rahalise väljamakse ja Visa Inc aktsiad. Tehing realiseerus juunis 2016. AS SEB Pank ühekordne tulu moodustus koondsummas 16,3 miljonit eurot. VISA Inc moodustab nüüdsest globaalse kaardiorganisatsiooni, mis jätkab oma liikmete ja nende klientide teenindamist eesmärgiga pakkuda endisest efektiivsemat ja kaasaegsemat teenust kogu maailmas.

Börsiväliste tuletisinstrumentide väärtuses sisalduva vastaspoole krediidiriski korrigeerimine

Muudatus tähendab vastaspoole krediidiriski korrigeerimist (Credit Value Adjustment, CVA). Korrigeerimine on asjakohane börsiväliste tuletisinstrumentide puhul, mille positiivne väärtus on liigitatud õiglase väärtuse hierarhias tasemesse 2 ja 3, kus krediidirisk hinnamudelites tavaliselt ei kajastu. CVA mõjuga seotud muutused summas +0,3 miljonit eurot on kajastatud 2016.a. kasumiaruandes neto finantstuluna, (2015: -0,2 miljonit eurot).

Debit Value Adjustment, (DVA) rakendatakse tuletisinstrumentide puhul, millel on negatiivne väärtus. Finantskohustuste väärtuses sisalduva oma krediidiriski korrigeerimine kajastatakse õiglases väärtuses et peegeldada AS-i SEB Pank enda krediidikvaliteeti (DVA), kui seda ei ole turuhindadesse või hindamismudelite sisenditesse kaasatud. Väärtuse korrigeerimine on asjakohane väärtushierarhia 2. ja 3. taseme tuletisinstrumentide

puhul. DVA mõjuga seotud muutused summas -0,1 miljonit eurot on kajastatud 2016.a. kasumiaruandes neto finantstuluna, (2015: +0,1 miljonit eurot).

IFRS 13-s määratakse kindlaks õiglase väärtuse hindamistehnikate hierarhia, mis põhineb sellel, kas hindamistehnika sisendid on jälgitavad või mitte. Jälgitavad sisendid kajastavad sõltumatutest allikatest saadud turuandmeid; mittejälgitavad sisendid kajastavad grupi oletusi turu kohta. Nende kahte liiki sisendite alusel on loodud järgmine õiglase väärtuse mõõtmise hierarhia:

1. tase – (korrigeerimata) noteeritud hinnad identsetele varadele või kohustistele aktiivsetel turgudel. See tase hõlmab noteeritud aktsiatega seotud väärtapabereid ja võlainstrumente börsidel, aga ka turuosaliste poolt noteeritud instrumente.

2. tase – muud sisendid kui 1. tasemel sisalduvad noteeritud hinnad ja mis on vara või kohustise osas jälgitavad kas otse (s.t hindadena) või kaudselt (s.t on tuletatud hindadest). Sisendparameetrite (nt eurovõlakirjade intressikõver või vastaspoole krediidirisk) allikad on Bloomberg ja Reuters. Valuuta- ja intressiderivatiivide hindamise põhimõtted on kirjeldatud punkti 1.6.2. alapunktis “Tuletisväärtapaberid”.

3. tase – vara või kohustise sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid). See tase hõlmab aktsiainvesteeringuid ja võlainstrumente, millel on suures ulatuses mittejälgitavaid osasid.

Taseme 3 kirjete võrdlus

	Müügiototel finantsvarad	
	Investeeringis- väärtapaberid - aktsiad	Kokku
1. jaanuaril 2015	0.1	0.1
Muud koondtulud	12.1	12.1
31. detsembril 2015	12.2	12.2
Varade/kohustuste realiseerumata kasum/kahjum seisuga 31.12.15	0.0	0.0
1. jaanuaril 2016	12.2	12.2
Muud koondtulud	-11.9	-11.9
Ostud	2.2	2.2
Arveldused	-0.1	-0.1
31. detsembril 2016	2.4	2.4
Varade/kohustuste realiseerumata kasum/kahjum seisuga 31.12.16	0.0	0.0

B) Finantsvarad, mida ei mõõdeta õiglases väärtuses

	31.12.16		31.12.15	
	Bilansiline väärtus	Õiglase väärtus, Tase 3	Bilansiline väärtus	Õiglase väärtus, Tase 3
VARAD				
Nõuded krediitiasutustele	983.3	983.3	392.5	392.5
Nõuded klientidele	4 337.5	4 248.7	4 096.3	3 960.9
<i>Laenud ettevõtetele</i>	2 169.6	2 172.5	2 077.0	2 079.5
<i>Laenud kodumajapidamistele</i>	2 167.9	2 076.2	2 019.3	1 881.4
Muu vara	30.1	30.1	29.0	29.0
VARAD KOKKU	5 350.9	5 262.1	4 517.8	4 382.4
KOHUSTUSED				
Võlgnevus krediitiasutustele	992.4	989.2	888.6	888.2
Võlgnevus klientidele	3 687.0	3 689.3	3 316.1	3 318.4
<i>Võlgnevused juriidilistele isikutele</i>	2 113.8	2 116.3	1 884.8	1 886.9
<i>Võlgnevused kodumajapidamistele</i>	1 573.2	1 573.0	1 431.3	1 431.5
Muud finantskohustused	86.5	86.5	67.7	67.7
Allutatud kohustused	0.0	0.0	0.0	0.0
KOHUSTUSED KOKKU	4 765.9	4 765.0	4 272.4	4 274.3

AS SEB Pank hindab nende finantsvarade ja -kohustuste õiglast väärtust, mis kontserni finantsseisundi aruandes ei ole kajastatud nende õiglases väärtuses. Kõik finantsvarad, mida ei mõõdeta õiglases väärtuses, on kirjeldatud õiglase väärtuse hierarhia tasemes 3, kuna on kasutatud mittemõõdetavaid sisendeid.

Ujuvintressidega laenude ja fikseeritud intressiga laenude õiglase väärtuse arvutamisel diskonteeritakse tuleviku rahavood turuintressikõvera alusel, millele on lisatud uutele laenudele rakendatavad marginaalid. Sarnaselt diskonteeritakse ka fikseeritud intressimääraga deposiite ning ujuva ja fikseeritud intressimääraga võlgnevusi krediitiasutustele.

Bilansipäeva seisuga oli klientide laenude ja nõuete õiglase väärtus 2.05% madalam (31.12.2015: 3.31% madalam) kui bilansiline väärtus. Krediitiasutustele võlgnevuse õiglase väärtus oli 0.33% madalam (31.12.2015: 0.04% madalam) kui bilansiline väärtus. Kliendideposiitide õiglase väärtus oli 0.06% kõrgem (31.12.2015: 0.07% kõrgem) kui bilansiline väärtus.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials G. O
 Kuupäev/date 09.03.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

2.8. Kapitalinõuded

SEB Panga Grupi omavahendid summas 945,0 miljonit eurot (2015: 904,5 miljonit eurot) koosnevad:

1. Esimese taseme omavahenditest (Tier 1 kapital) 945,0 miljonit eurot (2015: 904,5 miljonit eurot);
2. Teise taseme omavahenditest (Tier 2 kapital) 0,0 miljonit eurot (2015: 0,0 miljonit eurot).

Grupi Tier 1 kapital koosneb esimese taseme põhiomavahendite (Common Equity Tier 1) (CET 1) summast, mis sisaldab järgmisi elemente: CET 1 aktsepteeritavad kapitaliinstrumendid, ametlikult kinnitatud jaotamata kasum, muu akumuleeritud koondkasum, muud reservid ja korrigeerimised.

Järelevalveasutuse nõuete kohaselt peab iga pank või pangagrupp säilitama (a) minimaalse normatiivkapitali taseme: neto omakapital peab olema üle 5 miljoni euro ja (b) kogu normatiivkapitali suhe riskiga kaalutud varadesse peab olema vähemalt 8% või rohkem, Tier 1 kapitali suhe 6% ning CET 1 kapitali suhe 4,5%.

Lisaks nõuab järelevalveasutus CET 1 kapitali konserveerimise puhvrit 2,5% ja süsteemse riski puhvrit 3%, vastutsüklilist kapitalipuhvrit (arvutatakse eraldi).

Vastavalt investeerimisfondide seadusele on kohustusliku pensionifondi valitseja (AS SEB Varahaldus) aktsiakapitali miinimumnõue kolm miljonit eurot.

SEB Panga Grupp on kooskõlas kõikide kapitali nõuetega. SEB Panga Grupis on olemas kehtestatud strateegiad ning neile vastavad protseduurid, et säilitada jätkuvalt adekvaatset omavahendite taset, lähtudes krediitiasutuse võetud riskide tasemest.

Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsess

Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsess (ICAAP) on osa SEB Grupi ICAAP'ist. SEB's on ICAAP pidev tööprotsess. Enne iga-aastast raporteerimist Rootsi ja kohalikele finantsinspeksioonidele algab senisest kontsentreeritum ICAAP'i projekt. Iga-aastane protsess algab harilikult 4. kvartalis, ning lõpeb järgneva aasta 1. kvartali jooksul. Iga-aastane ICAAP'i planeerimine sisaldab endas SEB Group Financial Management'ile informatsiooni edastamise sisu ja tähtaegu. Harilikult iga aasta jaanuari lõpuks esitab vastutav isik, kelleks on *Treasury* juht, Group financial Management'ile esimese mustandi ICAAP dokumendist. Veebruari lõpuks esitatakse lõplik versioon, mis sisaldab täiendusi vastavalt Group Financial Managementi poolt esitatud soovitudele.

ICAAP'i protsess kinnitatakse AS SEB Pank juhatuse ja nõukogu poolt. ICAAP vaadatakse üle iga-aastaselt. ICAAP'i raamistik seatakse *Treasury* juhi poolt koostöös SEB Group Financial Management'iga. Kõik muudatused, mis on kooskõlastatud ka Group Financial Management'iga esitatakse *Treasury* juhi poolt, ning kinnitatakse SEB Panga juhatuse ja nõukogu poolt.

SEB Group Financial Management ja SEB Group Risk Control keskenduvad metodoloogiale, mille kohaselt *Treasury* keskendub protsessile, monitooringule, aruandlusele ja Eesti regulatsioonidega vastavuses olekule.

2.9. Sisekontrollisüsteem

Sisekontrollisüsteem on juhtimisvahend, mis hõlmab kogu SEB Pank Grupi tegevusi ja on nii panga kui kogu Grupi sisemiste protsesside lahutamatu osa. Sisekontrollisüsteemi loomise ja toimimise eest vastutab juhatus; kontrolli vajadus ja maht määratakse kindlaks kaasnevate riskide ulatuse ja iseloomu järgi.

Panga nõukogu teostab järelevalvet panga ja kogu Grupi tegevuste üle, kehtestades üldised riskijuhtimise põhimõtted.

Ärieesmärkide saavutamiseks kehtestab panga juhatus vastavalt põhikirjast tulenevatele nõuetele vajalikud tegevuskavad, mis muuhulgas sätestavad pädevused ja vastutuse ulatuse, tegevusi reguleerivad sise-eeskirjad, raamatupidamise reeglid ning tegevusaruannete koostamise ja esitamise korra.

2.10. Kontrollfunktsioonid

Grupil on kolm äritegevusest sõltumatut kontrollfunktsiooni: riskikontroll, *Compliance* (vastavuskontroll) ja siseaudit.

Grupi riskikontrolli funktsiooni vastutus on tagada, et riskid oleksid tuvastatud ja analüüsitud, mõõta Grupi üksuste poolt võetud riske, nende üle järele valvata ja neist aru anda (vt lähemalt p. 2.1-2.8). Riskikontrolli funktsiooni täidab riskiosakond, kes allub panga juhatuse liikmele – krediidi- ja riski valdkonna juhile. Riskikontrolli funktsioon annab regulaarselt otse aru ka nõukogule, nõukogu riskikomiteele, juhatusele ja aktive-passivate juhtimise komiteele (APJK) riskide kohta millised võisid mõjutada Grupi finantsseisundit või protsesse.

Compliance'i funktsioon on SEB Pank Grupis globaalne ja sõltumatu äriorganisatsioonist. Selle ülesandeks on *compliance*-alaste riskide maandamine, nõuetele vastavuse kvaliteedi tagamine, *compliance*-alaste küsimuste juhtimine ja edendamine. *Compliance*'i osakond, mis allub otse juhatuse esimehele, toetab äri ja juhtimist, tagades SEB Pank Grupi äritegevuse läbiviimise vastavalt kehtivatele nõuetele. Ühiseid huve puudutavates küsimustes teeb *compliance*'i osakond koostööd õigusdivisjoni, siseauditi, riskikontrolli ja turbekeskusega. *Compliance*'i funktsiooni vastutusvaldkonnad on seotud klientide kaitse, turukäitumise, rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise, järelevalvesüsteemide ja kontrollidega. Olulise tähtsusega on seejuures SEB Pank Grupi huvide konfliktide haldamise eeskiri, eetikapoliitika, turukuritarvituse keelamise eeskiri, rahapesu tõkestamise eeskiri ja ärietiika koodeks.

Siseauditi osakond on nõukogu poolt loodud sõltumatu kindlustandev funktsioon. Siseauditi osakond allub nõukogule, raporteerides viimasele läbi auditi ja vastavuskontrolli komitee. Auditi ja vastavuskontrolli komitee koordineerib siseauditi ja vastavuskontrolli tegevust lähtudes SEB Grupi ärieesmärkidest ja üldisest riskihinnangust. Siseaudit moodustab SEB Grupi siseauditist lahutamatu osa ning funktsionaalselt raporteerib siseauditi juhataja SEB Grupi siseauditi juhatajale.

Siseauditi eesmärgiks on anda nõukogule ning auditi ja vastavuskontrolli komiteele usaldusväärset ja objektiivset tagasisidet kontrollide, riskijuhtimise ja valitsemisprotsesside tõhususe üle, maandades olemasolevaid ja tekkivaid riske ning edendades seeläbi kvaliteetset kontrollikultuuri SEB Pank Grupis.

Lisad 3 - 34 AS SEB Pank konsolideeritud finantsaruannetele

(miljonites eurodes)

3. Intressitulu ja muud sarnased tulud

	2016	2015
Laenudelt ja deposiitidelt	76.7	77.2
Liising	13.3	13.7
Deposiitidelt teistes pankades	1.7	0.0
Fikseeritud tulumääraga väärtpaperitelt	0.2	0.6
	91.9	91.5

4. Intressikulu ja muud sarnased kulud

	2016	2015
Teiste pankade vahenditele	-0.5	-4.1
Tähtajalistele ja muudele hoiustele	-1.3	-1.9
Nõudmiseni hoiustele	-1.7	-3.3
Keskpanga ja krediidasutuste kontodelt	-2.9	-0.9
Muud	-2.6	-2.6
	-9.0	-12.8

5. Komisjoni- ja teenustasutulu

	2016	2015
Pangakaartide teenustelt	22.2	24.7
Väärtpaperiturutehingutelt *	10.8	11.0
Ülekandetasud	5.0	5.4
Krediidilepingud **	4.0	4.9
Kindlustuse vahendustasud	3.6	3.2
Muud arveldustasud	6.0	4.5
Tulud liisinglepingutelt (täisteenus)	0.7	0.8
Elektrooniliste kanalite tulu	1.5	1.5
Sularaha käsitlemise tulu	0.6	0.8
Tooraine futuuride vahendustasu	0.3	0.4
Muudelt teenustelt	5.3	5.3
	60.0	62.5

* Väärtpaperiturutehingute all on näidatud valitsemistasud investeerimisfondidelt ja väärtpaperiportfellidelt, väärtpaperihalduse tasud, nõustamistasud ja muud väärtpaperitehingutega seotud teenused.

** Krediidilepingute all on mõeldud klientidega sõlmitud laenu-, liisingu-, akrediitvi- ja garantiilepinguid, millede tasud on lühiajalised ja ei ole intressitulud, kuid on administratiivset laadi või krediidilepingute reorganiseerimise jaoks.

6. Komisjoni- ja teenustasukulu

	2016	2015
Pangakaartide teenustele	-10.1	-11.4
Inkassatsioonitasud	-1.1	-1.3
Kulud liisinglepingutelt (täisteenus)	-0.7	-0.8
Väärtpaberiturutehingutele	-1.6	-1.7
Ülekandetasud	-1.1	-1.2
Muudele teenustele	-1.0	-0.9
	-15.6	-17.3

7. Netotulu valuutatehingutelt

	2016	2015
Kasum (kahjum) tehingutelt	5.0	11.4
Välisvaluuta kursimuutus	-0.3	-6.4
	4.7	5.0

8. Netotulu õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavalt finantsvaradelt

	2016	2015
Tulu (kulu) kauplemistegevusest	0.3	0.3
Kasum (kahjum) võlakirjadelt	0.3	0.3
Tuletisväärtpaberid	0.5	0.7
Väärtpaberiderivatiivid	0.1	0.3
Intressiderivatiivid	0.4	0.4
	0.8	1.0

Vastavad varad on esitatud lisades 16 ja 31.

9. Muud tegevustulud

	2016	2015
Tulu vara müügist	0.1	0.5
Renditulu	0.5	0.4
Viivised, trahvid, hüvitised	0.1	0.0
Muu tulu	0.5	0.7
	1.2	1.6

10. Personalikulud

	2016	2015
Personalikulud*	-27.8	-26.4
Sotsiaalkindlustuse kulu**	-8.9	-8.5
Muud personalikulud (värbamine, koolitus)	-1.7	-1.7
	-38.4	-36.6

* Pikaajaliste motivatsiooniprogrammidega seotud kulud on kajastatud personalikuludes 2016. aastal kogusummas 0.6 milj. EUR (2015 0.5 milj. EUR). Nendeks programmideks on tulemusaktsiate programm, töötajate aktsiaoptsioonide ja aktsiatekogumise programm (Lisa 1.18).

** Sotsiaalmaks sisaldab ka sissemaksid riigi pensionifondi. Kontsernil puudub juriidiline või faktiline eksisteeriv kohustus teha sotsiaalmaksule lisanduvalt pensioni- või muid sarnaseid makseid.

11. Muud tegevuskulud

	2016	2015
Ruumide rent	-9.4	-6.9
Kulud ruumidele (kommunaalkulud)	-2.3	-2.1
Infotehnoloogiaalased kulud	-1.9	-2.9
Reklaam ja turundus	-1.7	-1.7
Muud administratiivkulud	-2.4	-1.4
Infopäringud	-0.9	-0.9
Konsultatsioonid	0	-0.5
Muud tegevuskulud	-0.9	-0.7
	-19.5	-17.1

12. Laenukahjumid

2016	Krediidi- asutused	Ettevõtted	Eluaseme- laenu	Muud eraisiku- laenu	Nõude- õiguse	
					saadud vara	KOKKU
Laenukahjumid	0.0	-0.1	0.9	0.5	0.0	1.3
aruandeperioodi laenukahjumid (lisa 15)	0.0	-3.1	0.0	0.0	0.0	-3.1
laekunud mahakantud laenudelt (lisa 15)	0.0	1.2	0.3	0.5	0.0	2.0
eelmiste perioodide laenukahjumite vähendamine (lisa 15)	0.0	1.8	0.6	0.0	0.0	2.4
Bilansiväliste kohustuste laenukahjum	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1
	0.0	0.0	0.9	0.5	0.0	1.4

2015	Krediidi- asutused	Ettevõtted	Eluaseme- laenu	Muud eraisiku- laenu	Nõude- õiguse	
					saadud vara	KOKKU
Laenukahjumid	0.0	0.7	3.2	0.1	0.0	4.0
aruandeperioodi laenukahjumid (lisa 15)	0.0	-3.2	0.0	-0.1	0.0	-3.3
laekunud mahakantud laenudelt (lisa 15)	0.0	0.7	0.1	0.1	0.0	0.9
eelmiste perioodide laenukahjumite vähendamine (lisa 15)	0.0	3.2	3.1	0.1	0.0	6.4
Bilansiväliste kohustuste laenukahjum	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	-0.1
	0.0	0.6	3.2	0.1	0.0	3.9

13. Nõuded keskpangale

	31.12.16	31.12.15
Nõudmiseni hoiused	250.9	615.0
s.h. -kohustusliku reservi nõue	40.9	37.0
-nõudmiseni hoiused, raha ekvivalendid	210.0	578.0
	250.9	615.0

Kohustusliku reservi deposiidid on kasutatavad Grupi igapäevases äritegevuses. Kohustuslik reserv kannab intressi -0,4%. 2016. aastal olid intressikulud summas -0.8 tuhat eurot (2015 olid intressikulud -0.1 tuhat eurot).

14. Nõuded krediitiasutustele

	31.12.16	31.12.15
Nõudmiseni hoiused*	924.7	389.8
Tähtajalised hoiused	50.7	0.6
Muud nõuded*	7.8	2.1
Kogunenud saadav intress	0.1	0
	983.3	392.5
* Raha ekvivalendid.	932.5	391.9
Nõuded EU-s registreeritud krediitiasutustele (v.a. Eesti)	964.5	381.1
Nõuded Eestis registreeritud krediitiasutustele	0.2	0.8
Nõuded muudes riikides registreeritud krediitiasutustele	18.6	10.6
	983.3	392.5

Kõik nõuded krediitiasutustele on 10 või kõrgemast riskiklassist.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials G. O
 Kuupäev/date 09.03.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

15. Nõuded klientidele

	31.12.16	31.12.15
Laenud ettevõtetele	2 123.4	2 008.0
Avalik sektor	112.7	134.1
Eluasemelaenud	1 833.4	1 695.2
Muud eraisikulaenud	268.0	259.0
	4 337.5	4 096.3
Nõuded EU-s registreeritud klientidele (v.a. Eesti)	20.7	20.4
Nõuded Eestis registreeritud klientidele	4 314.6	4 074.3
Nõuded muudes riikides registreeritud klientidele	2.2	1.6
	4 337.5	4 096.3

Nõuded klientidele majandusharude lõikes on esitatud Lisas 2 "Riskipoliitika ja -juhtimine", lk. 63.

Nõuded klientidele valutatade lõikes on esitatud Lisas 2, lk. 59.

Nõuded klientidele tähtaegade lõikes on esitatud intressi muutumise tähtaja lõikes lk. 61.

Tähtajaks tasumata nõuded ja laenud klientidele on esitatud Lisas 2, lk. 55.

Varade ja kohustuste jaotumine riikide lõikes on esitatud Lisas 2, lk. 62.

Nõuded klientidele järelejäänud tähtaegade lõikes

	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	5-10 aastat	Üle 10 aasta	Kokku
31.12.16	244.4	685.6	1 939.2	524.6	943.7	4 337.5
31.12.15	244.1	635.1	1 835.4	513.2	868.5	4 096.3

Kapitalirendi neto- ja brutoinvesteeringud

	31.12.16	31.12.15
Brutoinvesteering	541.4	495.1
kuni 1 aasta	176.2	154.9
1 - 5 aastat	356.2	330.6
üle 5 aasta	9	9.6
Teenimata finantsvalu (-)	-20.1	-20.7
Netoinvesteering*	521.3	474.4
kuni 1 aasta	167.9	146
1 - 5 aastat	344.7	319.1
üle 5 aasta	8.7	9.3

* Netoinvesteeringud kapitalirendi osas kajastuvad ülal ridadel: Liisingud ettevõtetele, Avalik sektor, Eluasemelaenud, Muud eraisikulaenud.

	31.12.16	31.12.15
Netoinvesteering intressimäärade lõikes	521.3	474.4
<= 5%	519.2	471.2
5-10%	2.1	3.2
Netoinvesteering alusvaluutade lõikes	521.3	474.4
EUR	521.3	474.4

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials G. O
 Kuupäev/date 09.03.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Laenude ja nõuete allahindlus

	Krediidi- asutused	Ettevõtted	Eluaseme- laenud	Muud	KOKKU
				eraisiku- laenud	
2016					
Perioodi alguses (1. jaanuaril)	0.0	16.3	10.5	2.2	29.0
Aruandeperioodi allahindlused (lisa 12)	0.0	3.1	0.0	0.0	3.1
Eelmiste perioodide allahindluste vähendamine (lisa 12)	0.0	-1.8	-0.6	0.0	-2.4
Mahakantud laenud	0.0	-2.4	-2.3	-0.4	-5.1
Perioodi lõpus (31. detsembril)	0.0	15.2	7.6	1.8	24.6
Laekunud mahakantud laenudelt (lisa 12)	0.0	-1.2	-0.3	-0.5	-2.0

	Krediidi- asutused	Ettevõtted	Eluaseme- laenud	Muud	KOKKU
				eraisiku- laenud	
2015					
Perioodi alguses (1. jaanuaril)	0.0	27.1	14.7	2.6	44.4
Aruandeperioodi allahindlused (lisa 12)	0.0	3.2	0.0	0.1	3.3
Eelmiste perioodide allahindluste vähendamine (lisa 12)	0.0	-3.2	-3.1	-0.1	-6.4
Mahakantud laenud	0.0	-10.8	-1.1	-0.4	-12.3
Perioodi lõpus (31. detsembril)	0.0	16.3	10.5	2.2	29.0
Laekunud mahakantud laenudelt (lisa 12)	0.0	-0.7	-0.1	-0.1	-0.9

16. Finantsinvesteeringud

	31.12.16	31.12.15
Kauplemise eesmärgil soetatud varad	23.4	28.3
Tuletisväärtpaberid (lisa 31)	23.4	28.3
Soetamisel määratletud õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaberid	86.7	0.0
Võlakirjad (kõik S&P reitinguga AA)	86.7	0.0
Müügiootel väärtpaberid	9.3	18.3
Aksiad ja fondiosakud*	9.3	18.3
Kokku	119.4	46.6
EU-s registreeritud ettevõtjate väärtpaberid (v.a. Eesti)	88.2	13.8
Eestis registreeritud ettevõtjate väärtpaberid	28.8	32.8
Muudes riikides registreeritud ettevõtjate väärtpaberid	2.4	0.0
	119.4	46.6

Üldiselt on finantsinstrumendid ümber hinnatud õiglasesse väärtusesse aktiivse turu noteeringute alusel.

* Sisaldab osalusi nendes pensionifondides, mida valitseb AS SEB Varahaldus koguväärtuses 6.9 miljonit eurot (2015.a. 6.0 miljonit eurot), see on osalus (1-2 % konkreetsest valitsetavast fondist), mis on nõutav vastavalt Investeeringufondide seadusele.

Finantsinvesteeringute liikumise aruanne

	Kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid	Tuletis- väärtpaberid (lisa 31)	määratletud õiglas väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajasatavad	Müügi- ootel väärt- paberid	KOKKU
Perioodi alguses (31.12.14)	0.0	28.7	102.2	5.2	136.1
Soetused	578.5	0.0	0.0	1.0	579.5
Müügid ja lunastamised	-578.5	0.0	-101.2	0.0	-679.7
Väärtuse muutused	0.0	-1.1	-1.0	12.1	10.0
Valuutakursi muutused	0.0	0.7	0.0	0.0	0.7
Perioodi lõpus (31.12.15)	0.0	28.3	0.0	18.3	46.6
Perioodi alguses (31.12.15)	0.0	28.3	0.0	18.3	46.6
Soetused	655.5	0.0	85.7	2.9	744.1
Müügid ja lunastamised	-655.5	0.0	-1.8	0.0	-657.3
Väärtuse muutused	0.0	-1.3	1.3	-11.9	-11.9
Valuutakursi muutused	0.0	-3.6	1.5	0.0	-2.1
Perioodi lõpus (31.12.16)	0.0	23.4	86.7	9.3	119.4

17. Muud finantsvarad

	31.12.16	31.12.15
Klientide arveldused	13.9	17.0
Muud arveldused	4.4	7.3
	18.3	24.3

18. Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised

	31.12.16	31.12.15
Maksude ettemaksed	1.2	0.8
Viitnõuded ja ettemakstud kulud	10.6	3.9
	11.8	4.7

19. Investeeringud sidusettevõtjatesse**Sidusettevõtjatesse tehtud investeeringute liikumise aruanne**

	Perioodi alguses	Müügid ja lunastamised	Kapitaliosaluse meetodil arvestatud kasum	Makstud dividendid	Perioodi lõpus
2016	0.8	0.0	0.0	0.0	0.8
2015	0.8	0.0	0.0	0.0	0.8

Sidusettevõtjad

	Nimiväärtus	Varad	Kohustused	Tulud	Panga osa arvestatud kasumis/-kahjumis	Bilansi-line väärtus	Osalus, %
2016							
AS Sertifitseerimis keskus	nimi-väärtuseta	5.1	1.9	4.4	0.0	0.8	25.00%
Kokku		5.1	1.9	4.4	0.0	0.8	
2015							
AS Sertifitseerimis keskus	nimi-väärtuseta	3.9	0.7	4.2	0.1	0.8	25.00%
Tieto Estonia Services OÜ	1278 EUR	1.0	0.8	1.3	0.0	0.0	20.00%
Kokku		4.9	1.5	5.5	0.1	0.8	

Sidusettevõtjate ja tütarettevõtjate soetused, müügid ja ühendamised**Soetused**

Soetusi 2016. ja 2015. aastal ei olnud.

Müügid

31.05.2016 müüdi sidusettevõtja Tieto Estonia Services OÜ (20% osakutest omas AS SEB Pank).

20. Immateriaalne põhivara

Perioodi alguses (01.01.15)	
Soetusmaksumus	7.4
Kogunenud amortisatsioon	-6.3
Jääkmaksumus	1.1
Perioodi alguse jääkmaksumus	
Soetatud	2.5
Müüdüd vara soetusmaksumuses	-1.2
Amortisatsioonikulu	-0.5
Perioodi lõpus jääkmaksumus	1.9
Perioodi lõpus (31.12.15)	
Soetusmaksumus	8.2
Kogunenud amortisatsioon	-6.3
Jääkmaksumus	1.9
Perioodi alguses (01.01.16)	
Soetusmaksumus	8.2
Kogunenud amortisatsioon	-6.3
Jääkmaksumus	1.9
Perioodi alguse jääkmaksumus	
Soetatud	1.9
Amortisatsioonikulu	1.6
	-0.6
Perioodi lõpus jääkmaksumus	2.9
Perioodi lõpus (31.12.16)	
Soetusmaksumus	8.5
Kogunenud amortisatsioon	-5.6
Jääkmaksumus	2.9

21. Materiaalne põhivara

	Ehitised	Muu vara	Kokku
Perioodi alguses (01.01.15)			
Soetusmaksumus	5.7	23.9	29.6
Kogunenud amortisatsioon	-2.6	-16.8	-19.4
Jääkmaksumus	3.1	7.1	10.2
Perioodi alguse jääkmaksumus	3.1	7.1	10.2
Soetatud	0.6	3.4	4.0
Mahakantud (jäakväärtus)	0.0	-0.2	-0.2
Amortisatsioonikulu	-0.6	-2.6	-3.2
Ümberklassifitseerimine	0.0	-1.5	-1.5
Perioodi lõpus jääkmaksumus	3.1	6.2	9.3
Perioodi lõpus (31.12.15)			
Soetusmaksumus	6.2	23.5	29.7
Kogunenud amortisatsioon	-3.1	-17.3	-20.4
Jääkmaksumus	3.1	6.2	9.3
Perioodi alguse jääkmaksumus	3.1	6.2	9.3
Soetatud	0.3	4.2	4.5
Mahakantud (jäakväärtus)	-0.2	-0.2	-0.4
Amortisatsiooni kulu	-0.6	-2.3	-2.9
Ümberklassifitseerimine	0.0	-1.7	-1.7
Perioodi lõpus jääkmaksumus	2.6	6.2	8.8
Perioodi lõpus (31.12.16)			
Soetusmaksumus	5.9	23.6	29.5
Kogunenud amortisatsioon	-3.3	-17.4	-20.7
Jääkmaksumus	2.6	6.2	8.8

22. Võlgnevus krediidasutustele

	31.12.16	31.12.15
Nõudmiseni hoised	73.2	87.6
Tähtajalised hoised ja laenud (järelejäänud tähtajaga kuni 1 a.)	1.5	1.5
Tähtajalised hoised ja laenud (järelejäänud tähtajaga üle 1 a.)	917.8	799.4
Kogunenud makstav intress krediidasutustele	-0.1	0.1
	992.4	888.6
	31.12.16	31.12.15
Võlgnevused EU-s registreeritud krediidasutustele (v.a. Eesti)	942.9	879.8
Võlgnevused Eestis registreeritud krediidasutustele	47.3	7.7
Võlgnevused muudes riikides registreeritud krediidasutustele	2.2	1.1
	992.4	888.6

916,0 miljonit eurot seisuga 31.12.2016 ja 798,2 miljonit eurot seisuga 31.12.2015 olid grupi kohustused emapangale Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) (lisa 33).

23. Võlgnevus klientidele

	31.12.16	31.12.15
Nõudmiseni hoised	3 313.3	2 961.2
Tähtajalised ja muud säästuhoiused	338.3	298.1
Investeeringuhoiused (väärtipaberindeksiga seotud)	16.1	34.6
Laenufondid	18.6	21.8
Kogunenud makstav intress klientidele	0.7	0.4
	3 687.0	3 316.1
Mitteresidendid	329.5	340.7
Residendid	3 357.5	2 975.4
	3 687.0	3 316.1
Võlgnevused klientidele kliendiliikide lõikes		
Võlgnevused juriidilistele isikutele	1 796.4	1 616.4
Võlgnevused avalikule sektorile	317.4	268.4
Võlgnevused kodumajapidamistele	1 573.2	1 431.3
	3 687.0	3 316.1
Võlgnevused EU-s registreeritud klientidele (v.a. Eesti)	80.6	119.0
Võlgnevused Eestis registreeritud klientidele	3 357.5	2 975.4
Võlgnevused muudes riikides registreeritud klientidele	248.9	221.7
	3 687.0	3 316.1

Nõuded klientidele valuutade lõikes on esitatud Lisas 2, lk. 59.

Nõuded klientidele tähtaegade lõikes on esitatud intressi muutumise tähtaja lõikes lk. 61.

Grupi poolt hallatavad kliendi varad

31.12.2016 seisuga oli Grupi hallata klientide väärtpaberiportfelle 179.7 miljoni euro väärtuses (sealhulgas 114.3 miljonit eurot SEB Elu- ja Pensionikindlustuse portfell). 31.12.2015 seisuga oli Grupi hallata klientide väärtpaberiportfelle 172.4 miljoni euro väärtuses (sealhulgas 102.7 miljonit eurot SEB Elu- ja Pensionikindlustuse portfell). Nimetatud portfelli haldamise eest on saadud teenustasu ning krediidiriski või tururiski sellest grupile ei tekkinud.

31.12.2016 valitses Gruppi kuuluv fondivalitseja (AS SEB Varahaldus) 11 investeerimis- ja pensionifondi (s.h. 4 avalikku avatud investeerimisfondi, 5 kohustuslikku pensionifondi ning 2 vabatahtlikku pensionifondi) kogumahuga 652 miljonit eurot. 31.12.2015 valitses AS SEB Varahaldus 11 investeerimis- ja pensionifondi (s.h. 5 avalikku avatud investeerimisfondi, 4 kohustuslikku pensionifondi ning 2 vabatahtlikku pensionifondi) kogumahuga 623.9 miljonit eurot. Lisaks osutati investeringute juhtimise teenust SEB (Grupi emattevõtja) Ida-Euroopa fondidele (4 fondi): 31.12.2016 kogumahuga 733.6 miljonit eurot, 31.12.2015 kogumahuga 345.2 miljonit eurot.

24. Muud finantskohustused

	31.12.16	31.12.15
Klientide arveldused	67.5	57.6
Muud arveldused	1.1	1.1
	68.6	58.7

25. Kogunenud tulevaste perioodide tulud ja viitvõlad

	31.12.16	31.12.15
Maksuvõlad	2.1	1.6
Ettemakstud tulud	4.8	3.3
Kogunenud kohustused	10.9	4.1
Muud kohustused	0.1	0.0
	17.9	9.0

26. Finantskohustused õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

	31.12.16	31.12.15
Tuletistehingud (lisa 31)	23.5	28.7
	23.5	28.7

Ükski AS-i SEB Pank emiteeritud väärtpaberiinstrument ei ole enam turul noteeritud alates 16.06.2009.a. Seetõttu ei ole segmendianalüüsi vastavalt IFRS 8-le esitatud.

27. Eraldised

	Eraldised kokku
Eraldised seisuga 01.01.15	0.0
Lisatud eraldiste koosseisu	0.4
Kokku eraldised 31.12.15	0.4
Eraldised seisuga 01.01.16	0.4
Aruandeperioodil kasutatud ja mittekasutatud eraldiste tagasiarvestused	-0.3
Kokku eraldised 31.12.16	0.1

31.12.15	Bilansiline väärtus	Eeldatavad diskonteerimata rahavood aastate lõikes				
		0-5 aastat	5-10 aastat	10-15 aastat	15-20 aastat	>20 aastat
Eraldised	0.4	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0

31.12.16	Bilansiline väärtus	Eeldatavad diskonteerimata rahavood aastate lõikes				
		0-5 aastat	5-10 aastat	10-15 aastat	15-20 aastat	>20 aastat
Eraldised	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0

28. Aktsionärid**AS-i SEB Pank aktsionärid seisuga 31.12.2016:**

	RIIK	Aktsiate arv	% kogu- arvust
Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ)	Rootsi	66 562 381	100.00

AS-i SEB Pank aktsionärid seisuga 31.12.2015:

Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ)	Rootsi	66 562 381	100.00
---	--------	------------	--------

Aktsiakapital, EUR

42 541 115

Aktsiate nominaalväärtus, EUR

0.64

Põhikirjajärgne aktsiate maksimaalne arv: 240,000,000

Kõigi väljastatud aktsiate eest on tasutud.

Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) on AS-i SEB Pank ainuomanik. Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) (registreeritud Rootsis) ei oma kontrollivat emattevõtjat.

Aktsiainfo

	31.12.16	31.12.15
AS-i SEB Pank aktsiate arv perioodi lõpus	66 562 381	66 562 381
Emissioonidega korrigeeritud keskmine aktsiate arv	66 562 381	66 562 381
Puhaskasum, milj. EUR	84.7	75.0

29. Dividendipoliitika

AS SEB Pank on Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) 100 %-lises omanduses. Omakapitali juhtimise, kasumi jaotamise ning reserve moodustamise strateegia väljatöötamisel juhindutakse Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) grupi ühtsest tulevikuriskide käsitlest ja tegevusstrateegiast. 30.03.2016 maksis AS SEB Pank dividende 2015.a. eest summas 20 miljonit eurot.

30. Reservid

	31.12.16	31.12.15
Üldine pangandusreserv	19.1	19.1
Reservkapital	0.3	0.3
Ümberhindluse reserv müügiotel finantsvaradelt	0.9	12.8
	20.3	32.2

Reservide liikumise aruanne

	Üldine pangandus-reserv	Ümber-hindluse reserv müügiotel finants-	Reserv-kapital	Kokku muud reservid
Saldo perioodi alguses (01.01.15)	19.1	0.7	0.3	20.1
Neto kasum/kahjum õiglase väärtuse muutusest	0	12.1	0	12.1
Saldo perioodi lõpus (31.12.15)	19.1	12.8	0.3	32.2
Saldo perioodi alguses (01.01.16)	19.1	12.8	0.3	32.2
Neto kasum/kahjum õiglase väärtuse muutusest (lisa 2.7)	0	-11.9	0	-11.9
Saldo perioodi lõpus (31.12.16)	19.1	0.9	0.3	20.3

Vastavalt 2000. aastani kehtinud tulumaksuseadusele võisid krediidasutused kahjude katmiseks moodustada maksuvaba üldise pangariski reservi 5% ulatuses laenuportfelli. Eraldised sellesse reservi olid lubatud maksustavast tulust maha arvata.

Vastavalt äriseadustikule tuleb igal aastal kanda vähemalt 5% puhaskasumist reservkapitali, kuni reservkapitali suurus saavutab 10% aktsiakapitalist. Reservkapitali on võimalik kasutada kahjumi katmiseks.

AS SEB Panga 1994-1997. majandusaasta kasum on kantud nimetatud üldisesse pangariski reservi (v.a 0.4 miljonit eurot 1995. aasta kasumist). Reservi suurus on 19.1 miljonit eurot, mis sisaldab ka äriseadustiku nõuete kohast panga reservkapitali. Aastatel 1998-2015 pank reservieraldisi ei teinud. AS-i SEB Pank tütarettevõtjate poolt tehti aastatel 2001-2015 kasumi arvelt reservieraldisi summas 0.3 miljonit eurot.

31. Tingimuslikud varad ja kohustused ning tulevikutehingud

31.12.16	Lepinguline summa		Bilansiline väärtus	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
1. Tühistamatud ja tühistatavad tehingud	103.6	1096.3	0.0	0.0
1.1. Garantiid ja muud sarnased tühistamatud bilansivälised tehingud	103.6	321.2	0.0	0.0
s.h. finantsgarantiid	103.6	133.8	0.0	0.0
1.2. Laenulimiidid	0.0	775.1	0.0	0.0
2. Tuletistehingud (Lisad 16, 26)	645.8	626.6	23.3	23.5
2.1. Valuutaga seotud tuletistehingud	249.9	249.9	14.2	14.1
2.2. Intressimääraga seotud tuletistehingud	392.7	373.9	9.0	9.3
2.3. Aktsiatega seotud tuletistehingud*	3.2	2.8	0.1	0.1
	749.4	1 722.9	23.3	23.5

31.12.15	Lepinguline summa		Bilansiline väärtus	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
1. Tühistamatud ja tühistatavad tehingud	69.1	1 074.1	0.0	0.0
1.1. Garantiid ja muud sarnased tühistamatud bilansivälised tehingud	64.1	310.3	0.0	0.0
s.h. finantsgarantiid	64.1	129.3	0.0	0.0
1.2. Laenulimiidid	5.0	764.0	0.0	0.0
2. Tuletistehingud (Lisad 16, 26)	667.3	666.7	28.4	28.7
2.1. Valuutaga seotud tuletistehingud	295.2	294.9	1.3	1.0
2.2. Intressimääraga seotud tuletistehingud	363.3	363.3	26.4	26.9
2.3. Aktsiatega seotud tuletistehingud*	8.8	8.5	0.7	0.8
	736.4	1 740.8	28.4	28.7

* Tuletistehinguid tehakse kliendipositsiooni katmiseks ja oma portfelli vastavaid riske ei võeta. Kõik tehingutelt tulenevad riskid on täismahus maandatud emattevõtjaga. Aktsiaoptsoonide hinnad arvutatakse kasutades kogu sisendinfot (nt alusvara hindu ja mahtusid), mis pärineb kas sõltumatust allikast (nt alusvara hindu) või sõltumatu hinnataseme kinnitus teostatakse järgmisel päeval võrreldes väärtuseid sõltumatust allikast pärit turuallikaga (nt mahud), vt. lisa 16.

Vastavalt võlaõigusseadusele on AS-i SEB Liising sõlmitud kasutusrendilepingud osaliselt seotud potentsiaalse kohustusega, mille realiseerumise tõenäosus ja summa ei ole täpselt määratletav. Ettevõtja juhtkonna hinnangul on senise praktika kohaselt kohustuse realiseerumine vähetõenäoline.

Potentsiaalne tulumaksukohustus dividendide jagamisest

Grupi jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2016 moodustas 836.8 (31. detsember 2015: 771.4) miljonit eurot. Dividendide väljamaksmisel omanikele kaasneb sellega tulumaksukulu 20/80 netodividendina väljamakstavalt summalt. Seega, võttes arvesse regulatiivseid nõudeid neto-omavahenditele ja kapitalile, on bilansipäeva seisuga eksisteerinud jaotamata kasumist omanikele võimalik dividendidena välja maksta 358.9 miljonit eurot ning dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks summas 89.7 miljonit eurot. Seisuga 31. detsember 2015, võttes arvesse regulatiivseid nõudeid neto-omavahenditele ja kapitalile, oleks dividendidena võimalik olnud välja maksta 409.7 miljonit eurot, millega oleks kaasnenud tulumaks summas 102.4 miljonit eurot.

31.12.2016 (samuti 31.12.2015) seisuga kuulub 100% AS-i SEB Pank aktsiatest Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ)-le, kes otsustab dividendide maksmise üle.

Potentsiaalsed maksurevisjonist tulenevad kohustused

AS-is SEB Pank ja tütarettevõtjates maksuhaldur 2016. a. maksurevisjoni ei teostanud. Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtja maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahvi.

AS-i SEB Pank juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõtjale olulise täiendava maksusumma.

Õigusvaidlused

AS-i SEB Pank Gruppi kuuluvatel äriühingutel puuduvad õigusvaidlused, millest tulenevalt AS-i SEB Pank Grupp võiks kanda olulist kahju

32. Sündmused peale majandusaasta lõppu

Peale majandusaasta lõppu ei ole AS-is SEB Pank toimunud olulisi sündmusi, mis mõjutaksid varade ja kohustuste seisundit bilansipäeval 31.12.2016.

33. Seotud osapooled

	31.12.16	31.12.15
Nõuded krediitiasutuse juhatuse liikmetele ja siseauditi üksuse juhile ning nende lähikondlastele, samuti nimetatud isikute poolt koos või üksikult kontrollitavatele äriühingutele	2.1	1.9
Tingimuslikud kohustused krediitiasutuse juhatuse liikmetele ja siseauditi üksuse juhile ning nende lähikondlastele, samuti nimetatud isikute poolt koos või üksikult kontrollitavatele äriühingutele (kasutamata arvelduslaenud ja krediitkaartide limiidid, väljamaksmata laenud)	0.1	0.0
Krediitiasutuse juhatuse liikmete ja siseauditi üksuse juhi ning nende lähikondlaste, samuti nimetatud isikute poolt koos või üksikult kontrollitavatele äriühingute hoised	0.6	1.9
Nõuded emaettevõtjale	947.9	25.6
2016.a. nõuetes emaettevõtjale oli nõudmiseni deposiite 907,9 milj. EUR ja tähtajalisi deposiite kuni 11 kuulise tähtajaga 38,2 milj. EUR, intressiga 1,04%.		
2015.a. nõuetes emaettevõtjale oli nõudmiseni deposiite 23,2 milj. EUR ja tähtajalisi deposiite kuni 2a tähtajaga 0,6 milj. EUR, intressiga 1,1%.		
Kohustused emaettevõtjale	938.3	819.6
2016.a. kohustustes emaettevõtjale olid krediitliinid eurodes lepingulise tähtajaga kuni 10a, intressiga -0,22% - 4,58%, summas 915,1 milj. EUR (lisas 22 koos intressidega 916,0 milj. EUR).		
2015.a. kohustustes emaettevõtjale olid krediitliinid eurodes lepingulise tähtajaga kuni 10a, intressiga 0 - 4,58%, summas 798,1 milj. EUR (lisas 22 koos intressidega 798,2 milj. EUR).		
Tingimuslikud nõuded emaettevõtjale (saadud garantiid)	28.4	39.0
Tingimuslikud kohustused emaettevõtjale	0.5	0.4
Nõuded emaettevõtja konsolideerimisgrupi ettevõtjatele	15.2	353.3
Kohustused emaettevõtja konsolideerimisgrupi ettevõtjatele	18.6	59.6
2016.a. kohustustes emaettevõtja konsolideerimisgrupi ettevõtjatele olid investeerimisdeposiidid 0,1 milj. EUR, nõudmiseni ja üleöödeposiidid 18,2 milj. EUR.		
2015.a. kohustustes emaettevõtja konsolideerimisgrupi ettevõtjatele olid investeerimisdeposiidid 0,2 milj. EUR, nõudmiseni ja üleöödeposiidid 59,2 milj. EUR, kõik intressiga kuni 0,25 %.		
Tingimuslikud nõuded emaettevõtja konsolideerimisgrupi ettevõtjatele	3.2	3.5
Tingimuslikud kohustused emaettevõtja konsolideerimisgrupi ettevõtjatele	0.5	0.9
Intressitulu tehingutest emaettevõtjaga	1.3	0.6
Intressikulu tehingutest emaettevõtjaga	-2.6	-4.8
Komisjoni- ja teenustasutulu emaettevõtjalt	0.6	0.7
Komisjoni- ja teenustasukulu emaettevõtjale	-0.1	-0.1
Intressitulu tehingutest emaettevõtja konsolideerimisgrupi ettevõtjatega	0.2	0.0
Intressikulu tehingutest emaettevõtja konsolideerimisgrupi ettevõtjatega	0.0	0.0
Komisjoni- ja teenustasutulu emaettevõtja konsolideerimisgrupi ettevõtjatele	2.9	2.5
Komisjoni- ja teenustasukulu emaettevõtja konsolideerimisgrupi ettevõtjalt	-0.9	-0.9

Seotud osapooltele antud laenud ei erine intressimäärade osas oluliselt teistele klientidele antud laenudest. Tehingud seotud osapooltega põhinevad turuhindadel.

Seotud osapooled on:

- emaettevõtja;
- emaettevõtja tütarettevõtjad;
- emaettevõtja sidusettevõtjad;
- Grupi sidusettevõtjad;
- AS-i SEB Pank juhatuse liikmed ja siseauditi üksuse juht ning nende lähikondlased, samuti nimetatud isikute poolt koos või üksikult kontrollitavad äriühingud.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialiaid/initials G.O
 Kuupäev/date 09.03.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

	2016	2015
Tasud ja muud hüvitised juhtkonnale AS-is SEB Pank		
Juhatuse liikmete tasu	0.7	0.7
- töötasud ja preemiad	0.5	0.6
- lahkumishüvitisi maksti grupist lahkunud juhtidele	0.1	0.0
- muud hüvitised juhtkonnale	0.1	0.1
Tasud ja muud hüvitised juhtkonnale AS-i SEB Pank tütarettevõtjates		
Juhatuse liikmete (või tegevjuhi) tasu	0.3	0.2
- töötasud ja preemiad	0.3	0.2

AS-i SEB Pank ja tema tütarettevõtjate nõukogude liikmetele 2016. ja 2015. aastal tasusid ega hüvitisi ei makstud.

Juhtkonna liikmete tasud ja hüvitised

Panga ja tütarettevõtjate juhatuse liikmetele makstakse kompensatsiooni kuni 12 kordse keskmise kuutasu ulatuses, kui juhatuse liiget ei valita uueks tähtjaks või kui juhatuse liige kutsutakse tagasi ennetähtaegselt. Kompensatsiooni ei maksta, kui isik jätkab töötamist SEB grupi ühingus töölepingu alusel või valitakse juhatuse liikmeks SEB grupi muus ühingus või kui leping lõpetatakse juhatuse liikme kohustuste rikkumise tõttu.

AS-i SEB Pank juhatuse liikmetel oli võimalus osaleda erinevates aktsiaprogrammides aastatel:

2012 - 34.109 kogumisaktsiat, millele kehtib vähemalt 3 aastane kvalifikatsiooniperiood,

2013 - 14.544 kogumisaktsiat, millele kehtib vähemalt 3 aastane kvalifikatsiooni-periood.

2014 - 12.265 kogumisaktsiat, millele kehtib vähemalt 3 aastane kvalifikatsiooniperiood.

2015 - 12.610 kogumisaktsiat, millele kehtib vähemalt 3 aastane kvalifikatsiooniperiood.

2016 – 13.466 kogumisaktsiat, millele kehtib vähemalt 3 aastane kvalifikatsiooniperiood.

30.12.2016 oli Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) A-aktsia sulgemishind 95.55 SEK (10.00 EUR). 30.12.2015 oli Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) A-aktsia sulgemishind 89.40 SEK (9.73 EUR).

34. Emaettevõtja esmased aruanded

Vastavalt Eesti Raamatupidamisseadusele avaldatakse eraldi teave konsolideeritud ettevõtja esmaste aruannete kohta raamatupidamisaruannete lisades.

1. Panga kasumiaruanne

(miljonites eurodes)

	2016	2015
<i>Intressitulu ja muud sarnased tulud</i>	79.1	78.8
<i>Intressikulu ja muud sarnased kulud</i>	-9.0	-11.7
Neto intressitulu	70.1	67.1
<i>Komisjoni- ja teenustasutulu</i>	51.6	54.4
<i>Komisjoni- ja teenustasukulu</i>	-13.7	-15.4
Neto teenustasutulu	37.9	39.0
Netotulu valuutatehingutelt	4.7	5.0
Netotulu õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatelt finantsvaradelt	0.8	1.0
Netotulu investeerimistegevusest	16.1	-0.6
Muud tegevustulud	1.2	1.5
Personalikulud	-36.4	-34.7
Muud tegevuskulud	-16.1	-13.7
Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum ja väärtuse muutus	-3.9	-3.8
Kasum enne laenukahjumeid	74.4	60.8
Laenukahjumid	1.4	4.1
Kasum enne tulumaksu	75.8	64.9
Tulumaks	-5.0	-2.2
Puhaskasum	70.8	62.7
Ainuaktsionärile kuuluv kasumi osa	70.8	62.7

2. Panga koondkasumiaruanne

(miljonites eurodes)

	2016	2015
Puhaskasum	70.8	62.7
Muu koondkasum/kahjum		
Müügivalmis finantsvarade ümberhindlus	-12.1	12.1
Kokku muu koondkasum/kahjum	-12.1	12.1
Kokku koondkasum	58.7	74.8
Emaettevõtja ainuaktsionär (kokku)	58.7	74.8
Kokku koondkasum jätkuvalt tegevuselt	58.7	74.8
	58.7	74.8

3. Panga finantsseisundi aruanne

(miljonites eurodes)

	31.12.16	31.12.15
VARAD		
Sularaha kassas	41.7	42.5
Nõuded keskpangale	250.9	615.0
Nõuded krediidasutustele	983.3	392.5
Nõuded klientidele	4 151.8	3 925.1
Kauplemiseks hoitavad finantsvarad	23.4	28.3
Soetamisel määratletud õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaberid	86.7	0.0
Müügiototel finantsvarad	2.4	12.2
Muud finantsvarad	17.1	17.3
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised	7.2	7.7
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	5.5	5.5
Immateriaalne põhivara	2.9	1.9
Materiaalne põhivara	8.8	9.3
VARAD KOKKU	5 581.7	5 057.3
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		
Võlgnevus krediidasutustele	991.1	886.8
Võlgnevus klientidele	3 729.4	3 360.3
Muud finantskohustused	42.0	33.0
Kogunenud tulevaste perioodide tulud ja viitvõlad	13.6	5.5
Finantskohustused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	23.6	28.7
Eraldised	0.1	0.4
Kohustused kokku	4 799.8	4 314.7
Aksiakapital	42.5	42.5
Aažio	86.1	86.1
Reservid	19.1	31.2
Jaotamata kasum	634.2	582.8
Omakapital kokku	781.9	742.6
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	5 581.7	5 057.3

4. Panga rahavoo aruanne

(miljonites eurodes)

	2016	2015
I. Rahavood äritegevusest		
Saadud intressid	78.5	79.2
Makstud intressid	-8.9	-12.6
Saadud teenustasu	51.6	54.4
Makstud teenustasu	-13.7	-15.3
Neto väärtpaberitulud ja muud tegevustulud	9.4	9.4
Personalikulud ja muud tegevuskulud	-54.4	-49.9
Makstud tulumaks	-5.0	-2.2
	57.5	63.0
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust		
Äritegevusega seotud varade muutus:		
Tähtajalised nõuded pankadele ja kohustuslik reserv keskpangas	-49.5	-264.9
Laenud ja nõuded klientidele	-225.1	-297.1
Muud varad	1.2	1.5
Äritegevusega seotud kohustuste muutus:		
Võlgnevused krediitiasutustele	115.8	24.5
Võlgnevused klientidele	368.8	127.3
Muud kohustused	0.4	3.4
Rahavood äritegevusest	269.1	-342.3
II. Rahavood investeerimistegevusest		
Investeeringusportfelli väärtpaberite muutus, suurenemine-/vähenedmine+	13.8	0.0
Materiaalse ja immateriaalse vara ost	-4.5	-5.0
Laekumine materiaalse ja immateriaalse vara müügist	0.0	1.2
Rahavood investeerimistegevusest	9.3	-3.8
III. Rahavood finantseerimistegevusest		
Makstud dividendid	-20.0	-10.0
Rahavood finantseerimistegevusest	-20.0	-10.0
Neto raha ja selle ekvivalentide muutus	258.4	-356.1
Raha ja selle ekvivalendid perioodi alguses	1 012.5	1 368.6
Välisvaluuta kursimuutuste mõju rahale ja selle ekvivalentidele	0.0	0.0
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpus	1 270.9	1 012.5
Raha ja selle ekvivalentide jääk koosneb:	31.12.16	31.12.15
Kassa	41.7	42.5
Nõuded keskpangale ilma kohustusliku reservita	210.0	578.0
Likviidsed hoiused teistes krediitiasutustes	932.5	391.9
Likviidsed võlakirjad	86.7	0.1
	1 270.9	1 012.5

Kõik raha ekvivalendid on Grupi poolt lühiajaliselt realiseeritavad.

5. Panga omakapitali muutuse aruanne

(miljonites eurodes)

	Aksia- kapital (lisa 28)	Üle- kurs (aazio)	Reservid (lisa 30)	Jaota- mata kasum	Oma- kapital kokku
Aasta algus 01.01.2015	42.5	86.1	19.1	529.6	677.3
Makstud dividend	0.0	0.0	0.0	-10.0	-10.0
Muud	0.0	0.0	0.0	0.4	0.4
Puhaskasum	0.0	0.0	0.0	62.8	62.8
Muu koondkasum:					
Müügiotel finantsvarade väärtuse muutus	0.0	0.0	12.1	0.0	12.1
Kokku muu koondkasum	0.0	0.0	12.1	0.0	12.1
Kokku koondkasum	0.0	0.0	12.1	62.8	74.9
Saldo seisuga 31.12.2015	42.5	86.1	31.2	582.8	742.6
Kontrollitavate ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus					5.5
Kontrollitavate ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil					195.3
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2015	42.5	86.1	31.2	582.8	932.4
Aasta algus 01.01.2016	42.5	86.1	31.2	582.8	742.6
Makstud dividend	0.0	0.0	0.0	-20.0	-20.0
Muud	0.0	0.0	0.0	0.6	0.6
Puhaskasum	0.0	0.0	0.0	70.8	70.8
Muu koondkasum/kahjum:					
Müügiotel finantsvarade väärtuse muutus	0.0	0.0	-12.1	0.0	-12.1
Kokku muu koondkahjum	0.0	0.0	-12.1	0.0	-12.1
Kokku koondkasum/kahjum	0.0	0.0	-12.1	70.8	58.7
Saldo seisuga 31.12.2016	42.5	86.1	19.1	634.2	781.9
Kontrollitavate ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus					5.5
Kontrollitavate ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil					209.5
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2016	42.5	86.1	19.1	634.2	985.9

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials G. O
 Kuupäev/date 09.03.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS SEB Pank aktsionärile

Meie arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt AS SEB Pank ja selle tütarettevõtete (koos Kontsern) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2016 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie poolt auditeeritud Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2016;
- konsolideeritud kasumiaruannet ja koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestuseksperptide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub aastaaruandes lisaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;

- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelvalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Ago Vilu', is written over a light blue horizontal line.

Ago Vilu
Vandeaudiitor, litsents nr 325

9. märts 2017

AS SEB PANK
Asukohaga: Tornimäe 2, Tallinn
JUHATUSE OTSUS NR 28

Tallinn,

9. märts 2017

2016.a. majandusaasta kasumi jaotamine

1. 2016.a. majandusaasta kasum oli 70 833 738 EUR (seitsekümmend miljonit kaheksasada kolmkümmend kolm tuhat seitsesada kolmkümmend kaheksa eurot).
2. Teha ainuaktsionärile ettepanek maksta 2016.a. majandusaasta kasumist dividende summas 30 000 000 EUR (kolmkümmend miljonit eurot).

Teha ainuaktsionärile ettepanek jätta 2016.a. majandusaasta kasumi osa 40 833 738 EUR (nelikümmend miljonit kaheksasada kolmkümmend kolm tuhat seitsesada kolmkümmend kaheksa eurot).

3. Esitada käesolev otsus AS-i SEB Pank nõukogule läbivaatamiseks.

Allan Parik
Juhatuse esimees

Jaotuskava: Juhatuse liikmed, Õigusdivisjon, Aruandlusosakond

Nõukogu allkirjad konsolideeritud aastaaruandele

Juhatus on koostanud AS-i SEB Pank tegevusaruande ning raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2016 .a. lõppenud majandusaasta kohta.

AS-i SEB Pank nõukogu on juhatuse poolt esitatud 2016. majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, juhatuse ettepaneku kasumi jaotamise kohta ning sõltumatu vandeaudiitori aruande läbi vaadanud ja ainuaktsionäriks esitamiseks heaks kiitnud.

Majandusaasta aruandele on alla kirjutanud kõik nõukogu liikmed:

<u>"23"</u> märts 2017		Riho Unt
<u>"29"</u> March 2017		Martin Johansson
<u>"29"</u> MAREK 2017		Stefan Stignäs
<u>"29"</u> March 2017		Tony Kylberg
<u>"29"</u> March 2017		Erkkä Näsäkkälä
<u>"28"</u> March 2017		Susanne Tamm